

வீடயா ஙா தாக்ஙீது அலாநயாங்லய
விக்ஞான ஢ற்றும் தலாழினுட்ப அலைச்சு
Ministry of Science and Technology

தூயநி லார்தால
஢ுன்னேற்ற அறிக்கை
Progress Report
(2025.01.01 - 2025.09.30)

அயலயை காரக ஙா அலகீலா விலாடய - 2025
வரவுசெலவுத் திட்ட கு஢ுநிலை விவாதம் - 2025
Committee Stage of the Budget Debate - 2025

ප්‍රගතිය 2025 හා ඉදිරි ගමන් මඟ 2026

විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය

ගරු අමාත්‍යතුමාගේ පණිවිඩය

විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය, ඒ යටතේ ක්‍රියාත්මක ආයතන දොළහ සමඟ එක්ව, ශ්‍රී ලංකාව සඳහා පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන පුනර්ජීවනය උදාකරදීම උදෙසා නවෝත්පාදනය-ප්‍රමුඛ සංවර්ධනය කරා යන ගමනේ තීරණාත්මක අවස්ථාවක් සනිටුහන් කරමින්, 2025 සඳහා වන වාර්ෂික වාර්තාව සාධම්බරයෙන් ඉදිරිපත් කරයි. දිගුකාලීන සමාජ-ආර්ථික පරිවර්තනයේ ප්‍රධාන ධාවකයක් බවට පර්යේෂණ හා සංවර්ධන (R&D) ක්ෂේත්‍රය හඳුනාගනිමින් ඒ සඳහා සිදු කෙරෙන ජාතික ආයෝජනයන් ඉහල නැංවීමට රජය විසින් ගනු ලැබූ ස්ථීර කැපවීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, මෑත කාලීන ආර්ථික කැලඹීම් හරහා එල්ල වූ අභියෝග මධ්‍යයේ වුවද, නව අධිෂ්ඨානයකින් ශ්‍රී ලංකාව නැගී සිටියි.

ජාතික ප්‍රගතිය සාමූහික උත්සාහය මත රඳා පවතින බව අපි විසින් හඳුනා ගනු ලැබ ඇත. එබැවින්, අපගේ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මූලාරම්භයන් අමාත්‍යාංශය සතු ආයතනවලට ඔබ්බෙන් වූ, අනෙකුත් අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු සහ රට පුරා පිහිටි රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයේ සංවිධාන සමඟ ක්‍රියාකාරී සහයෝගීතාවයන් දක්වා විහිදී යයි. මෙම ඒකාබද්ධ ප්‍රවේශය හරහා, අපි සැබෑ ලෝකයේ අභියෝගවලට විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික විසඳුම් ලබා දීමටත්, ආයතනික කාර්ය සාධනය වැඩි දියුණු කිරීමටත්, ජාතික සංවර්ධනය ඉදිරිය කරා මෙහෙයවීමටත්, "පොහොසත් රටක්, ලස්සන ජීවිතයක්" යන රජයේ ප්‍රතිඥාව යටතේ එක් රටක් ලෙස එක්ව නැගී සිටීමටත් උත්සාහ දරන්නෙමු. අපගේ උපාය මාර්ගයේ ප්‍රධාන අංගයක් වනුයේ සාම්ප්‍රදායික ත්‍රිත්ව හෙලිකිස ආකෘතියෙන් ඔබ්බට යමින් වඩාත් ක්‍රියාශීලී සහ සමාජයේ සියලු කොටස් ඇතුළත් නවෝත්පාදන පරිසර පද්ධතියක් කරා ගමන් කරමින්, මහජනතාව, කර්මාන්ත, විද්වතුන් සහ සමාජ ක්‍රියාකාරීන් අතර සහයෝගීතාව ශක්තිමත් කිරීමයි. මෙම පුළුල් හවුල්කාරීත්ව ප්‍රවේශය හරහා තාක්ෂණ පවරාදීම් වේගවත් කරමින් වාණිජකරණ මාර්ග ශක්තිමත් කරමින් නවෝත්පාදනය හරහා සමාජයේ සෑම කොටසකටම ප්‍රතිලාභ අත්වීම සහතික කෙරෙනු ඇත.

මෙම පසුබිම තුළ, සිය පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කාර්යයන් රටෙහි සංවර්ධන ප්‍රමුඛතා සමඟ අනුකූලතාව දක්වන පරිදි පෙලගස්වා ගනිමින් වඩා නම්‍යශීලී, සමාජයේ සියලු කොටස් ඇතුළත් සහ දැනුම මත පදනම් වූ ආර්ථිකයක් ගොඩනැගීම සඳහා සිදු කෙරෙන ප්‍රතිපත්තිය මැදිහත්වීම් ඉදිරිය කරා මෙහෙයවීමට අමාත්‍යාංශය අඛණ්ඩව පියවර ගනිමින් සිටී. රජයේ දැක්ම යටතේ මාර්ගෝපදේශකත්වය ලබාගනිමින්, සුසංයෝගී පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහ බිම් මට්ටමේ නවෝත්පාදන විභවයන් විවර කර ගැනීම අරමුණු කර ගනිමින් විද්‍යා වැඩසටහන පුනර්ජීවනය කිරීමට පියවර ගනිමින් සිටිමු. මේ හා සමගාමීව දිවයිනේ සියලුම පාසල්වල විද්‍යා අධ්‍යාපනය සහ නවෝත්පාදන අවශ්‍යතා සපුරාලීමේ ආරම්භක පියවරක් ලෙස “පාසල් තරුණ නව නිපැයුම් සමාජ” 100 ක ජාලයක් ශක්තිමත් කිරීමට අමාත්‍යාංශය විසින් පියවර ගනු ලැබේ. මෙම මූලාරම්භයෙහි අරමුණ වනුයේ රටේ අනාගත පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ධාරිතාවය ඉදිරිය කරා මෙහෙයවනු පිණිස ස්ථාවර තරුණ කුසලතා ප්‍රවාහයක් සහතික කිරීම උදෙසා සිසුන් අතර විද්‍යාත්මක කුතුහලය, නිර්මාණශීලීත්වය සහ ගැටළු විසඳීමේ කුසලතා වර්ධනය කිරීමයි. ජාතික ඵලදායීතාව සහ තරඟකාරීත්වය වැඩි දියුණු කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් ප්‍රධාන අංශ හරහා කෘත්‍රිම බුද්ධිය, රොබෝ විද්‍යාව සහ උසස් නිෂ්පාදන පද්ධති වැනි නවීන තාක්ෂණයන් ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා ද අපි කැපව සිටිමු.

2025 ජාතික අයවැය යෝජනාවක් වූ “ජාතික තත්ත්ව යටිතල පහසුකම් (NQI) ශක්තිමත් කිරීම”, හරහා පර්යේෂණ සහ නිෂ්පාදන තත්ත්ව ප්‍රමිතීන් වැඩිදියුණු කිරීම, තරඟකාරීත්වයට සහාය වීම සහ අපනයන-නැඹුරු නවෝත්පාදනයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා අපගේ කැපවීම තවදුරටත් ශක්තිමත් වී ඇත. පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කාර්යයන් ව්‍යාපාරික ප්‍රතිඵල බවට පරිවර්තනය කිරීමේදී තාක්ෂණ සේවා හා ආධාරක පහසුකම් (Incubation Facilities) වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. අමාත්‍යාංශය මෙය උපායමාර්ගික හැරවුම් ලක්ෂ්‍යයක් ලෙස සලකමින්, විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන හරහා දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ ක්ෂුද්‍ර මධ්‍යස්ථාන විශ්ව විද්‍යාල පාදක ක්ෂුද්‍ර මධ්‍යස්ථාන සමඟ සම්බන්ධ කරමින්, මේ සියල්ල ශක්තිමත් කරන ලද සාර්ව තාක්ෂණ සේවා හා ආධාරක මධ්‍යස්ථාන කිහිපයකට ඒකාබද්ධ කරමින් එකිනෙක හා සම්බන්ධ වූ තාක්ෂණ සේවා හා ආධාරක පරිසර පද්ධතියක් සංවර්ධනය කිරීම කෙරෙහි සිය අවධානය යොමු කර ඇත. කෘෂිකර්මාන්තය, සෞඛ්‍යය, බලශක්තිය සහ නිෂ්පාදනය යන ක්ෂේත්‍රවල අපගේ පුළුල් මූලාරම්භයන් හා එක්ව ගනු ලබන මෙම ප්‍රයත්නයන් හරහා, විද්‍යාව, තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදනය සඳහා කලාපීය කේන්ද්‍රස්ථානයක් ලෙස ඉස්මතු වීමට ශ්‍රී ලංකාවේ සුදානම අවධාරණය කෙරේ.

මෙම වාර්තාවේ දක්වා ඇති ජයග්‍රහණ අපගේ විද්‍යාඥයින්, නවෝත්පාදකයින්, ව්‍යවසායකයින්, ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් සහ ආයතනික හවුල්කරුවන්ගේ සාමූහික උත්සාහයන්ට සාක්ෂි දරයි. ඔවුන්ගේ මෙම කැපවීම හරහා විද්‍යාව හා තාක්ෂණය, ජාතික ප්‍රගතියේ කේන්ද්‍රීය භූමිකාවක් ලෙස පවතින බවට සහතික කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන භූ දර්ශනය පරිවර්තනයට ලක් කිරීමට අඛණ්ඩව දායකත්වය සැපයෙනු ඇත. අප ඉදිරිය කරා යන ගමනේදී, අපගේ තරුණ ප්‍රජාව සවි බලගන්වමින් නඟා සිටුවීමට සහ ගෝලීය පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන සිතියමේ ශ්‍රී ලංකාව ස්ථීරව ස්ථානගත කිරීම සඳහා දායක වන නවෝත්පාදන සංස්කෘතියක් ඉදිරියට ගෙන යමින්, එකමුතුව හා එක් අරමුණින් මෙම ප්‍රගතිය අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීමට එකතුවත්ව කැපවෙමු. එක්ව, සියලු ශ්‍රී ලාංකිකයන් සඳහා තිරසර හා දැනුමෙන් පොහොසත් අනාගතයක් උදාකරගැනුමට අපට හැකිවනු නියතය.

මහාචාර්ය ක්‍රිෂාන්ත අබේසේන (පා.ම.)
අමාත්‍ය
විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය
2025 ඔක්තෝබර්

අමාත්‍යාංශ ලේකම්ගේ පණිවිඩය

විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා ලෙස, තිරසර සංවර්ධනය සහ ජාතික සමෘද්ධිය සඳහා පදනම සපයා දෙමින් විද්‍යාව, තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදනයන් ඉදිරියට රැගෙන යාම සඳහා අමාත්‍යාංශයේ අඛණ්ඩ කැපවීම ප්‍රකට කරමින් 2025 වාර්ෂික වාර්තාව ඉදිරිපත් කරනුයේ මහත් සතුටිනි.

ඉදිරියේදී එළිදැක්වීමට නියමිත ජාතික පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති ලේඛනයේ පූර්වගාමියා ලෙස ක්‍රියා කරන රජයේ Quantum Leap in Science and Technology මූලාරම්භයෙහි මහ පෙන්වීම

යටතේ අමාත්‍යාංශය විසින් නවෝත්පාදනයන් පෝෂණය කිරීම, පර්යේෂණ වාණිජකරණය ශක්තිමත් කිරීම සහ තාක්ෂණික දියුණුව සඳහා ශක්තිමත් පරිසර පද්ධතියක් ගොඩනැගීම සඳහා සක්‍රීයව සිය දායකත්වය දක්වා ඇත. සිය විෂය පථය යටතේ ක්‍රියාත්මක ආයතන දොළහක් සමගින් එක්ව පර්යේෂකයින් සවිබලගැන්වීම, යටිතල පහසුකම් නවීකරණය කිරීම සහ පර්යේෂණ සමාජ-ආර්ථික ප්‍රතිලාභ බවට පරිවර්තනය කඩිනම් කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කිරීමට අමාත්‍යාංශය සමත්ව ඇත.

2025 වසරේ දී, අමාත්‍යාංශය විසින් ජාතික සංවර්ධන ප්‍රමුඛතා සමඟ අනුකූලතාව දක්වන පරිදි පර්යේෂණ පෙළගැස්වීම කෙරෙහි දැඩි අවධානයක් යොමු කරන ලදී. ජෛව තාක්ෂණය සහ නැනෝ තාක්ෂණය වැනි නවීන තාක්ෂණයන් යොදාගැනීම හරහා කෘෂිකර්මාන්තය, සෞඛ්‍ය, බලශක්තිය සහ නිෂ්පාදනය යන ක්ෂේත්‍රවල ප්‍රධාන අභියෝගවලට මුහුණ දීම සඳහා ඉල්ලුම මත පදනම් වූ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන වැඩසටහන් පුළුල් කරන ලදී. මෙරට ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය ඉහල නැංවීම සඳහා විද්‍යාත්මක නවෝත්පාදනයන් සෘජුවම දායක වන බව සහතික කිරීම සඳහා වන අපගේ කැපවීම මෙම මූලාරම්භයන් හරහා තවදුරටත් ශක්තිමත් වී ඇත.

ජාතික නවෝත්පාදනයන් සඳහා සමාජයේ සියලු කොටස් ඇතුළත් විය යුතු බව සහ අනාගත අවශ්‍යතාවන් මත පදනම් විය යුතු බව හඳුනා ගනිමින්, පාසල් විද්‍යා/ නවෝත්පාදන සමාජ යළි පණ ගන්වමින් සමකාලීන තාක්ෂණික හා සමාජීය අවශ්‍යතාවලට ඒවා වඩාත් අදාළ කර ගැනීමට අපි පියවර ගෙන ඇත්තෙමු. විවිත්‍රවත්, නවෝත්පාදනයන් මත පදනම් වූ අනාගතයක් සඳහා අඩිතාලම සකස් කරමින් තරුණ පරම්පරාව තුළ කුතුහලය, නිර්මාණශීලීත්වය සහ ගැටළු විසඳීමේ කුසලතා වර්ධනය කිරීම මෙම මූලාරම්භයේ අරමුණ විය. නවෝත්පාදකයින් සහ ව්‍යවසායකයින් සඳහා ශක්තිමත්, දිවයින පුරා විහිදුණු සහායක සේවාවක් ලබා දෙනු පිණිස විද්‍යා සම්පත් මධ්‍යස්ථාන තුළ ක්ෂුද්‍ර සේවා සහ ආධාරක මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීම මගින් විද්‍යා වැඩසටහන පුනර්ජීවනය කිරීම සඳහා ද අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රමුඛත්වය හිමි වී ඇත. මෙම මධ්‍යස්ථාන තාක්ෂණ සංවර්ධනය, මූල්‍යායෝගී පරීක්ෂණ සහ ව්‍යාපාර මාර්ගෝපදේශනය සඳහා දේශීයකරණය කළ මධ්‍යස්ථාන ලෙස සේවය සපයාදෙනු ඇති අතර, බිම් මට්ටමේ නවෝත්පාදනය සහ වාණිජකරණය අතර පරතරය පියවීමට ඒවා උපකාරී වනු ඇත.

තවද, 2025 ජාතික අයවැය යෝජනාවක් වන "ජාතික ගුණාත්මක යටිතලයන් (NQI) ශක්තිමත් කිරීම" යටතේ ගනු ලබන අපගේ අඛණ්ඩ උත්සාහයන් හරහා ශ්‍රී ලාංකික නිෂ්පාදන සහ සේවාවන්හි ගුණාත්මකභාවය, විශ්වසනීයත්වය සහ ගෝලීය තරඟකාරීත්වය සහතික කිරීම කෙරෙහි අමාත්‍යාංශයේ කැපවීම අවධාරණය කෙරේ. මෙම මූලාරම්භය හරහා පර්යේෂණ විශිෂ්ටත්වයට සහ කාර්මික වර්ධනයට හේතුවන ප්‍රධාන සාධක ලෙස සැලකෙන පරීක්ෂණ, ප්‍රතිපත්තිය සහ ප්‍රමිතිකරණ පද්ධති ශක්තිමත් කෙරෙනු ඇත.

ජාතික පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ජාලය ශක්තිමත් කිරීමේදී, දැනුම, සම්පත් සහ විශේෂඥතාව ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා විශ්ව විද්‍යාල, පර්යේෂණ ආයතන සහ අනෙකුත් අමාත්‍යාංශ සමඟ සම්පව සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීමට අමාත්‍යාංශය විසින් පියවර ගනු ලැබේ. මෙම ඒකාබද්ධ උත්සාහයන් යටතේ, විද්‍යාවේ සහ තාක්ෂණයේ ප්‍රතිලාභ සෑම ප්‍රජාවකටම ළඟා වන බව සහතික කරනු වස් අපගේ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතන රටේ සියලුම ප්‍රදේශයන් සඳහා සිය සේවාවන් සපයා දෙනු පිණිස දැඩි කැපවීමකින් ක්‍රියාත්මක වේ.

මෙම වාර්තාවේ දක්වා ඇති ජයග්‍රහණ අපගේ විද්‍යාඥයින්, ඉංජිනේරුවන්, පරිපාලකයින් සහ ආයතනික හවුල්කරුවන්ගේ කැපවීම, දැක්ම සහ සහයෝගීතාවේ ප්‍රතිඵලයකි. අනාගතයේදීද, ජාතික ප්‍රගතියේ කේන්ද්‍රීය ස්ථම්භයක් ලෙස විද්‍යාව හා තාක්ෂණය ස්ථානගත කිරීම, තරුණ ප්‍රජාව සවි බල ගැන්වීම, නවෝත්පාදනයන් දිරිමත් කිරීම සහ ශ්‍රී ලංකාව නායකත්වය දැනුම මත පදනම් වූ ආර්ථිකයක් බවට පරිවර්තනය කිරීමේ සිය අඛණ්ඩ මෙහෙවර ඉදිරිය කරා රැගෙන යාමේ කර්තව්‍යය අමාත්‍යාංශය විසින් නොපිරිහෙන ලාභී කෙරෙනු ඇත.

වයි.එල්. මොහමඩ් නව්වි
ලේකම්
විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය
2025 ඔක්තෝබර්

දැක්ම

විද්‍යාව, තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදනය තුළින් සංවර්ධිත දේශයක්

මෙහෙවර

තිරසර සංවර්ධන රාමුව තුළ ජාතික සහ ගෝලීය අභියෝග සඳහා විසඳුම්
සපයා දෙමින්, ජීවන තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම අරමුණු කරගත්
ආර්ථික වර්ධනයක් අත්කර දීමට සමත් ඵලදායී විද්‍යා, තාක්ෂණ හා
නවෝත්පාදන පරිසර පද්ධතියක් නිර්මාණය කිරීම

පටුන

	පිටු අංකය
01. හැඳින්වීම	01
02. විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශයේ සංවර්ධන වැඩසටහන්වල ප්‍රගතිය	03
03 නවීන තාක්ෂණය පිළිබඳ ආතර් සී. ක්ලාක් ආයතනය (ACCIMT)	13
04 කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය (ITI)	18
05 ජාතික විද්‍යා හා තාක්ෂණ කොමිෂන් සභාව (NASTEC)	22
06 ශ්‍රී ලංකා ජාතික ඉංජිනේරු, පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය (NERDC)	26
07 ජාතික නවෝත්පාදන නියෝජ්‍යායතනය (NIA)	30
08 ජාතික මූලික අධ්‍යයන ආයතනය (NIFS)	32
09 ජාතික පර්යේෂණ සභාව (NRC)	38
10 ජාතික විද්‍යා පදනම (NSF)	42
11 ශ්‍රී ලංකා ඉන්ස්ටිටියුට් ඔෆ් බයෝටෙක්නොලොජී (SLIBTEC)	46
12 ශ්‍රී ලංකා නව නිපැයුම්කරුවන්ගේ කොමිසම (SLIC)	49
13 ශ්‍රී ලංකා නීති තාක්ෂණ ආයතනය (SLINTEC)	53
14 ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය (SLSI)	59

1. හැඳින්වීම

සියලු පුරවැසියන් සඳහා වැඩිදියුණු කළ ජීවන තත්ත්වයක් සහතික කරමින් තිරසර ආර්ථික වර්ධනයක් ළඟාකර ගැනීම සඳහා විද්‍යාව, තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදන (STI) ක්ෂේත්‍රය සතු පරිවර්තනය විභවය උපයෝගී කර ගනු පිණිස ශ්‍රී ලංකාව දරන උත්සාහයන්හි පෙරමුණ ගනිමින් ඒ සම්බන්ධ ප්‍රමුඛ කාර්යභාරයක් විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය විසින් ඉටු කරනු ලැබේ. 2024 වසරේ මුල් මාස දෙක තුළ අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය තුළ අංශයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වුවද, වසරක් ඇතුළත සිය සම්පූර්ණ ආයතනික ව්‍යුහය සාර්ථකව නැවත ස්ථාපිත කර ගනිමින් 2025 වසරේ ජාතික ප්‍රමුඛතා සපුරාලීම උදෙසා පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන (R&D) වැඩසටහන් සහ ප්‍රතිපත්ති මූලාරම්භයන් පුළුල් කිරීම සම්බන්ධව කැපී පෙනෙන ප්‍රගතියක් ප්‍රදර්ශනය කිරීමට අමාත්‍යාංශය සමත්ව ඇත.

විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශයේ මූලාරම්භය 1968 දී ජාතික විද්‍යා කවුන්සිලය පිහිටුවීමත්, ඉන් අනතුරුව 1981 දී NARESA ආයතනය පිහිටුවීමත්, 1994 අංක 11 දරන විද්‍යා හා තාක්ෂණ වැඩිදියුණු කිරීමේ පනත යටතේ අමාත්‍යාංශයක් ලෙස නිල වශයෙන් පිහිටුවීමත් දක්වා දිව යන්නකි. ගෙවීගිය වසර ගණනාවක කාලය තුළ මෙම අමාත්‍යාංශය විවිධ ආකෘතීන් ගණනාවක් යටතේ ක්‍රියාත්මක වී ඇති අතර, ආර්ථික ප්‍රතිසංස්කරණ, විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශයේ කොටසක් ලෙසත් (2001–2003), තාක්ෂණ හා පර්යේෂණ අමාත්‍යාංශය (2010–2015) සහ විද්‍යා, තාක්ෂණ හා පර්යේෂණ අමාත්‍යාංශය (2016–2018) මෙන්ම විවිධ අමාත්‍යාංශ නාමයන් යටතේ කැබිනට් නොවන අමාත්‍යාංශ ලෙසත් ක්‍රියාත්මක වී ඇත. 2020 වර්ෂයේදී, එය නිපුණතා සංවර්ධන, වෘත්තීය අධ්‍යාපන, පර්යේෂණ සහ නවෝත්පාදන අමාත්‍යාංශයේ සහ 2024 වර්ෂයේදී අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ අංශයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වූ අතර, 2024 නොවැම්බර් 25 වන දින අංක 2412/08 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය හරහා එහි වර්තමාන ස්වරූපයෙන් නැවත ස්ථාපනය කරන ලදී.

අමාත්‍යාංශයේ මෙම ක්‍රමික විකාශනය පුරාම, විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ, තාක්ෂණික සංවර්ධනය සහ නවෝත්පාදනයන් මත පදනම් වූ ජාතික පරිවර්තනය ඉදිරියට ගෙන යාමේ ප්‍රධාන නියමුවෙකු ලෙස සිය කාර්යභාරය ඉටු කිරීමට අමාත්‍යාංශයට හැකි වී ඇත. 2025 වසරේදී, අමාත්‍යාංශය විසින් ආයතන 12 කින් සමන්විත සක්‍රීය ආයතන ජාලයක්, ශ්‍රී ලංකා ග්‍රහලෝකාගාරය සහ ජාතික විද්‍යාතා වැඩසටහන අධීක්ෂණය කරන ලද අතර, ඒ සෑම ආයතනයක් හරහාම ජාතික විද්‍යා, තාක්ෂණ හා නවෝත්පාදන පරිසර පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා පියවර ගැනිණි. ඉල්ලුම මත පදනම් වූ පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීම, කර්මාන්ත-විශ්වවිද්‍යාල හවුල්කාරිත්වයන් පෝෂණය කිරීම සහ නවෝත්පාදන හා තාක්ෂණික වාණිජකරණය සඳහා සක්‍රීය පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම උදෙසා මෙම ආයතන සාමූහිකව දායක විය.

2025 වසරේදී, විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය විසින් ආයතනික ශක්තිමත් කිරීම් සහ නවෝත්පාදනයන් මත පදනම් වූ ප්‍රගතිය ඉදිරිය කරා මෙහෙයවූ අතර ජාතික නවෝත්පාදන නියෝජ්‍යාතනය (NIA) විසින් 2025 ගෝලීය නවෝත්පාදන දර්ශකයේ (GII) උපදේශන රැස්වීම පැවැත්වීම හරහා අමාත්‍යාංශ, රාජ්‍ය ආයතන සහ පෞද්ගලික අංශය අතර සම්බන්ධීකරණය ඉහළ නංවමින් ශ්‍රී ලංකාවේ නවෝත්පාදන දත්ත පරිසර පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීමට කටයුතු කරන ලදී. ජාතික මූලික අධ්‍යයන ආයතනය (NIFS) විසින් රට පුරා ගොවි ප්‍රජාවන් වෙත ප්‍රතිලාභ අත්කර දෙමින් ජෛව පටල ජෛව පොහොර (BFBF) පුළුල් ලෙස වාණිජකරණය කිරීමේ කාර්යය හරහා තිරසර කෘෂිකාර්මික නවෝත්පාදනයන් සඳහා නායකත්වය ලබා දීමට කටයුතු කරනු ලැබිණි. මෙහිදී අත් කර ගත් සාර්ථකත්වය මත පදනම්ව, NIFS ආයතනය විසින් කෘෂිකාර්මික තිරසරභාවය සහ සමාජ-ආර්ථික වර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කරමින් බෙදා හැරීම, පුහුණුව සහ තාක්ෂණික සහාය පුළුල් කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් 2026 BFBF ව්‍යාප්ති වැඩසටහන (2026 BFBF Extension Program) යෝජනා කරන ලදී. Alper-Doger (AD) විද්‍යාත්මක දර්ශකයේ ඉහළම ශ්‍රේණිගත කිරීම් පවත්වා ගැනීමට NIFS ආයතනය සමත්වී ඇත. ශ්‍රී ලංකා නීති තාක්ෂණ ආයතනය (SLINTEC) සහ ශ්‍රී ලංකා ඉන්ස්ටිටියුට් ඔෆ් බයෝටෙක්නොලොජි (SLIBTEC) විසින් ගෝලීය වශයෙන් තරඟකාරී විද්‍යා ව්‍යවසායන් පෝෂණය කරමින් වාණිජකරණය, සහයෝගීතාවයන් ස්ථාපනය සහ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය යන අංශයන්හි ප්‍රධාන සන්ධිස්ථාන කරා ළඟා වී ඇත. ජාතික විද්‍යා පදනම (NSF) විසින් පාසල් මට්ටමේ පර්යේෂණ, ජාතික ඩිජිටල් පුස්තකාල සම්මේලනය හරහා විද්‍යාත්මක සාක්ෂරතාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට පියවර ගනු ලැබූ අතර ජාතික නවෝත්පාදන සුදානම් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන සහ තාක්ෂණ සංවර්ධන ප්‍රදාන 59ක් ලබා දීමට සහ අධීක්ෂණයට පියවර ගෙන ඇත.

රටේ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන පාලන ව්‍යුහය හැඩගැස්වීමේ දී ඒ සඳහා කේන්ද්‍රීය කාර්යභාරයක් ඉටු කිරීමට ද මෙම අමාත්‍යාංශය විසින් මූලිකත්වය ගෙන කටයුතු කරන ලදී. ජාතික පර්යේෂණ මාර්ග සිතියමක් සහ පර්යේෂණ ඇගයීම සහ ආචාර ධර්ම සමාලෝචනය සඳහා ජාතික මාර්ගෝපදේශයක් සකස් කිරීමේ මූලික කටයුතු, විද්වතුන් 190 කට අධික සංඛ්‍යාවකගේ සහභාගීත්වයෙන් ඒ සඳහා කැපවූ පර්යේෂණ සමූහයක් හරහා ආරම්භ කරන ලදී. තවද, ඩිජිටල් ආර්ථික අමාත්‍යාංශය සමඟ සහයෝගීතාවයෙන් මහජන අරමුදල් ඇසුරෙන් ක්‍රියාත්මක පර්යේෂණ දත්ත නිරීක්ෂණය කිරීම, කළමනාකරණය කිරීම සහ බෙදා හැරීම සඳහා ඒකාබද්ධ ජාතික වේදිකාවක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා අමාත්‍යාංශයේ පර්යේෂණ අංශය යටතේ ජාතික පර්යේෂණ කළමනාකරණ සහ තොරතුරු පද්ධතියක් (NRMIS) සංවර්ධනය කිරීම ආරම්භ කෙරිණි.

විද්‍යාතා වැඩසටහන යටතේ, දිස්ත්‍රික්ක 25ම ආවරණය වන පරිදි ව්‍යවසායකයින් සහ කුඩා පරිමාණ නවෝත්පාදකයින් 6,400 කට අධික සංඛ්‍යාවක් සවිබල ගන්වමින් දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමේ තාක්ෂණ හුවමාරු වැඩසටහන් 267 ක් පවත්වන ලදී. මෙම මූලාරම්භයන් හරහා සමාජයේ සියලු කොටස් සඳහා විද්‍යා, තාක්ෂණ හා නවෝත්පාදන ප්‍රතිලාභ වෙත ප්‍රවේශ වීමේ හැකියාව ප්‍රවර්ධනය කරන ලද අතර, තත්ත්ව ආරක්ෂණය සහ සහතිකකරණ ක්‍රියාවලීන්ට සහාය වීම සහ කර්මාන්තකරුවන් සඳහා විකල්ප බලශක්ති භාවිතයට පහසුකම් සපයා දීම සිදු කරන ලදී. විද්‍යාතා වැඩසටහන මඟින් ජෛවනට් බලපත්‍ර පහසුකම් සැපයීම, නව නිපැයුම්කරුවන් සඳහා සහාය වීම සහ රාජ්‍ය විශ්ව විද්‍යාල සමඟ සහයෝගීතා සේවා සහ ආධාරක මධ්‍යස්ථාන

ස්ථාපනය හරහා බිම් මට්ටමින් නවෝත්පාදන ප්‍රවර්ධනය ශක්තිමත් කරන ලදී. පාසල් මට්ටමින්, ශ්‍රී ලංකා නව නිපැයුම්කරුවන්ගේ කොමිසම (SLIC) සමඟ සහයෝගීතාවයෙන් පාසල් තරුණ නව නිපැයුම් සමාජ 100ක් දියත් කරමින්, පාසල් තුළ ජාතික නවෝත්පාදන සංස්කෘතියක් නිර්මාණය කිරීමේ සහ අනාගත තාක්ෂණික අවශ්‍යතා සමඟ විද්‍යා අධ්‍යාපනය පෙළගැස්වීමේ පළමු පියවර සනිටුහන් කිරීමට අමාත්‍යාංශය විසින් පියවර ගනු ලැබිණි. ඊට සමගාමීව, විද්‍යාත්මක කුතුහලය සහ අභ්‍යවකාශ විද්‍යාව ඉගෙනීම දිරිගන්වමින් දහස් ගණනක් සිසුන් සහ සාමාන්‍ය ජනතාව වෙත සමීප වනු පිණිස ශ්‍රී ලංකා ග්‍රහලෝකාගාරය විසින් තාරකා විද්‍යා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සහ අභ්‍ය නිරීක්ෂණ ජාතික කඳවුරු සංවිධානය කරන ලදී.

ජාත්‍යන්තර මට්ටමින් ගත් කල, විද්‍යාව, තාක්ෂණය හා නවෝත්පාදන ක්ෂේත්‍රයේ ගෝලීය සහයෝගීතාව ශක්තිමත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් කැපී පෙනෙන අත්දැකීම් ප්‍රගතියක් අත් කර ගැනීමට අමාත්‍යාංශයට හැකියාව ලැබී ඇත. 2025 ජුනි මාසයේදී වෙන්ග්ඩු හිදී චීනය සමඟ නව සන්ධිස්ථානයක් සනිටුහන් කරමින් අවබෝධතා ගිවිසුමක් (MoU) අත්සන් කරන ලද අතර, ඒ හරහා Belt and Road සංකල්පය යටතේ ස්ථාපනය කෙරෙන සුහුරු ප්‍රසම්පාදන සහ සැපයුම් දාම සඳහා වන චීන-ශ්‍රී ලංකා ඒකාබද්ධ විද්‍යාගාරය පිහිටුවීමට සහ සිවුවන කෘෂිකාර්මික විශ්ව විද්‍යාලය සමඟ සහයෝගීතාවයක් ස්ථාපනය කර ගැනීමේ අවස්ථාව උදාවිය. BIMSTEC, IORA සහ NAM S&T මධ්‍යස්ථානය වැනි ද්විපාර්ශ්වික සහ බහුපාර්ශ්වික රාමු යටතේ ඉන්දියාව, ඕස්ට්‍රේලියාව, කියුබාව, දකුණු කොරියාව සහ අනෙකුත් රටවල් සමඟ සක්‍රීය සම්බන්ධතා පැවැත්වීමෙන් ශ්‍රී ලාංකික විද්‍යාඥයින් සඳහා පර්යේෂණ සහ ධාරිතා ගොඩනැගීමේ අවස්ථා පුළුල් විය.

2025 දී, අමාත්‍යාංශය විසින් ජාතික අයවැය යටතේ රුපියල් මිලියන 750 ක ප්‍රතිපාදන වෙන්කිරීමක් හරහා සභාය ලැබෙන ජාතික තත්ත්ව යටිතලයන් (NQI) ශක්තිමත් කිරීමේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම මූලාරම්භයෙහි කොටසක් ලෙස, බහුවිධ අංශ හරහා ප්‍රමිතිකරණය සහ තත්ත්ව සහතික රාමු වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ජාතික ආයතන සහ විශ්වවිද්‍යාලවල ව්‍යාපෘති 19ක් සඳහා අනුමැතිය ලබාදෙන ලදී. ඊට අමතරව, රටේ ඉතිහාසයේ ප්‍රථම වරට, ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්, නියාමකයින් සහ ආයතනික කොටස්කරුවන් අතර ධාරිතාවය ගොඩනැගීම, සාක්ෂි මත පදනම් වූ නියාමන වැඩිදියුණු කිරීම් පෝෂණය කිරීම සහ ජාත්‍යන්තර හොඳම භාවිතයන් සමඟ අනුකූලතාව දක්වමින් නවෝත්පාදන-භීතකාමී පරිසරයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම උදෙසා නව සන්ධිස්ථානයක් සටහන් කරමින් ජාතික නියාමන බලපෑම් තක්සේරු (RIA) වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.

මෙම වාර්තාවේ විස්තර කර ඇති ජයග්‍රහණ හරහා ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධන න්‍යාය පත්‍රයට විද්‍යාව, තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදන ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා අමාත්‍යාංශයේ නොසැලෙන කැපවීම පිළිබිඹු කෙරේ. දැනුම පදනම් කරගත් වර්ධනයක් ඇති කිරීම, කර්මාන්ත හා ප්‍රජාව විසින් මෙහෙයවනු ලබන නවෝත්පාදනයන්ට සභාය වීම සහ ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාව වැඩි දියුණු කිරීම මගින්, මෙරට ජනතාව සඳහා නම්‍යශීලී, සමාජයේ සියලු කොටස් ඇතුළත් සහ තාක්ෂණයෙන් සවිබලගැන්වූ අනාගතයක් උදා කර දෙනු පිණිස ක්‍රියාත්මක වීම අමාත්‍යාංශයේ අරමුණයි.

1.1 විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශයේ කාර්යභාරය

- රජය විසින් ජාතික මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ප්‍රතිපත්ති මත පදනම්ව, විද්‍යා හා තාක්ෂණ විෂයයන් සම්බන්ධව ප්‍රතිපත්ති, උපාය මාර්ග, වැඩසටහන් සහ ව්‍යාපෘති සම්පාදනය, ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම
- අමාත්‍යාංශයේ විෂය පථය යටතේ මහජන සේවාවන් කාර්යක්ෂමව සහ ජනතා භීතකාමී ලෙස සැපයීම
- නවීන කළමනාකරණ ශිල්පීය ක්‍රම සහ තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් සියලු පද්ධතීන් සහ ක්‍රියා පටිපාටි ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම හරහා දූෂණය හා නාස්තිය පිටුදකිමින් අමාත්‍යාංශයේ කාර්යයන් ඉටු වන බව සහතික කිරීම
- ජාත්‍යන්තර පර්යේෂණ ආයතන සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා පර්යේෂණ ආයතනවලට පහසුකම් සැලසීම
- නවෝත්පාදන සහ පර්යේෂණයන්හි ප්‍රතිඵල උපයෝගී කර ගැනීම සඳහා කාර්යක්ෂම යාන්ත්‍රණයක් සම්පාදනය කිරීම
- විද්‍යාත්මක, කාර්මික, සමාජීය සහ ආර්ථික පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු පුළුල් කිරීමට පියවර ගැනීම
- නවෝත්පාදනයන් උදෙසා ප්‍රජාවන් පෙළඹවීම සහ යොමු කිරීම
- විද්‍යා හා තාක්ෂණ අංශයේ පරිපාලනයට අදාළ ප්‍රමිති සහ කරුණු බලාත්මක කිරීම
- හරිත තාක්ෂණ ව්‍යාපෘති සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අදාළ අමාත්‍යාංශවලට තාක්ෂණික සහාය ලබා දීම

1.2 විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ආයතන

- නවීන තාක්ෂණය පිළිබඳ ආතර් සී. ක්ලාක් ආයතනය (ACCIMT)
- කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය (ITI)
- ජාතික විද්‍යා හා තාක්ෂණ කොමිෂන් සභාව (NASTEC)
- ශ්‍රී ලංකා ජාතික ඉංජිනේරු පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය (NERDC)
- ජාතික නවෝත්පාදන නියෝජ්‍යායතනය (NIA)
- ජාතික මූලික අධ්‍යයන ආයතනය (NIFS)
- ජාතික පර්යේෂණ සභාව (NRC)
- ජාතික විද්‍යා පදනම (NSF)
- ශ්‍රී ලංකා ඉන්ස්ටිටියුට් ඔෆ් බයෝටෙක්නොලොජී (SLIBTEC)
- ශ්‍රී ලංකා නව නිපැයුම්කරුවන්ගේ කොමිසම (SLIC)
- ශ්‍රී ලංකා නිතිති තාක්ෂණ ආයතනය (SLINTEC)
- ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය (SLSI)

2. විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශයේ සංවර්ධන වැඩසටහන්වල ප්‍රගතිය

2.1. විද්‍යාත්මක සංවර්ධන වැඩසටහන

පර්යේෂණ අංශය

- ජාතික පර්යේෂණ මාර්ග සිතියමක් සකස් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සංවිධානය කිරීම (Development of National Research Roadmap)

ජාතික වශයෙන් වැදගත් ප්‍රධාන පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍ර ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක වීම සඳහා අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශ ලබාදීමත් අරමුණු කර ගනිමින් ජාතික පර්යේෂණ මාර්ග සිතියම (National Research Roadmap) සකස් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මූලික කටයුතු සංවිධානය කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.

මේ යටතේ විද්‍යා, තාක්ෂණ සහ පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රගමනය සඳහා දායකවීමට කැමැත්තක් දක්වන පර්යේෂකයන්, වෘත්තිකයන් සහ විද්‍යාඥයින් ඒකරාශී කිරීම සඳහා පොදු වේදිකාවක් ලෙස විද්වතුන්ගෙන් එකතුවක් නිර්මාණය කරන ලද අතර මේ වනවිට ලියාපදිංචි විද්වතුන් සංඛ්‍යාව 190 ඉක්මවා තිබේ. මෙම විද්වතුන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් පර්යේෂණ ඇගයීම් සහ පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයට අදාළ මූලික අංගයක් වන ආචාර ධර්ම ඇගයීම පිළිබඳ ජාතික මාර්ගෝපදේශයක් සකස් කිරීමේ මූලික කටයුතු අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතියක් සහිතව ආරම්භ කරන ලදී.

- නවීන විද්‍යා දැනුම ප්‍රවර්ධනය සඳහා විද්‍යා ඊ නිවුස් වෙබ් අඩවිය පවත්වාගෙන යාම සහ විද්‍යා ඊ මැගසීනය එළි දැක්වීමට කටයුතු සංවිධානය කිරීම

ශ්‍රී ලාංකිකයන් අතර නවීන විද්‍යාත්මක දැනුම සහ ඒවායේ යෙදවුම් ප්‍රචලිත කිරීමේ අරමුණ ඇතිව 2022 වර්ෂයේදී ත්‍රෛභාෂා වෙබ් අඩවියක් ලෙස ආරම්භ කරන ලද විද්‍යා ඊ නිවුස් (www.vidyaenews.mostr.gov.lk) වෙබ් අඩවිය ඔස්සේ කෘතීම බුද්ධිය, වර්තමාන යථාර්ථය, තාරකා විද්‍යාව, ක්ලවුඩ් තාක්ෂණයන්, නැනෝ තාක්ෂණය, රොබෝ විද්‍යාව, ත්‍රිමාණ මුද්‍රණ තාක්ෂණය, ජෛව විද්‍යාව සහ ස්වභාවික විද්‍යාවන් වැනි ක්ෂේත්‍ර ආවරණය කරමින් විද්වත් ලිපි පළ කිරීම සිදු කෙරේ.

ඒ අනුව 2025 වර්ෂයේ තෙවන කාර්තුව අවසන් වන විට පළ කර ඇති විද්වත් ලිපි ගණන 50 ඉක්මවා ඇත. මීට අමතරව සමාජ මාධ්‍ය (Face Book හා You Tube) ඔස්සේද මෙම දැනුම බෙදා දීමේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක වන අතර උක්ත ක්ෂේත්‍රයන් වෙත පාසල් සිසුන්, විශ්ව විද්‍යාල විද්‍යාර්ථීන් හා මහජනතාව තව දුරටත් ආකර්ෂණය කරවීම සඳහා විද්‍යා ඊ නිවුස් ලිපි තරඟවලිය වාර්ෂිකව සංවිධානය කෙරේ. මෙම ජයග්‍රාහී ලිපි ඇතුළත් කරමින් සකස් කළ විශේෂ 'විද්‍යා' ඊ මැගසීනය ජාතික විද්‍යා දින සැමරුම 2025ට සමභාමීව එළි දැක්වීමට නියමිතය.

- පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ක්ෂේත්‍රයේ පාර්ශ්වකරුවන් දැනුවත් කිරීම

රට තුළ සිදු කෙරෙන පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් වල ප්‍රතිලාභ සහ විද්‍යා දැනුම නිවැරදිව සහ විද්‍යානුකූලව සමාජගත කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය කාර්යයකි. එබැවින් මෙම කාර්යයේ නියැලෙන අමාත්‍යාංශයට අනුබද්ධ නිලධාරීන් සහ ස්වේච්ඡාවෙන් විද්‍යා සන්නිවේදනයේ යෙදෙන සමාජ මාධ්‍ය ක්‍රියාකාරීන්ට දැනුවත්භාවය ලබාදීම සඳහාත්, විද්‍යා සන්නිවේදනය සඳහා මාර්ග සිතියමක් සකස් කිරීම සඳහාත් වන වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.

SLINTEC හිදී පවත්වන ලද විද්‍යා සන්නිවේදකයන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන

- ඉන්දු ශ්‍රී ලංකා විද්‍යා හා තාක්ෂණ සහයෝගීතාවය
 - ඉන්දු - ශ්‍රී ලංකා ඒකාබද්ධ සහයෝගීතා වැඩසටහන - 2019

2019 වර්ෂයේදී පර්යේෂණ යෝජනා කැඳවා තෝරා ගන්නා ලද පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති අතරින් පර්යේෂණ 06ක් සඳහා මූල්‍ය සහයෝගය ලබාදෙමින් ප්‍රගති සමාලෝචන කටයුතු සිදුකිරීම මෙම වසරේ සිදුකරනු ලබන අතර මෙම වැඩසටහන 2025

වර්ෂය අවසානයේ සම්පූර්ණ වීමට නියමිතව ඇත. මේ යටතේ පර්යේෂණ ප්‍රකාශන 36 ක් පමණ පල කර ඇති අතර හරිත බලශක්ති ජනනය කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් සඳහා ජේටන්ට් බලපත්‍රයක් සඳහා අයදුම් කර ඇත.

— ඉන්දු - ශ්‍රී ලංකා ඒකාබද්ධ සහයෝගීතා වැඩසටහන - 2024

මෙම වැඩසටහනේ පර්යේෂණ සහ වැඩමුළු යෝජනා කැඳවීම 2024 වසරේ තෙවන කාර්තුවේ සිදුකරන ලද අතර පර්යේෂණ යෝජනා 370ක් සහ ව්‍යාපෘති යෝජනා 208ක් ලැබුණි. මෙම යෝජනා අදියර 3ක් යටතේ විධිමත් සහ පාරදෘශ්‍ය ක්‍රමවේදයක් යටතේ ඇගයීම් සිදුකර පර්යේෂණ යෝජනා 16ක් සහ වැඩමුළු යෝජනා 22ක් තෝරාගන්නා ලදී. මෙම පර්යේෂණ සහ වැඩමුළු ආරම්භ කිරීම ඉන්දිය විද්‍යා සහ තාක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේදී එකඟත්වය මත ඉදිරියේ දී සිදු කෙරෙනු ඇත.

● විද්‍යාව ප්‍රවලිත කිරීම

ලෝක විද්‍යා දිනය 2025 සමඟාමීව අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ආයතන සමඟ එක්ව ජාතික විද්‍යා දින සැමරුම සංවිධානය කිරීම. 2025 වසරේ ජාතික විද්‍යා දිනය සහ විද්‍යා සතිය නොවැම්බර් මස 10 සිට 14 දක්වා කොළඹදී පැවැත්වීමට අවශ්‍ය මූලික කටයුතු සංවිධානය කරමින් පවතී. මේ සඳහා අමාත්‍යාංශයට අනුබද්ධ ආයතන, රාජ්‍ය විශ්ව විද්‍යාල, විද්‍යා සංගම් සහ පෞද්ගලික අංශයද සම්බන්ධ කරගනිමින් වැඩසටහන් ගණනාවක් විද්‍යා සතිය පුරා පැවැත්වීමට කටයුතු සංවිධානය කරමින් පවතී.

● පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති සඳහා පහසුකම් සැලසීම

— ජාතික පර්යේෂණ කළමනාකරණ සහ තොරතුරු පද්ධතිය සකස් කිරීම

රාජ්‍ය මූල්‍ය යොදා ගනිමින් සිදු වන පර්යේෂණ අධීක්ෂණය, කළමනාකරණය සහ තොරතුරු ජනගත කිරීම සඳහා කේන්ද්‍රීය තොරතුරු පද්ධතියක අවශ්‍යතාව සපුරනු සඳහා ඩිජිටල් ආර්ථික අමාත්‍යාංශයේ සහයෝගය ඇතිව ජාතික පර්යේෂණ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියක් සකස් කිරීම සඳහා කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී.

— කළමනාකරණ සේවා චක්‍රලේඛ අංක 02/2014 ට අනුව පර්යේෂණ දීමනා ගෙවීම සඳහා පර්යේෂණ සමාලෝචනය කිරීම.

මෙම චක්‍රලේඛය යටතේ පර්යේෂණ අධීක්ෂණ කමිටුවේ ප්‍රධානත්වය විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් විසින් දරන අතර එම කමිටු සාකච්ඡා සංවිධානය කරමින් පර්යේෂණ කළමනාකරණ කමිටු වල කාර්යයන් පිළිබඳ අධ්‍යයනය සඳහා කටයුතු කරන ලද අතර තෙවන කාර්තුව අවසාන වනවිට පර්යේෂණ යෝජනා 18ක් සඳහා පර්යේෂණ දීමනා ලබා දීම නිර්දේශ කර ඇත.

— අමාත්‍යාංශයේ විෂය පථය යටතේ ඇති පර්යේෂණ ආයතන මගින් සිදු කරනු ලබන පර්යේෂණ අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම.

අමාත්‍යාංශයට අනුබද්ධ පර්යේෂණ ආයතනයන්හි 2025 වාර්ෂික පර්යේෂණ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීම සඳහා උපදෙස් මාලාවක් අමාත්‍යාංශය විසින් 2024 වසරේදී නිකුත් කරන ලද අතර ඊට අනුව පර්යේෂණ යෝජනා ලබා ගැනීම සිදුකරන ලදී.

මීට අමතරව මෙම අමාත්‍යාංශයෙන් පරිබාහිර ආයතනයන්හි පර්යේෂණ අවශ්‍යතා සහ ගැටළු හඳුනා ගනිමින් අන්තර් අමාත්‍යාංශීය සහයෝගීතාව සහ පර්යේෂණ වැඩසටහන් ආරම්භ කිරීම සඳහා තේ කර්මාන්තය, දේශීය වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ පාර්ශවකරුවන් සමඟ සාකච්ඡා පවත්වමින් පර්යේෂණ සහයෝගීතාවයන් ගොඩ නැගීම සිදු කරන ලදී.

තේ ආශ්‍රිත පර්යේෂණ අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම පිළිබඳ පැවැත්වූ සාකච්ඡාව

දේශීය වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ පාර්ශවකරුවන් සමඟ පැවති සාකච්ඡාව

2.1.2. ජාත්‍යන්තර සබඳතා අංශය

• විද්‍යාත්මක පුහුණුව

ඉන්දියානු විද්‍යා හා පර්යේෂණ ශිෂ්‍යත්ව (ISRF) වැඩසටහන යටතේ, විද්‍යාව හා තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍රයේ ධාරිතා වර්ධනය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ඉන්දියාව විසින් ශ්‍රී ලාංකික විද්‍යාඥයින් හය දෙනෙකු තෝරා ගන්නා ලදී.

• ද්විපාර්ශ්වික සහ බහුපාර්ශ්වික සහයෝගීතාව යටතේ විද්‍යා හා තාක්ෂණ සහයෝගීතාව

2024–2025 කාලය තුළ විද්‍යා, තාක්ෂණ හා නවෝත්පාදන (STI) ක්ෂේත්‍රයේ ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාව පුළුල් කිරීමේ දී ශ්‍රී ලංකාව විසින් සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් අත්කර ගනු ලැබ ඇත. 2025 ජුනි මාසයේදී වෙන්ග්ඩු හිදී චීනය සමඟ නව අවබෝධතා ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීම සුවිශේෂී ජයග්‍රහණයක් වූ අතර ඒ හරහා ඒකාබද්ධ කමිටුවක් පිහිටුවීමට සහ වයිනා මෙඩිකල් සිටි, වුහාන් තාක්ෂණ විශ්ව විද්‍යාලය සහ සිවුචාන් කෘෂිකාර්මික විශ්ව විද්‍යාලය වැනි ප්‍රධාන ආයතන සමඟ සහයෝගීතාවයන් ස්ථාපනය කරගැනීමට හැකියාව උදාවිය. මෙම මූලාරම්භයන් හරහා ඒකාබද්ධ පර්යේෂණ, කර්මාන්ත අංශයේ හවුල්කාරිත්වයන් සහ තාක්ෂණය මත පදනම් වූ කාර්ය සම්පාදනයන් අවධාරණය කෙරෙන අතර, පළමු ඒකාබද්ධ කමිටු රැස්වීමේදී වැඩිදුර සාකච්ඡා සැලසුම් කර ඇත. ඕස්ට්‍රේලියාව, කියුබාව, නේපාලය, දකුණු කොරියාව, ස්විඩනය, තායිලන්තය, තුර්කිය සහ පකිස්තානය සමඟ මේ හා සමගාමීව ගනු ලැබූ ප්‍රයත්නයන්, සංකල්ප පත්‍රිකා, යෝජනා සහ ද්විපාර්ශ්වික රැස්වීම් හරහා ඉදිරියට රැගෙන යනු ලැබ ඇත. විශේෂයෙන්, දකුණු කොරියාව ශ්‍රී ලංකාවේ තිරිවානා සහ සිලිකා වැලිවල ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීමේ ව්‍යාපෘතියකට අරමුදල් සපයා ඇති අතර, ඕස්ට්‍රේලියාව සහ කියුබාව කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ සහ විද්‍යා, තාක්ෂණ හා නවෝත්පාදන ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනය සඳහා සහයෝගීතාවන් ආරම්භ කර ඇත. මෙම වර්ධනය වන ජාත්‍යන්තර සබඳතා හරහා බලශක්තිය, ආහාර සුරක්ෂිතතාව, දේශගුණික විපර්යාස සහ නවෝත්පාදනය ප්‍රමුඛ ආර්ථික වර්ධනය කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ ගෝලීය හවුල්කාරිත්වයන් පෝෂණය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ කැපවීම අවධාරණය කෙරේ.

– ඉන්දු - ශ්‍රී ලංකා ඒකාබද්ධ පර්යේෂණ වැඩසටහන

2025 සහයෝගීතා වැඩසටහන (PoC) යටතේ, විශ්ව විද්‍යාල සහ පර්යේෂණ ආයතනවලින් ඒකාබද්ධ පර්යේෂණ සහ වැඩමුළු යෝජනා කැඳවන ලදී. පර්යේෂණ යෝජනා 430 ක් සහ වැඩමුළු යෝජනා 208 ක් ලැබුණු අතර ඒවා ඇගයීම සඳහා පර්යේෂණ අංශයට යොමු කරන ලදී. ඇගයීම් සම්පූර්ණ කර ඇති අතර ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීම සඳහා ඉන්දියාවේ ප්‍රතිචාරය අපේක්ෂාවෙන් සිටී.

– බහු-ආංශික තාක්ෂණික සහ ආර්ථික සහයෝගීතාව සඳහා වන බෙංගාල බොක්ක ආශ්‍රිත මූලාරම්භය (BIMSTEC)

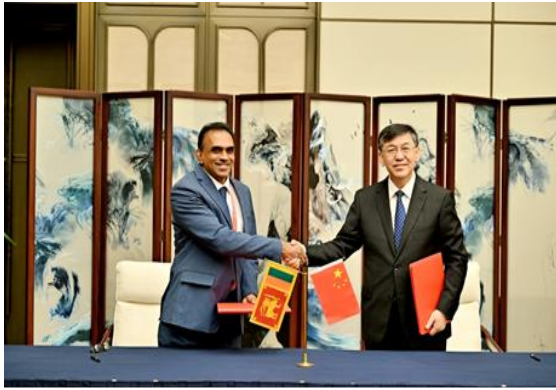
බංග්ලාදේශය, භූතානය, ඉන්දියාව, මියන්මාරය, නේපාලය, ශ්‍රී ලංකාව සහ තායිලන්තය යන සාමාජික රටවල් වලින් සැදුම්ලත් BIMSTEC සංවිධානය හරහා, වෙළඳාම, තාක්ෂණය, බලශක්තිය සහ දේශගුණික විපර්යාස වැනි ක්ෂේත්‍රවල කලාපීය සහයෝගීතාව වර්ධනය කෙරේ. විද්‍යා, තාක්ෂණ සහ නවෝත්පාදන (STI) අංශය සඳහා නායකත්වය ලබාදෙන සාමාජික රට ලෙස ශ්‍රී ලංකාව විසින් කටයුතු කෙරෙන අතර, මේ යටතේ විද්‍යා, තාක්ෂණ සහ නවෝත්පාදන උප අංශය සම්බන්ධීකරණය කිරීම සහ BIMSTEC තාක්ෂණ හුවමාරු පහසුකම (TTF) ස්ථාපිත කිරීම යන ක්‍රියාකාරකම් සිදු කර ඇත. විද්‍යා, තාක්ෂණ සහ නවෝත්පාදන සහයෝගීතාව පිළිබඳ 3 වන විශේෂඥ කණ්ඩායම් රැස්වීම 2025 අගෝස්තු මාසයේදී කොළඹ දී පැවැත්විණි. TTF සඳහා වන සන්කාරක රටෙහි ගිවිසුමෙහි අත්සන් කිරීමට පෙර අවසාන නීතිමය සමාලෝචනය සිදු කෙරෙමින් පවතී.

– ඉන්දියානු සාගර තීරය ආශ්‍රිත රටවල සංගමය (IORA) යටතේ විද්‍යා, තාක්ෂණ සහ නවෝත්පාදන (STI) පිළිබඳ ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම

සාමාජික රටවල් 23 කින් සමන්විත 1997 වසරේ දී පිහිටුවන ලද ඉන්දියානු සාගර තීරය ආශ්‍රිත රටවල සංගමය (IORA), කලාපීය සහයෝගීතාව සහ තිරසාර සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කරයි. විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය විද්‍යාව හා තාක්ෂණය පිළිබඳ ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායමට නායකත්වය දෙන අතර, එම කණ්ඩායම යටතේ සාගර විශ්ව විද්‍යාලය සහ නාරා ආයතනය විසින් 2024 දී අනුමත කරන ලද පර්යේෂණ යෝජනා දෙකක් සංවර්ධනය කරන ලද අතර, ව්‍යාපෘති පිරිවැයෙන් 50% ක් සඳහා IORA විසින් අරමුදල් සපයා දෙන ලදී.

– NAM S&T මධ්‍යස්ථානය

ශ්‍රී ලංකාවේ කේන්ද්‍රස්ථානය ලෙස විද්‍යා හා තාක්ෂණ කොමිෂන් සභාවේ (NASTEC හි) සභාය ඇතිව වැඩසටහන් සම්බන්ධීකරණය කරනු ලැබේ.

Belt and Road සංකල්පය යටතේ ස්ථාපනය කෙරෙන සුහුරු ප්‍රසම්පාදන සහ සැපයුම් දාම සඳහා වන චීන-ශ්‍රී ලංකා ඒකාබද්ධ විද්‍යාගාරය

චීනයේ සිචුවාන් කෘෂිකර්ම විශ්වවිද්‍යාලය (SAU) සමඟ සහයෝගීතාවය

සංවර්ධන අංශය

- පර්යේෂණ ආයතන හා විශ්වවිද්‍යාල විසින් විදේශ ආධාර මගින් සිදු කරනු ලබන පර්යේෂණ සඳහා උපකරණ සහ රසායනික ද්‍රව්‍ය ආනයනය කරන විට අනිවාර්යය බදු ගෙවීමට සිදුවේ. එම අයකරනු ලබන බදු මුදල අමාත්‍යාංශයට වෙන් කරන ලද වැය ශීර්ෂයක් යටතේ දැරීමට මුදල් අමාත්‍යාංශය හා එකඟතාවයකට පැමිණීම ඒ හරහා පර්යේෂකයන්ට සහන සැලසීම හා විදේශ ආධාර මගින් පර්යේෂණ කිරීමේ උනන්දුව ඇති කිරීම
- පාසල් 100ක “පාසල් යොවුන් නව නිපැයුම් සමාජ” නව සංකල්පයකට අනුව ආරම්භ කිරීමේ වැඩසටහන SLIC ආයතන සමඟ සහයෝගීව සිදු කිරීම
- රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාල හා අනෙකුත් අමාත්‍යාංශවල පර්යේෂණ ආයතන අතර පර්යේෂණ සහයෝගීතාවය ඇති කිරීම සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- රජයේ විශ්වවිද්‍යාල අනෙකුත් අමාත්‍යාංශ සහ පර්යේෂණ ආයතන මගින් සිදුකරන නවොන්පාදන සහ නව නිපැයුම් වාණිජකරනය සඳහා අවශ්‍ය සහය ලබා දීම
- මෙම අමාත්‍යාංශයට අයත් සමාගම් දෙකක් වන ශ්‍රී ලංකා ඉන්ස්ටිටියුට් ඔෆ් නැනෝටෙක්නොලොජි ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ් (SLINTEC) හා ශ්‍රී ලංකා ඉන්ස්ටිටියුට් ඔෆ් බයෝටෙක්නොලොජි ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ් (SLIBTEC) හි පරිපාලන කටයුතු සහ මෙහෙයුම් කාර්යයන්හි පවතින දුර්වලතාවයන් හඳුනාගෙන ලාබ ලබන ආයතන බවට පත් කිරීමට වර්තමාන තත්ත්වය සමාලෝචනය කර එම ආයතන දෙක වැඩිදියුණු කිරීමට අදාළ නිර්දේශ ලබා ගැනීම සඳහා කමිටුවක් පත් කිරීම
- රොබෝ තාක්ෂණ යෙදවුම් විශිෂ්ටතා මධ්‍යස්ථානය (CERA)

ශ්‍රී ලංකාවේ රොබෝ තාක්ෂණය සහ ස්වයංක්‍රීයකරණය වැඩි දියුණු කිරීම උදෙසා රොබෝ තාක්ෂණ යෙදවුම් පිළිබඳ විශිෂ්ටතා මධ්‍යස්ථානයක් (CERA) ස්ථාපනය කිරීම සඳහා 2016 වසරේදී යෝජනා වූ අතර 2007 අංක 7 දරන සමාගම් පනත යටතේ ඒ සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබිණි. ආරම්භයේදී කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය, මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලය

සහ විද්‍යා, තාක්ෂණ සහ නවෝත්පාදන සම්බන්ධීකරණ ලේකම් කාර්යාලය (COSTI) විසින් සහාය දක්වන ලද අතර, කාර්මික තරඟකාරිත්වය වැඩි දියුණු කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් කාර්මික සංවර්ධන මණ්ඩලය (IDB) යටතේ 2017 දී ක්‍රියාත්මක කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. මුල් ප්‍රගතිය සඳහා අරමුදල් සපයාගැනීම සහ පරිපාලනමය අභියෝග හේතුවෙන් බාධා එල්ල වූ අතර, 2018-2023 අතර කාලය තුළ CERA අර්ධ වශයෙන් ක්‍රියාත්මක විය. මෙම මධ්‍යස්ථානය නැවත යථා තත්ත්වයට පත් කර ගැනීම සඳහා 2023 වසරේදී ගනු ලැබූ ප්‍රයත්නවලට පුහුණු කිරීම් සහ නියමු ව්‍යාපෘති ඇතුළත් වූ අතර, 2025 දී එය විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය යටතේ විධිමත් ලෙස ගැසට් කරන ලද අතර රුපියල් මිලියන 5 ක ප්‍රතිපාදන වෙන්කිරීමක් සහ විශේෂඥ කමිටුවක් පත් කරන ලදී. මෙම කමිටුවේ වාර්තාව මාර්ග සිතියම අවසන් කිරීම සඳහා කර්මාන්ත හා ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත.

2.2 ජාතික තත්ත්ව යටිතලයන් (NQI) ශක්තිමත් කිරීම

"ජාතික තත්ත්ව යටිතල (NQI) පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම" යන මාතෘකාව යටතේ වූ 2025 ජාතික අයවැය යෝජනාවට අනුකූලව වත්මන් මූල්‍ය වර්ෂය තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා, රුපියල් මිලියන 750 ක ප්‍රතිපාදනයක් විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය වෙත ලබා දෙන ලදී. අමාත්‍යාංශය විසින් අදාළ ආයතනයන් වෙතින් ව්‍යාපෘති යෝජනා කැඳවනු ලැබූ අතර, පළමු වටයේ ඇගයීමේදී ජාතික තත්ත්ව ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව රුපියල් මිලියන 670 කට ආසන්න වටිනාකමකින් යුත් ව්‍යාපෘති 14 ක් කෙටි ලැයිස්තුගත කර අනුමත කරන ලදී. විශ්වවිද්‍යාල සහ අනෙකුත් අමාත්‍යාංශවලින් ලද රුපියල් මිලියන 70ක් පමණ වටිනා යෝජනා පහක් දෙවන වටයේ ඇගයීම සඳහා ඇතුළත් විය. ඊට සමගාමීව, නියාමන බලපෑම් තක්සේරුව (RIA) ආයතනික ප්‍රදාන තේරීම 2025 හරහා, යෝජනා 7 ක් සඳහා රු. මිලියන 10 ක පමණ අරමුදල් සපයාදෙමින් නියමු නියාමන වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘති සඳහා සහාය ලබා දෙන ලදී. මෙම මූල්‍යාරම්භයන් එක්ව ගත්කල ඒවා හරහා ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික තත්ත්ව යටිතල රාමුව ශක්තිමත් කිරීම සහ විවිධ අංශ හරහා පාලනය, නවෝත්පාදනය සහ තත්ත්ව සහතිකකරණය වැඩිදියුණු කිරීම පිළිබඳ ස්ථාවර ප්‍රගතියක් සනිටුහන් වේ.

2.3 විද්‍යා ඒකකය

හැඳින්වීම

විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය යටතේ පවතින පර්යේෂණ ආයතනයන්හි තාක්ෂණය සහ විද්‍යාත්මක දැනුම රටෙහි බිම් මට්ටම දක්වා පවරාදීමේ අරමුණින්, 2000 වර්ෂයේ දී, ජාතික වැඩසටහනක් ලෙස විද්‍යාතා වැඩසටහන ආරම්භ කරන ලදී. රටෙහි නාගරික සහ ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන් අතර පවත්නා තාක්ෂණික පරතරය අවම කිරීමට සහ අගය එක් කිරීම හරහා පවත්නා සම්පත් ඵලදායී අයුරින් භාවිතයට ගනු පිණිස ජනතාව දිරි ගැන්වීම සඳහාත් මෙම වැඩසටහන මඟින් පහසුකම් සැපයේ. එමෙන්ම ක්ෂුද්‍ර, සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයින් ලෙස සාර්ථකත්වය ඇතිකර ගනු පිණිස දැනුම සහ තාක්ෂණය සපයා දීම හරහා ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය ඉහළ නැංවීම තුළින් විද්‍යාතා වැඩසටහන ජාතික ආර්ථික සංවර්ධනයට සිය දායකත්වය ලබා දේ. මෙම අරමුණු සාක්ෂාත් කරගනු පිණිස, ශ්‍රී ලංකාවේ සියළු පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක ආවරණය කරමින්, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස මට්ටමින් විද්‍යාතා සම්පත් මධ්‍යස්ථාන (VRCs) 315 ක් ස්ථාපනය කර ඇත.

- ගුණාත්මක පරීක්ෂණ වාර්තා සහ GMP සහතික ලබාදීමට පහසුකම් සැලසීම තුළින්, නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවය සහතික කිරීම

2025 වසරේ සැප්තැම්බර් දක්වා කාල සීමාව තුළ, විද්‍යාතා ඒකකය විසින් පිළිගත් ආයතන හරහා තත්ත්ව පරීක්ෂණ වාර්තා 78 ක් සහ GMP සහතික 5 ක් ලබා ගැනීම සඳහා ව්‍යවසායකයින් වෙත මූල්‍යමය සහාය ලබා දී ඇත. මෙය ආහාර, කුළුබඩු, රූපලාවන්‍ය ද්‍රව්‍ය, රසායනික ද්‍රව්‍ය සහ ඖෂධීය නිෂ්පාදන වැනි අංශවල නිෂ්පාදන ප්‍රමිතීන් සහතික කිරීමට උපකාරී වූ අතර, ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම සහ ප්‍රමිතිකරණය තුළින් වෙළඳපල අවස්ථා ඉහළ නංවා ඇත.

- කර්මාන්තකරුවන් සඳහා විකල්ප බලශක්ති ප්‍රභවයන් හඳුන්වා දීම

සූර්ය බලශක්තිය සහ ජීව වායුව වැනි පුනර්ජනනීය බලශක්ති ප්‍රභවයන්ගෙන් පොහොසත් රටක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව, තිරසර බලශක්ති භාවිතය ප්‍රවර්ධනය කිරීම මගින් කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ කර්මාන්තකරුවන්ට සහාය වීම සඳහා ව්‍යාපෘතියක් දියත් කර ඇත. LP ගෑස් සහ විදුලිය සඳහා වැයවන නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළ යාම සමනය කිරීම සඳහා, අමාත්‍යාංශය විසින් සූර්ය පැනල පිරිවැයෙන් 25% ක් (රු. 250,000 දක්වා) සහ ජීව වායු ඒකක පිරිවැයෙන් 50% ක් (රු. 150,000 දක්වා) ආවරණය වන පරිදි සහනාධාර හඳුන්වා දී ඇත. මෙම මූල්‍යාරම්භය යටතේ ව්‍යවසායකයින්ට 3–5 kW සූර්ය පැනල සහ සන මීටර් 8–15 ජීව වායු ඒකක ස්ථාපනය කළ හැකිය.

- නවෝත්පාදනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල නවෝත්පාදන සම්බන්ධව ලැබෙන සහාය සීමිත වීම හේතුවෙන්, නව නිපැයුම්කරුවන්ට සහ ව්‍යවසායකයින්ට සහාය වීම අරමුණු කර ගනිමින් අමාත්‍යාංශය විසින් විද්‍යා හා තාක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් දියත් කරන ලදී. විද්‍යාතා නිලධාරීන් අතර නවෝත්පාදන දැනුම වර්ධනය කරනු පිණිස ප්‍රධාන පෙළේ ආයතන සමඟ දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. විද්‍යාතා මධ්‍යස්ථාන හරහා ලැබුණු ජේටන්ට් ඉල්ලීම් ශ්‍රී ලංකා නව නිපැයුම්කරුවන්ගේ කොමිසම වෙත යොමු කරන ලද අතර, ජේටන්ට් බලපත්‍ර සහාය ලබා දීම සඳහා එක් නව

නිපැයුම්කරුවෙකු හඳුනාගෙන ඇත. මීට අමතරව, විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන නියෝජනය කරමින් නව නිපැයුම්කරුවන් දෙදෙනෙකු "Industry Expo 2025" හි දී ඔවුන්ගේ නවෝත්පාදන ප්‍රදර්ශනය කළ අතර, එමඟින් ආයෝජන ලබා ගැනීමට සහ වෙළඳපොළ වෙත නිරාවරණය වීමට අවස්ථාව උදා විය.

BMICH හිදී පැවති “Industry Expo 2025 – Innovation Arena” සඳහා සහභාගී වූ නව නිපැයුම්කරුවන්

- ග්‍රහලෝකාගාරය හා ACCIMT එක්ව අභ්‍යන්තර නිරීක්ෂණ කඳවුරු පැවැත්වීම

දිවයින පුරා පාසල් සිසුන් අතර අභ්‍යවකාශ විද්‍යාව පිළිබඳ උනන්දුවක් ඇති කිරීම සහ එම විෂය කෙරෙහි ඔවුන්ගේ උද්යෝගය ඇති කිරීම අභ්‍යන්තර නිරීක්ෂණ කඳවුරු ව්‍යාපෘතියේ අරමුණයි. මෙම මූලාරම්භයේ කොටසක් ලෙස, මහාචාර්ය වන්දන ජයරත්න මහතාගේ මහ පෙත්වීම යටතේ කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ තාරකා විද්‍යා සංගමය විසින් සම්බන්ධීකරණය කරන ලද අභ්‍යන්තර නිරීක්ෂණ කඳවුරක් 2025 අගෝස්තු 29 වන දින වීරකැටිය මධ්‍ය මහා විද්‍යාලයේදී සාර්ථක අයුරින් පැවැත්විණි. මෙම වැඩසටහන හරහා සිසුන්ට අභ්‍යන්තර නිරීක්ෂණය සහ අභ්‍යවකාශ විද්‍යාව පිළිබඳ වටිනා ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් ලැබිණි. දෙවන කඳවුර 2025 ඔක්තෝබර් 24 වන දින පැවැත්වීමට නියමිත අතර, තවත් ස්ථාන අටක දී මේ හා සමාන වැඩසටහන් පැවැත්වීමට සැලසුම් කර ඇත.

වීරකැටිය මධ්‍ය මහා විද්‍යාලයේ පැවති අභ්‍යන්තර නිරීක්ෂණ කඳවුර

- විද්‍යා දිනය සඳහා වැඩසටහන් පැවැත්වීම

ලෝක විද්‍යා සතිය සැමරීම සඳහා විද්‍යා ඒකකය සහ කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ කර්මාන්ත පරිපාලන විද්‍යා ශිෂ්‍ය සංගමය එක්ව Hackathon තරඟාවලියක් සංවිධානය කර ඇත. පාසල් සිසුන් ඉලක්ක කරගත් HackX Jr. සහ විශ්ව විද්‍යාල සිසුන් ඉලක්ක කරගත් HackX යනුවෙන් මෙම වැඩසටහන කාණ්ඩ දෙකක් යටතේ පැවැත්වේ. මෙම කාණ්ඩ දෙකෙහිම ලියාපදිංචිය 2025 සැප්තැම්බර් 14 වන දිනෙන් අවසන් වූ අතර, HackX Jr. යටතේ ව්‍යාපෘති යෝජනා 265 ක් සහ HackX යටතේ යෝජනා 186 ක් ලැබී ඇත. තරඟ දෙක සඳහාම ව්‍යාපෘති යෝජනා ඇගයීම් කටයුතු දැනටමත් ආරම්භ කර ඇත.

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ පැවති “Hackathon” හි දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන

- සේවා හා ආධාරක මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීමේ වැඩසටහන

විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය, රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාල සමඟ සහයෝගීතාවයෙන්, රසායනාගාර පහසුකම්, තාක්ෂණ හුවමාරු වැඩසටහන්, පර්යේෂණ සහාය සහ උපදේශන සේවා සැපයීම හරහා ක්ෂුද්‍ර, සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයන් සඳහා සහාය වීම උදෙසා මධ්‍යස්ථාන සේවා හා ආධාරක මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපිත කිරීමට පියවර ගනු ලැබ ඇත. වවුනියාව, රුහුණ සහ නැගෙනහිර විශ්වවිද්‍යාලවල මධ්‍යස්ථාන තුනක් ස්ථාපිත කෙරෙමින් පවතින අතර රසායනාගාර උපකරණ සඳහා ජාතික තත්ත්ව යටිතල පහසුකම් (NQI) කමිටුව මගින් රුපියල් මිලියන 15 බැගින් අරමුදල් සපයනු ලැබ ඇත.

- තාක්ෂණ හුවමාරු වැඩසටහන

නවෝත්පාදනය, තිරසර සංවර්ධනය සහ ඩිජිටල් ආර්ථිකය ඉදිරියට රැගෙන යාමේ දී දිස්ත්‍රික් විද්‍යා නිලධාරීන්, විද්‍යා හා තාක්ෂණ නිලධාරීන් සහ සංවර්ධන නිලධාරීන්ට හිමිවන වැදගත් කාර්යභාරය හඳුනා ගනිමින් ඔවුන්ගේ ධාරිතාවය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා, දේශීය අවශ්‍යතාවලට අනුකූලව සකසනු ලැබූ පුහුණු වැඩසටහන් විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය විසින් ක්‍රියාත්මක කෙරේ. මීට අමතරව, නව සහ දැනටමත් ව්‍යාපාරයක නියුතු ව්‍යවසායකයින්ට සහාය වීම සඳහා සියලුම දිස්ත්‍රික්කවල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස මට්ටමින් තාක්ෂණ හුවමාරු වැඩසටහන් දියත් කර ඇත. මේ දක්වා වැඩසටහන් 267ක් පවත්වා ඇති අතර, එමඟින් ආහාර, රසායනික ද්‍රව්‍ය, තොරතුරු තාක්ෂණ, ඉලෙක්ට්‍රොනික තාක්ෂණය, ද්‍රව්‍ය, ඛනික් සහ ස්ක්‍රීන් මුද්‍රණ තාක්ෂණය, අලෙවිකරණය සහ ඇසුරුම්කරණය, සත්ව පාලනය සහ මීමැසි පාලන තාක්ෂණයන් වැනි අංශවල ව්‍යවසායකයින් 6,485 දෙනෙකුට ප්‍රතිලාභ දී ඇත.

සියළුම පරිපාලන දිස්ත්‍රික්ක ආවරණය වන පරිදි පැවැත්වූ තාක්ෂණ පැවරුම් වැඩසටහන් පහත පරිදි වේ.

අංකය	දිස්ත්‍රික්කය	අනුමත ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	පැවැත්වූ වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිලාභීන්
1	අම්පාර	19	15	406
2	අනුරාධපුරය	21	16	219
3	බදුල්ල	15	11	369
4	මඩකලපුව	14	13	287
5	කොළඹ	13	13	327
6	ගාල්ල	20	17	463
7	ගම්පහ	13	12	665
8	හම්බන්තොට	12	10	251
9	යාපනය	13	13	284
10	කළුතර	14	14	379
11	මහනුවර	20	20	453
12	කෑගල්ල	10	9	224
13	කිලිනොච්චිය	4	4	100
14	කුරුණෑගල	30	29	587
15	මන්නාරම	5	5	90
16	මාතලේ	11	11	255
17	මාතර	14	12	315
18	මොණරාගල	11	9	171
19	මුලතිව්	4	4	70
20	නුවරඑළිය	5	2	56
21	පොලොන්නරුව	5	4	20
22	පුත්තලම	12	7	115
23	රත්නපුර	18	15	319
24	ත්‍රිකුණාමලය	4	0	00
25	වවුනියාව	3	2	60
එකතුව		310	267	6485

රත්නපුර විද්‍යා සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේ නැවුම් එළවළු, පළතුරු වෙළඳපලට යැවීමේ තාක්ෂණය ලබාදීමේ පුහුණු වැඩසටහන

පානදුර විද්‍යා සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේ පැවති පරිසර හිතකාමී බතික් නිර්මාණ පුහුණු වැඩසටහන

- විද්‍යා නිලධාරීන්ගේ හැකියාව වර්ධනය සඳහා පැවැත්වන වැඩසටහන්

කෘෂි ආහාර අස්වැන්න හැසුරුවීම සහ සැකසීම සඳහා ආහාර තාක්ෂණ යෙදුම්, රසායනික ද්‍රව්‍ය ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන පිළිබඳ තාක්ෂණික පුහුණුව, කෘතීම බුද්ධිය සහ කාර්යාල කාර්ය සහයකරු සඳහා හැසිරීම් රටා හා වෘත්තීය සංවර්ධනය ආවරණය කරමින් විද්‍යා නිලධාරීන් 618 දෙනෙකුගේ ධාරිතා ගොඩනැංවීම සඳහා වැඩසටහන් පහක් පවත්වන ලදී.

2.4 ශ්‍රී ලංකා ග්‍රහලෝකාගාරය

ශ්‍රී ලංකා ග්‍රහලෝකාගාරය වර්ෂ 1965 දී එවක පැවති විද්‍යා හා කර්මාන්ත ප්‍රදර්ශනය වෙනුවෙන් ඉදි කරන ලද සුවිශේෂී නිර්මාණයක් වූ අතර මහජනතාවට නිරීක්ෂණය සඳහා රාත්‍රී අහසක් නිර්මාණය කිරීමේ හැකියාව හේතුවෙන් නවතම තාක්ෂණයන් හඳුන්වා දෙමින් අවධානය දිනා ගැනීමට සමත් විය. කීර්තිමත් ඉංජිනේරු ආචාර්ය ජී.එන්.එස්. කුලසිංහ මහතා විසින් නෙළුම් මලක හැඩය නිරූපණය වන පරිදි මෙම සුවිශේෂී ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය ඉදි කිරීමට මූලිකත්වය ගෙන කටයුතු කර ඇත. දිවා කාලයේ දී ද රාත්‍රී අහස නැරඹීමට හැකි වන පරිදි කෘත්‍රීම අහසක් අර්ධ ගෝලාකාර තිරයක් මත නිර්මාණය කර ඇති මෙම ග්‍රහණාගාරය තුළ අමුත්තන් 560 කට අසුන් ගත හැක. තාරකා විද්‍යාව පිළිබඳ දේශන පැවැත්වීම තවත් ක්‍රියාකාරකමකි. නොම්ලේ පිරිනමනු ලබන අනෙකුත් සේවාවන් අතර පාසල් ළමුන් සඳහා තාරකා විද්‍යා පාඨමාලා, රාත්‍රී අහස නිරීක්ෂණ කඳවුරු, තාරකා විද්‍යා වැඩමුළු, විද්‍යා ප්‍රදර්ශන සහ විමර්ශන සම්මන්ත්‍රණ ඇතුළත් වේ.

ක්‍රියාකාරකම්

- ග්‍රහලෝකාගාරයේ විශ්වීය ප්‍රක්ෂේපකය සහ අනෙකුත් ග්‍රහ දෘශ්‍ය උපකරණ භාවිතයෙන් තාරකා විද්‍යාව පිළිබඳව මහජනතාව සහ දරුවන් දැනුවත් කිරීම
- තාරකා විද්‍යා උපකරණ භාවිතයෙන් රාත්‍රී නිරීක්ෂණ කඳවුරු පැවැත්වීම
- දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සහ තාරකා විද්‍යා පාඨමාලා පැවැත්වීම
- විද්‍යා ප්‍රදර්ශනවලට සහභාගී වීම
- ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර වැඩසටහන් සම්බන්ධීකරණය කිරීම

- තාරකා විද්‍යාව ප්‍රචලිත කිරීමේ වැඩසටහන්

පාසල් දරුවන් සහ මහජනතාව අතර විද්‍යාව ප්‍රචලිත කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් විවිධ ක්‍රියාකාරකම් සිදු කර ඇත. ඒවා අතරට ඩිජිටල් ගෝලාකාර තිරය මත ප්‍රදර්ශනය කෙරෙන චිත්‍රපට, සෞරග්‍රහ මණ්ඩලය පිළිබඳ හැඳින්වීම් සහ රාත්‍රී අහස නිරූපණයන් ඇතුළත් ග්‍රහලෝකාගාර ඉදිරිපත් කිරීම්; ආකාශ වස්තූන් පිළිබඳ ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් ලබා දීම සඳහා රට පුරා පවත්වනු ලබන රාත්‍රී අහස නිරීක්ෂණ කඳවුරු සහ ප්‍රදර්ශන; අනාගතයේ බිහිවන තාරකා විද්‍යාඥයින් සඳහා නිර්මාණශීලීත්වය, තාරකා භෞතික විද්‍යා දැනුම සහ නිරීක්ෂණ කුසලතා වර්ධනය කිරීම අරමුණු කරගනිමින් සිසුන් සඳහා පවත්වනු ලබන තාරකා විද්‍යා පන්ති සහ වැඩමුළු ඇතුළත් වේ.

ප්‍රචලිත කිරීමේ ක්‍රමවේදය	2024		2025 ඉලක්කය		2025 ප්‍රගතිය	
	වැඩසටහන්	ප්‍රතිලාභීන්	වැඩසටහන්	ප්‍රතිලාභීන්	වැඩසටහන්	ප්‍රතිලාභීන්
1. ග්‍රහලෝකාගාර දර්ශන	493	227,931	425	300,000	331	147,986
2. බාහිර වැඩසටහන්	25	25,631	35	30,000	13	45,672
3. තාරකා විද්‍යා පාඨමාලා	3	75	3	125	0	0
4. ආදායම රු. (මිලියන)	25.12		30.00		15.23	

2.5 ආයතන හා පරිපාලන

- අමාත්‍යාංශයේ සහ ග්‍රහලෝකාගාරයේ පුරප්පාඩු සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් සම්පූර්ණ කර ගැනීමට හැකි විය
- දේශීය පුහුණු වැඩසටහන් 06 ක් සඳහා නිලධාරීන් 177ක් සහභාගි විය
- විදේශ පුහුණු වැඩසටහන් 04 ක් සඳහා නිලධාරීන් 04 ක් සහභාගි විය
- පුරවැසි ප්‍රඥප්තිය සකස් කිරීම හා එය අමාත්‍යාංශ වෙබ් අඩවියේ පළ කරන ලදී

2.6 මූල්‍ය ප්‍රගතිය

මූල්‍ය වෙන් කිරීම් හා වියදම් (2025.09.30 දිනට)

වර්ෂය	පුනරාවර්තන (රු.මි.)		ප්‍රාග්ධන (රු.මි.)		එකතුව (රු.මි.)	
	වෙන් කළ මුදල	වියදම	වෙන් කළ මුදල	වියදම	වෙන් කළ මුදල	වියදම
2023	1266	1064.6	1391	623.6	2657	1688.2
2024	1350.5	1192.4	1026.8	359	2377.3	1551.4
2025	2800	1919.269	2950	371.312	5750	2290.582

ප්‍රාග්ධන වෙන් කිරීම් හා වියදම් (2025.09.30 දිනට)

	2023 (මුදල රු.මි.)			2024 (මුදල රු.මි.)			2025 (මුදල රු.මි.)		
	වෙන් කළ	වියදම	%	වෙන් කළ	වියදම	%	වෙන් කළ	වියදම	%
ජාතික අය වැය වැඩසටහන	2657	1688.2	63.5	2377.3	1551.4	65.3	5000	2290.292	40
අයවැය යෝජනා වැඩසටහන	0	0	0	0	0	0	750	0.29	0.03
විදේශීය ණය /ආධාර වැඩසටහන	0	0	0	0	0	0	0	0	0
එකතුව	2657	1688.2	63.5	2377.3	1551.4	65.3	5750	2290.582	40

රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ අයවැයෙන්

	2023 (මුදල රු.මි.)			2024 (මුදල රු.මි.)			2025 (මුදල රු.මි.)		
	වෙන් කළ	වියදම	%	වෙන් කළ	වියදම	%	වෙන් කළ	වියදම	%
PED Budget	0	0	0	0	0	0	1050	100.26	9.5
එකතුව	0	0	0	0	0	0	1050	100.26	9.5

ආයතන අනුව ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම

ආයතනය	පුනරාවර්තන 2025			ප්‍රාග්ධන 2025		
	වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	සත්‍ය වියදම (රු.මි.)	%	වෙන් කළ මුදල (රු.මි.)	සත්‍ය වියදම (රු.මි.)	%
අමාත්‍යාංශය (අමාත්‍ය කාර්යාලය, ආයතන හා පරිපාලන අංශය, විද්‍යා අංශය)	1067	698.798	65.49	90	11.531	12.81
විද්‍යාත්මක සංවර්ධන වැඩසටහන	0	0	-	935	6.139	0.66
නවීන තාක්ෂණය පිළිබඳ ආතර් සී. ක්ලාක් ආයතනය (ACCIMT)	189	140.766	74.44	100	28.255	28.26
කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය (ITI)	450	344.3	77.13	300	0	0
ශ්‍රී ලංකා ජාතික ඉංජිනේරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය (NERDC)	378	243.8	64.50	140	28.87	20.62
ජාතික මූලික අධ්‍යයන ආයතනය (NIFS)	300	231.4	77.13	240	107.5	44.79
ජාතික විද්‍යා පදනම (NSF)	181	129.015	71.27	480	105.793	22.04
ජාතික පර්යේෂණ සභාව (NRC)	49	18.255	37.19	230	23	10.00

ජාතික විද්‍යා හා තාක්ෂණ කොමිෂන් සභාව (NASTEC)	41	30.181	73.61	20	6.1	30.50
ශ්‍රී ලංකා නව නිපැයුම්කරුවන්ගේ කොමිසම (SLIC)	54	41.151	76.21	80	39.62	49.53
ශ්‍රී ලංකා ග්‍රහලෝකාගාරය	50	21.3331	42.66	275	0.0043	0
ජාතික නවෝත්පාදන නියෝජ්‍යායතනය (NIA)	41	20.302	49.52	60	14.5	24.17
ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය (SLSI)	ස්වයං මූල්‍ය සපයා ගනු ලබන ආයතනයකි.					
එකතුව	2800	1919.269	68.55	2950	371.312	12.59
රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව (PED) ප්‍රතිපාදන						
ශ්‍රී ලංකා නීති තාක්ෂණ ආයතනය (SLINTEC)	-	-	-	200	14.8	7.4
ශ්‍රී ලංකා ඉන්ස්ටිටියුට් ඔෆ් බයෝටෙක්නොලොජී (SLIBTEC)	-	-	-	850	85.46	10.05
එකතුව	-	-	-	1050	100.26	9.5

2.7 2026 වර්ෂය සඳහා ඉලක්ක

- පර්යේෂණ ඇගයීම සඳහා වන පොදු ක්‍රමවේදය හඳුන්වා දීම
- පර්යේෂණ ආචාර ධර්ම ඇගයුම් ක්‍රියාවලිය විධිමත් කිරීම
- පර්යේෂණ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියේ පළමු අදියර අවසන් කිරීම
- විශ්වවිද්‍යාල සහ පර්යේෂණ ආයතනයන්හි පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල වාණිජකරනය කිරීමට සහයෝගය ලබාදීම
- තාක්ෂණ හුවමාරු වැඩසටහන් මගින් ප්‍රජාව සවිබල ගැන්වීම
- විද්‍යා මහපෙන්වීමෙන් සිදු කළ නිෂ්පාදන හා ක්‍රියාවලීන්හි ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම
- විශ්වවිද්‍යාල - විද්‍යා සහයෝගීතාවය යටතේ ව්‍යවසාය නවෝත්පාදන මධ්‍යස්ථාන පිහිටු වීම
- දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් කුඩා නවෝත්පාදන මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපනය කිරීම
- විද්‍යා සඳහා ඩිජිටල් තොරතුරු හුවමාරු සහ දැනුම පදනම් කරගත් වේදිකාවක් පිහිටුවීම සහ නඩත්තු කිරීම
- පාසල් දරුවන් සහ ජනතාව සඳහා ග්‍රහලෝකාගාර දර්ශන 450ක් දක්වා වැඩි කිරීම
- ග්‍රහලෝකාගාර දර්ශන මගින් උපයා ගන්නා වාර්ෂික ආදායම රු. මිලියන 35 දක්වා ඉහළ දැමීම
- මාර්ගගත ආසන වෙන්කිරීමේ පහසුකම් ඇතිකිරීම
- ග්‍රහලෝකාගාර දර්ශන සඳහා භාවිතා කිරීමට නව තාරකා විද්‍යා චිත්‍රපට ලබාගැනීම

3. නවීන තාක්ෂණ පිළිබඳ ආතර් සී. ක්ලාක් ආයතනය (ACCIMT)

3.1 හැඳින්වීම

මොරටුව කටුබැද්දේ පිහිටා ඇති නවීන තාක්ෂණ පිළිබඳ ආතර් සී. ක්ලාක් ආයතනය, 1984 අංක 30 දරන පනත මගින් පිහිටුවන ලද නවීන තාක්ෂණය සඳහා වූ ආතර් සී. ක්ලාක් මධ්‍යස්ථානයේ අනුප්‍රාප්තිකයා ලෙස 1994 අංක 11 දරන විද්‍යාව හා තාක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීමේ පනත යටතේ 1998 අප්‍රේල් 1 දින ප්‍රතිසංවිධානය කරන ලදී. මෙම ආයතනය අභ්‍යවකාශ තාක්ෂණය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සංවිධාන සමඟ සහයෝගයෙන් අභ්‍යවකාශ තාක්ෂණය සහ එහි යෙදවුම්වල ජාතික ධාරිතා සංවර්ධනය සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන නියෝජිතායතනය ලෙස විශේෂිත වූ කාර්යයක් ඉටු කරයි.

ආයතනයේ මූලික කාර්යයන්ට පර්යේෂණ සහ සංවර්ධනය, තාක්ෂණික හුවමාරුව සහ නවීන තාක්ෂණයන් පිළිබඳ පුහුණුව ඇතුළත් වේ. ආයතනය තම දායකත්වය සපයන නවීන තාක්ෂණයන්ට සන්නිවේදනය සහ ආශ්‍රිත තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍ර, තොරතුරු තාක්ෂණය, ඉලෙක්ට්‍රොනික සහ ක්ෂුද්‍ර ඉලෙක්ට්‍රොනික තාක්ෂණය, අභ්‍යවකාශ තාක්ෂණය සහ එහි යෙදුම්, රොබෝ විද්‍යාව සහ තාරකා විද්‍යාව ඇතුළත් වේ.

දැක්ම

නවීන තාක්ෂණය සඳහා කළාපය තුළ ප්‍රමුඛතම නවෝත්පාදන මධ්‍යස්ථානයක් වීම

මෙහෙවර

නවෝත්පාදන, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කාර්යයන්, පුහුණු, කර්මාන්ත සේවා සහ අන්තර්ජාතික සහයෝගීතා තුළින් දේශීය පදනමක් සහිත නවීන තාක්ෂණික හැකියාවන් වැඩිදියුණු කිරීම, පෝෂණය කිරීම හා ඒ සඳහා පහසුකම් සලසා දීම

3.2. ආයතනයේ කාර්යයන්

- i. අභ්‍යවකාශ, ඉලෙක්ට්‍රොනික හා ක්ෂුද්‍ර ඉලෙක්ට්‍රොනික, සන්නිවේදනය, තොරතුරු සහ රොබෝ සහ ඉන්ජිනේරු තාක්ෂණයන්, අභ්‍යවකාශ තාක්ෂණ යෙදවුම් සහ තාරකා විද්‍යාව වැනි නවීන තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රවල පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු සිදු කිරීම.
- ii. රජයේ සහ පෞද්ගලික අංශයේ ආයතනවල තාක්ෂණික අවශ්‍යතාවයන් ඉටුකිරීමට අදාළ වූ පරීක්ෂණ හා මිණුම් සිදුකිරීම, විද්‍යුත් හා ඉලෙක්ට්‍රොනික පරීක්ෂණ උපකරණ ක්‍රමාංකනය සහ ආයතනයට අදාළ වූ ක්ෂේත්‍රවල උපදේශන සේවාවන් සිදුකිරීම .
- iii. ඉංජිනේරුවන්, කාර්මික තාක්ෂණවේදීන් ඉලක්ක කර ගනිමින් විශේෂිත වූ තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රවල අඛණ්ඩ වෘත්තීය සංවර්ධන පුහුණු (CPD) වැඩසටහන් පැවැත්වීම මෙන්ම සාමාන්‍ය ජනතාව අතර විශේෂයෙන් ශිෂ්‍ය ප්‍රජාව ඉලක්ක කොටගෙන නව තාක්ෂණයන් ප්‍රවර්ධනය මූලික කරගත් වැඩමුළු, පුහුණු වැඩසටහන් හා දේශන පැවැත්වීම.

3.3. 2025 වර්ෂයේ ජයග්‍රහණයන්

I. 2U මුද්‍රාගත ෆ්ලයි නැනෝ වන්දිකාව කක්ෂගත කිරීම

2U නැනෝ වන්දිකාවක් වන "මුද්‍රාගත ෆ්ලයි" 2025 සැප්තැම්බර් 19 වන දින ජාත්‍යන්තර අභ්‍යවකාශ මධ්‍යස්ථානයේ සිට කිලෝමීටර් 400 ක කක්ෂයක කක්ෂගත කරන ලදී. කියුෂු තාක්ෂණ ආයතනය (Kyutech) සමඟ BIRDS-X සහයෝගීතා ව්‍යාපෘතිය යටතේ වැඩි දියුණු කරනු ලැබූ මෙම වන්දිකාව තුළ දේශීයව සංවර්ධනය කරන ලද සම්ප්‍රේෂක සහ ඩිජිටල් රිසිටර් දත්ත අඩංගු වන අතර සන්නිවේදන ඉංජිනේරු පර්යේෂණ සඳහා නිර්මාණය කර ඇත. එය ACCIMT ආයතනයේ දායකත්වයෙන් සංවර්ධනය කරන ලද තුන්වන නැනෝ වන්දිකාව වන අතර, ඒ හරහා අභ්‍යවකාශයේ ඉලෙක්ට්‍රොනික උප පද්ධති පරීක්ෂා කිරීම ඇතුළුව අභ්‍යවකාශ තාක්ෂණය සහ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ පිළිබඳ ජාතික ධාරිතාවයට සහාය දැක්වේ.

II. කෘෂි කාලගුණ විද්‍යා කාලගුණ මධ්‍යස්ථාන ජාලය තවදුරටත් පුළුල් කිරීම

තේ වතු අංශයේ අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා විශේෂිත වූ තත් කාලීන ස්වයංක්‍රීය කාලගුණ මධ්‍යස්ථානයක් ආයතනය විසින් වැඩිදියුණු කර ඇත. 2025 සැප්තැම්බර් 30 දින දක්වා ආයතනය විසින් මෙවැනි ස්ථාන 20 ක්, විවිධ තේ වගා කරන දිස්ත්‍රික්කයන් හි ශ්‍රී ලංකා තේ පර්යේෂණ ආයතනය (TRISL) විසින් නිර්දේශ කරන ලද ස්ථානවල ස්ථාපනය කරනු ලැබ ඇත. මෙම මධ්‍යස්ථාන වර්ෂාපතනය, හිරු එළිය ඇති වේලාවන් සහ පාංශු තෙතමනය පිළිබඳ තත්‍ය කාලීන දත්ත රැස් කර සම්ප්‍රේෂණය කරනු ලබන අතර, ඒ හරහා කාලගුණය ආශ්‍රිත ආකෘති නිර්මාණය, සුනාමය කෘෂිකර්මාන්තය (precision agriculture), තේ සැකසුම් ප්‍රශස්තිකරණය සහ තේ වතු සහ කර්මාන්තශාලා වල දෛනික මෙහෙයුම් තීරණ සඳහා සහාය ලබා දේ. 2025 වසරේ දී, ප්‍රාදේශීය වැවිලි සමාගමේ (හොරණ වැවිලි සමාගම) සහ මහවැලි අධිකාරියේ කොත්මලේ සහ

වලවේ පිහිටි පරිසර අංශයන් හි අමතර මධ්‍යස්ථාන පහක් ස්ථාපනය කිරීම සඳහා සැලසුම් කර ඇති අතර, මෙම කාල සීමාව තුළ මධ්‍යස්ථාන දෙකක ස්ථාපනය කිරීමේ කටයුතු දැනටමත් අවසන් කර ඇත.

III. ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවයේ M9 පන්තියේ දුම්රිය එන්ජින් ඉලෙක්ට්‍රොනික උප පද්ධතිවල උසස් දෘඩාංග ප්‍රතිසාධනය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම

2010 වසරේ සිට ACCIMT ආයතනය විසින් ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවය (SLR) සමඟ කටයුතු කරමින් එහි දෝෂ සහිත දුම්රිය එන්ජින් සහ බල මැදිරි නැවත යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමට කටයුතු කර ඇති අතර එමඟින් ආවේණික පිරිවැය ලෙස රුපියල් බිලියන ගණනක් ඉතිරිකර ගැනීමට දායක වී ඇත. ප්‍රධාන වශයෙන් 2000 වර්ෂයේදී ප්‍රංශයෙන් ආනයනය කරන ලද ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සමූහයේ බලවත්ම Alstom AD 32C දුම්රිය එන්ජිම ප්‍රතිසාධනය දැක්විය හැක. ACCIMT ඉංජිනේරුවන් විසින් ප්‍රතිසාධනය කර ඇති Alstom AD 32C දුම්රිය එන්ජින්වල ප්‍රධාන උප පද්ධති අතරට ධාවක අතුරු මුහුණත, බල මොඩියුල, කම්පන පාලනය සහ ප්‍රධාන සැකසුම් ඒකකය ඇතුළත් වේ. 2025 වසරේදී, ප්‍රධාන තාක්ෂණ සහකරු ලෙස, ආයතනය විසින් තවත් ඒකක පහක් ප්‍රතිසාධනය කරනු ලැබූ අතර, ඒ හරහා රටේ ප්‍රමුඛතම මගී ප්‍රවාහන පද්ධතියකට සහාය වීමේ වැදගත් කාර්යභාරය අඛණ්ඩව ඉදිරියට රැගෙන යාමට සමත් වී ඇත.

IV. දුම්රිය අලි ගැටීමේ ගැටලුව සඳහා විසඳුම් සෙවීම

දුම්රිය මාර්ගවල වන සතුන් ගැටීමේ වැඩි ප්‍රවණතාවක් සහිත කොටස්වල දී දුම්රිය සහ අලි ගැටීම් ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවයට සහ වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව සඳහා තීරණාත්මක ගැටලුවක් බවට පත් වී තිබේ. මේ සඳහා විසඳුම් සෙවීමේ ප්‍රයත්නයන් ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය විසින් ආරම්භ කළ අතර පාර්ලිමේන්තු කමිටු රැස්වීම්වලදී සාකච්ඡා කළ පරිදි, තාක්ෂණයන් සංවර්ධනය කිරීමේ වගකීම ACCIMT වෙත පවරා දෙන ලදී. යෝජිත විසඳුම් සඳහා දිගු තරංග අධෝරක්ත තාප කැමරා (කිලෝමීටර 1 ක පරාසයක්), බාධක හඳුනාගැනීමේ සඳහා ලේසර් පරාස සංවේදක සහ රැහැන් රහිත තාක්ෂණය භාවිතා කෙරෙන අතර, දැනට මූලාකෘතීන්, මෙහෙයුම් සඳහා සූදානම පරීක්ෂා කිරීමේ අදියරේ පවතී.

V. අධි විභේදන දේශගුණික සිතියම්කරණය සඳහා ස්වයංක්‍රීය කාලගුණ මධ්‍යස්ථාන මගින් ලබා ගැනෙන දත්ත වන්දිකා දුරස්ථ සංවේදනය සමඟ ඒකාබද්ධ කිරීම

වනසතුන් ගැටීමේ වැඩි ප්‍රවණතාවක් ඇති දුම්රිය මාර්ග කොටස්වල දුම්රිය-අලි ගැටීම් හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව සහ වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව සඳහා ප්‍රධාන ගැටළුවක් නිර්මාණය වී ඇති අතර ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය විසින් ඒ සඳහා විසඳුම් සංවර්ධනය කිරීමේ කාර්යය ACCIMT ආයතනය වෙත පවරා දී ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා දිගු තරංග අධෝරක්ත තාප කැමරා (කිලෝමීටර 1 ක පරාසයක්), ලේසර් බාධක හඳුනාගැනීමේ සංවේදක සහ රැහැන් රහිත තාක්ෂණය භාවිතා කරන අතර, දැනට මූලාකෘතීන් පරීක්ෂණ මට්ටමේ පවතී. මේ හා සමගාමීව, දේශගුණික නිරීක්ෂණ කටයුතු වැඩිදියුණු කිරීම සහ කෘෂිකර්මාන්තය, තේ වගාව සහ පාරිසරික කළමනාකරණය සඳහා උසස් තත්ත්වයේ පාරිසරික සිතියම් ජනනය කරනු පිණිස ACCIMT විසින් භූමිය මත පිහිටි කාලගුණ මධ්‍යස්ථාන ඇසුරෙන් ලබාගත් දත්ත, වන්දිකා දුරස්ථ සංවේදනය සමඟ ඒකාබද්ධ කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ. CHIRPS වර්ෂාපතන දත්ත භාවිතා කරමින් විශ්ලේෂණ කටයුතු සිදුකෙරෙමින් පවතින අතර, මෙම ව්‍යාපෘතිය 2026 ජුනි මාසයේදී අවසන් කිරීමට නියමිතය.

VI. තිරසර නගර සංවර්ධනය උදෙසා පරිශීලක අතුරුමුහුණත හා ඒකාබද්ධතාවයෙන් වැඩිදියුණු කළ ස්මාර්ට් නාගරික කාබන් කළමනාකරණය

2024 වසරේදී නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය (UDA) සමඟ දියත් කරන ලද ස්මාර්ට් නාගරික කාබන් කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය, දත්ත මත පදනම් වූ කාබන් පියසටහන් විශ්ලේෂණය හරහා තිරසර නාගරික සැලසුම්කරණයට සහාය වීම අරමුණු කර ගනිමින් ආරම්භ කරනු ලැබිණි. ආරම්භයේදී විමෝචන සිතියම්ගත කිරීම සඳහා බහුමාන දත්ත සහ AI ඒකාබද්ධ කිරීම කෙරෙහි මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ අවධානය යොමු වූ අතර, 2025 දී තවදුරටත් පුළුල් අන්දමින් ක්‍රියාත්මක වෙමින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය (CEA) හවුල්කරුවෙකු ලෙස සම්බන්ධ කරගනිමින් අවකාශීය - කාල ආකෘති, නිශ්චිත පාරිභෝගික අවශ්‍යතා මත නිපදවනු ලබන මෙවලම් සහ සංවේදක මොඩියුල සංවර්ධනය කිරීම ඇතුළත් කර ගැනිණි. 2025 මැයි මාසයේ පැවති දේශගුණික විපර්යාස සමුළුවේදී ආකෘති නිර්මාණ කටයුතු ඉදිරිපත් කරන ලද අතර, සිම්න භූමි දත්ත වලට සාපේක්ෂව ප්‍රතිඵල වලංගුතාවයට පත් කිරීම සඳහා හුවමාරු ආකෘති නිර්මාණය සිදු වෙමින් පවතී. අභියෝග මධ්‍යයේ වුවද, ජාතික හා ගෝලීය විමෝචනය අවම කිරීමේ ඉලක්ක සමඟ අනුකූලතාවය දක්වමින් නාගරික කාබන් සැලසුම්කරණයට මහ පෙන්නීම සඳහා නගර මට්ටමේ කාබන් සිතියම්, පර්යේෂණ ප්‍රතිදානයන් සහ ප්‍රායෝගික මෙවලම් නිෂ්පාදනය කිරීම අරමුණු කරගනිමින් මෙම ව්‍යාපෘතිය අඛණ්ඩව ඉදිරිය කරා ගමන් කරයි.

VII. ව්‍යාපනකාරී විචල්‍ය තාරකාවල කක්ෂීය කාල පරතරයේ (PG) ආරම්භය පිළිබඳ ගවේෂණය කිරීම

ව්‍යාපනකාරී විචල්‍ය තාරකා (CVs) - සුදු වාමන තාරකාවක් විසින් සහකාර තාරකාවකින් ද්‍රව්‍ය එකතු කර ගන්නා පද්ධතියකි. පැය 2-3 අතර සැලකිය යුතු “කක්ෂීය කාල පරතරයක්” පෙන්නුම් කරන අතර, එහිදී පද්ධති කිහිපයක් නිරීක්ෂණය කෙරේ. මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණ වන්නේ මෙම පරතරය පිටුපස ඇති භෞතික යාන්ත්‍රණයන් විමර්ශනය කිරීම සහ ව්‍යාපනකාරී විචල්‍ය තාරකා පරිණාමය වීම පිළිබඳ සිද්ධාන්තය තවදුරත් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා පුරෝකථන

ආකෘති සංවර්ධනය කිරීමයි. නවීන අභ්‍යවකාශ හා භූමි පාදක සමීක්ෂණ වලින් ලබාගත් ව්‍යාප්තකාරී විචල්‍ය තාරකා 3,000 කට අධික සංඛ්‍යාවක් ඇසුරෙන් සම්පාදනය කරන ලද නියැදියක් භාවිතා කරමින්, කක්ෂීය කාල ව්‍යාප්තිය හරහා මෙම පරතරය අඛණ්ඩව පවතින බව තහවුරු කර ගනු ලැබ ඇති අතර, එය සමීක්ෂණ ගැඹුර, අවකාශනය සහ තරංග ආයාම ආවරණය යනාදිය වැඩි දියුණු කළ තත්ත්ව යටතේ වුවද, නිරීක්ෂණ නැඹුරුවකට වඩා සත්‍ය පරිනාමීය ලක්ෂණයක් බව පෙන්වුම් කරයි.

VIII. වැඩි දියුණු කළ විශේෂාංග සහිත ධාරිතා පරීක්ෂක

ACCIMT ආයතනය විසින් ඊයම්-අම්ල බැටරිවල ඇම්පියර් - පැය (Ah) ධාරිතාව මැනීම සඳහා පරීක්ෂකයක් සංවර්ධනය කෙරෙන අතර, එමඟින් සත්‍ය කාර්ය සාධනය ප්‍රකාශිත අගයන්ට ගැලපෙන බව සහතික කෙරේ. යතුරුපැදි සහ ඒ හා සමාන වාහනවල භාවිතා කරන ස්ටාර්ටර් බැටරි සඳහා සිදුකෙරෙන පරීක්ෂාවේදී SLS 1126: 1 කොටස : 2020, IEC 60095-1, සහ SLS 1235: 2019 ප්‍රමිතීන් අනුගමනය කෙරේ. ආයතනය විසින් දැනට ආනයන පරීක්ෂණ ක්‍රමය යටතේ සහ SLS සලකුණු සහතිකකරණය සඳහා මෙන්ම පාරිභෝගික සහ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිති අවශ්‍යතා සඳහා බැටරි පරීක්ෂා කිරීම සිදු කෙරේ. පරීක්ෂණ ධාරිතාව වැඩි දියුණු කිරීම සහ පාරිභෝගික අවශ්‍යතා කඩිනමින් සපුරාලීම අරමුණු කරගනිමින් මෙම පද්ධතිය සංවර්ධනය කර ඇති අතර දැනට මූලික පරීක්ෂාවන් සිදු කෙරෙමින් පවතී.

IX. අකුණු ආරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ ක්‍රියාකාරකම්

අකුණු මගින් සිදුවන හානි අවම කිරීම, ආරක්ෂාව ප්‍රමිතිගත කිරීම සහ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු ප්‍රවර්ධනය කිරීම අරමුණු කරගනිමින්, මධ්‍යස්ථානය විසින් උපදේශන සහ පරීක්ෂණ සේවා ඇතුළු විවිධ ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරන ලදී. මෙම වසර තුළ, රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන වෙත ව්‍යුහාත්මක සහ විදුලි සර්ජන ආරක්ෂණ පද්ධති සැලසුම් කිරීම පිළිබඳ උපදේශන සේවා 14ක් ලබා දෙන ලදී. 1.2/50 (8/20) μ s සංයුක්ත තරංග උත්පාදක යන්ත්‍රයකින් (6 kV විචාන-පරිපථ වෝල්ටීයතාවය, 3 kA කෙටි-පරිපථ ධාරාව) සමන්විත ACCIMT හි සර්ජන පරීක්ෂණ පහසුකම මගින් ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව III පන්තියේ (III වර්ගය) SPD පරීක්ෂා කළ හැකිය. කර්මාන්ත සේවාදායකයින් සඳහා පරීක්ෂණ දහයක් පවත්වන ලදී.

3.4. කාර්යසාධනය

I. පර්යේෂණ යොමුව - පර්යේෂණ සහ සංවර්ධනය

අංකය	පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රය	පර්යේෂණ සංඛ්‍යාව 2024		පර්යේෂණ සංඛ්‍යාව 2025	
		සැලසුම් කළ සංඛ්‍යාව	නිම කළ සංඛ්‍යාව	සැලසුම් කළ සංඛ්‍යාව	නිම කළ සංඛ්‍යාව
1	ඉලෙක්ට්‍රොනික හා අනෙකුත් සම්බන්ධ විෂය ක්ෂේත්‍ර	13	11	09	02
2	දුරස්ථ සංවේදනය සහ GIS	6	4	5	01
3	තාරකා විද්‍යාව පිළිබඳ පර්යේෂණ	3	2	2	0

II. පර්යේෂණ සහ සංවර්ධනය-පවරා දෙනු ලැබූ/ වාණිජකරණය කරන ලද

අංකය	පවරාදෙනු ලැබූ / වාණිජකරණය කළ තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍රය	කර්මාන්ත අංශයේ හවුල්කරු		
		සංඛ්‍යාව	2024	2025
1	කාවච්ඡු පාලන පද්ධති Embedded Control Systems	1	ශ්‍රී ලංකා තේ පර්යේෂණ ආයතනය (කෘෂි කාලගුණ විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන දහය)	මහවැලි අධිකාරිය, හොරණ වැවිලි සමාගම (කෘෂි කාලගුණ විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන දෙක)
2	යාන්ත්‍ර ඉලෙක්ට්‍රොනික විද්‍යාව/ ස්වයංක්‍රීයකරණය	1	ශ්‍රී ලංකා තේ පර්යේෂණ ආයතනය	
3	ඉලෙක්ට්‍රොනික විද්‍යාව	1	ලීඩර් බැටරි නිෂ්පාදන පෞද්ගලික සමාගම	

III. අයදුම් කරන ලද / ලබාගත් ජේටන්ට් බලපත්‍ර

ක්ෂේත්‍රය	ආකාරය	2024		2025	
		ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
යාන්ත්‍ර ඉලෙක්ට්‍රොනික විද්‍යාව/ ස්වයංක්‍රීයකරණය	අයදුම් කළ ජේටන්ට් බලපත්‍ර ගණන	1	1	1	1

IV. විද්‍යාව ප්‍රවලිත කිරීමේ වැඩසටහන

ප්‍රවලිත කිරීමේ ක්‍රමවේදය	වැඩසටහන් - 2024			වැඩසටහන් - 2025		
	ඉලක්කගත වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	සම්පූර්ණ කරන ලද සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	ඉලක්කගත වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	සම්පූර්ණ කරන ලද සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව
වැඩමුළු (තාරකා විද්‍යා)	1	1	45	1	0	-
ACCIMT වෙත අධ්‍යාපන වාරිකා	1	1	886	1	0	496
ජල රොකට් වැඩමුළු සහ තරඟ	1	1	70	1	1	68
සම්මන්ත්‍රණ	1	1	-	1	0	-

V. විද්‍යාත්මක ප්‍රකාශන

අංකය	ක්ෂේත්‍රය	වර්ගය	2024 ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාව		2025 ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාව	
			ඉලක්කය	සම්පූර්ණ කරන ලද	ඉලක්කය	සම්පූර්ණ කරන ලද
1	තාරකා විද්‍යා පර්යේෂණ	පර්යේෂණ පත්‍රිකා	1	1	2	ජර්නල 1 ඉදිරිපත් කළ උද්ධෘත: 5
2	දුරස්ථ සංවේදනය/ GIS	පර්යේෂණ පත්‍රිකා	4	6	2	ජර්නල 2, සම්මන්ත්‍රණ ක්‍රියාකාරකම් 2
3	ඉලෙක්ට්‍රොනික විද්‍යාව	පර්යේෂණ පත්‍රිකා	-	2	1	-

VI. නව නිපැයුම් සහ නවෝත්පාදන ප්‍රවර්ධනය

ක්ෂේත්‍රය	නව නිපැයුම් සහ නවෝත්පාදන - 2024			නව නිපැයුම් සහ නවෝත්පාදන - 2025		
	ඉලක්කය	සම්පූර්ණ කරන ලද	කර්මාන්ත අංශයේ සයෝගීතාවයෙන්	ඉලක්කය	සම්පූර්ණ කරන ලද	කර්මාන්ත අංශයේ සයෝගීතාවයෙන්
ඉලෙක්ට්‍රොනික සහ අනෙකුත් අදාළ විෂය ක්ෂේත්‍ර	8	2	5	7	2	5
නැනෝ වන්දිකා තාක්ෂණය, ගුවන්විදුලි සංඛ්‍යාතය, යාන්ත්‍ර ඉලෙක්ට්‍රොනික විද්‍යාව, අභ්‍යවකාශ	4	2	4	3	1	2

තාක්ෂණික සේවා

ආයතනය විසින් රාජ්‍ය අංශයට , කාර්මික සේවාදායකයින්ට සහ ව්‍යවසායකයින්ට ඉලෙක්ට්‍රොනික සහ විදුලි පරීක්ෂාව, ක්‍රමාංකනය, කාර්ය සාධන ඇගයීම, උසස් දෘඩාංග ප්‍රතිසාධනය සහ උපදේශන සේවා සපයන ලදී. 2025 වසරේ මුල් මාස නවය තුළ, එම කාල සීමාව සඳහා නියම කර ඇති ඉලක්ක සපුරාගනිමින් ආසන්න වශයෙන් පැවරුම් 243ක් සම්පූර්ණ කරන ලදී.

3.5. 2026 වර්ෂය සඳහා ඉලක්ක

- අනාගත CubeSat මෙහෙයුම් සඳහා ආයතනය විසින් සුදුසුකම් ලබා ගැනීමට හැකිවන පරිදි , BIRDS-X සහ 2U Dragon Fly නැනෝ වන්දිකා සඳහා දේශීය පරීක්ෂණ, ඒකාබද්ධ කිරීම සහ මෙහෙයුම් සඳහා පහසුකම් ස්ථාපිත කිරීම මගින් කුඩා වන්දිකා තාක්ෂණයේ ජාතික ධාරිතාව වැඩි දියුණු කිරීම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණයි
- දුම්රිය එන්ජින් පාලක, වෛද්‍ය උපකරණ සහ කාර්මික පාලක වැනි සංකීර්ණ පද්ධති සඳහා ගැඹුරු දෝෂ විනිශ්චයන් සහ දෘඩාංග ප්‍රතිසාධන සේවා අඛණ්ඩව සපයා දීම හරහා , ඒවායේ ආයු කාලය දීර්ඝ කිරීම සහ එම සේවා සඳහා විදේශයන් මත යැපීම අවම කිරීමට ආයතනය කටයුතු කරයි. මීට අමතරව, කාර්යක්ෂමතාව සහ දත්ත මත පදනම් වූ

තීරණ ගැනීම වැඩි දියුණු කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් රජයේ සහ අධ්‍යයන ආයතන සඳහා පාරිභෝගික අවශ්‍යතා මත සකසනු ලැබූ MIS විසඳුම් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීමට ආයතනය විසින් කටයුතු කෙරේ

- ජාතික තත්ත්ව යටිතලයන් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා විදුලි හා ඉලෙක්ට්‍රොනික උපකරණ සඳහා කාර්ය සාධන පරීක්ෂාව, සහතිකකරණ සහ ක්‍රමාංකන සේවා පුළුල් කිරීමට ආයතනය විසින් කටයුතු කෙරේ
- කර්මාන්ත හා ශාස්ත්‍රීය ක්ෂේත්‍රය තුළ තාක්ෂණික නිපුණතාවය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ඉලෙක්ට්‍රොනික, තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ, රොබෝ විද්‍යාව, අභ්‍යවකාශ තාක්ෂණය සහ GIS/දුරස්ථ සංවේදනය යන ක්ෂේත්‍රවල අඛණ්ඩ වෘත්තීය සංවර්ධන (CPD) වැඩසටහන් පැවැත්වීම
- දේශීය හා ජාත්‍යන්තර ආයතන සමඟ සහයෝගීතාවයෙන් ජාතික තාරකා විද්‍යා පර්යේෂණ වැඩසටහන් පැවැත්වීම. ශ්‍රී ලංකාව පුරා අභ්‍යවකාශ විද්‍යාව හා තාක්ෂණය පිළිබඳ දැනුවත්භාවය සහ උනන්දුව ගොඩනැගීම සඳහා මහජන සම්බන්ධතා සහ විද්‍යාව ප්‍රවලිත කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් පුළුල් කිරීම

4. කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය (ITI)

4.1. හැඳින්වීම

කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය (ITI) යනු 1994 අංක 11 දරන විද්‍යා හා තාක්ෂණ හා සංවර්ධන පනත යටතේ 1998 අප්‍රේල් 01 දින පිහිටුවන ලද ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩලයකි. එය 1955 අංක 15 දරණ පාර්ලිමේන්තු පනත (CISIR පනත) යටතේ රටේ කාර්මික සංවර්ධනයට සහාය වීම සඳහා 1955 දී පිහිටුවන ලද ලංකා විද්‍යාත්මක හා කාර්මික පර්යේෂණ ආයතනයේ (CISIR) අනුප්‍රාප්තිකයා වේ. කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය ශ්‍රී ලංකාවේ රජය සතු රටේ ප්‍රමුඛතම විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහ සේවා සංවිධානය වන අතර එය බහු විද්‍යාත්මක කාර්ය මණ්ඩලයකින් සමන්විත වේ. ආයතනයේ මූලික කර්තව්‍ය වන්නේ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන, උපදේශන, තාක්ෂණ හුවමාරුව, පුහුණුව, පරීක්ෂණ සහ ක්‍රමාංකන සේවා සැපයීම හරහා කාර්මික සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමයි. ප්‍රවීණතා පරීක්ෂණ (PT) සපයන්නෙකු ලෙස ISO 17025:2017 සහ ISO 17043:2010 විද්‍යාගාර තත්ත්ව කළමනාකරණ පද්ධති පවත්වාගෙන යාමෙන් ඉහළම වෘත්තීය ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව ක්‍රමාංකනය සහ තාක්ෂණික සේවා සැපයීම ITI සහතික කරයි.

දැක්ම

ජාතික සංවර්ධනය උදෙසා විද්‍යාත්මක හා කාර්මික පර්යේෂණවල විශිෂ්ටත්ව මධ්‍යස්ථානයක් වීම

මෙහෙවර

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාත්‍යන්තරයේ යහපත සඳහා කාර්මික සංවර්ධනය වේගවත් කිරීමට නව්‍ය පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු සිදුකිරීම හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් තරගකාරී තාක්ෂණික සේවා සැපයීම

4.2. ආයතනයේ කාර්යයන්

තාක්ෂණ ආයතනය ඉල්ලුම බද්ධගත ආයතනයක් විය යුතුය. තාක්ෂණ ආයතනයේ අරමුණු වේගවත්ව කාර්මිකකරණය සඳහා අවශ්‍ය මට්ටමට ශ්‍රී ලංකාවේ තාක්ෂණ මට්ටමට උසස් කිරීම විය යුතු අතර මේ අරමුණ වැඩිදියුණු කිරීමෙහිලා එහි කර්තව්‍යයන් පහත පරිදි වේ,

(අ) කර්මාන්ත වැඩිදියුණු කිරීමට සහාය වීම

(i) නිෂ්පාදනවල තත්වය, තාක්ෂණික කර්මාන්තවලදී භාවිත කරනු ලබන තාක්ෂණික ක්‍රියාවලිය හා ක්‍රම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සහ කර්මාන්ත වලදී භාවිතා කිරීම පිණිස අලුත් ක්‍රියාවලියන් හා ක්‍රමෝපායන් සොයා ගැනීම සඳහා පරීක්ෂණ, විමර්ශන හා පර්යේෂණ ගිවිසුම් මත භාරගැනීම;

(ii) තාක්ෂණ සේවා සහ උපදේශන සේවා සැපයීම; සහ

(iii) තාක්ෂණ පැවරීම්, තාක්ෂණ අනුවර්තන සහ නව තාක්ෂණ සංවර්ධනය කිරීම හා සම්බන්ධ කටයුතුවල නිරතවීම;

(ආ) කාර්මික තාක්ෂණ සංවර්ධනය වේගවත් කිරීමේ අදහසින් පර්යේෂණ පවත්වාගෙන යාම

(ඇ) කාර්මික සංවර්ධනය වේගවත් කිරීමේ අරමුණින් ප්‍රයෝජනවත් තාක්ෂණික තොරතුරු එකතු කිරීම සහ සකස් කිරීම විශේෂයෙන්ම “Shelf Technology” පිළිබඳ තොරතුරු ප්‍රවලිත කිරීම

(ඈ) තාක්ෂණ ආයතනයේ ලබා ඇති පලපුරුද්දට අදාළ ක්ෂේත්‍රවල පුද්ගලයන් පුහුණු කිරීමට භාර ගැනීම

(ඉ) පරිසර දූෂණය පිළිබඳ සමීක්ෂණය සහ අධීක්ෂණය කිරීම, එවැනි දූෂණයන් අවම කිරීම සඳහා ප්‍රතිකර්ම නිර්දේශ කිරීම සඳහා භාර ගැනීම හෝ සහයෝගය දැක්වීම

(ඊ) කාර්මික තාක්ෂණ සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම උදෙසා ඉල්ලීම මත පදනම් වූ පර්යේෂණ සඳහා රජයේ දෙපාර්තමේන්තු සහ ආයතන, විශ්ව විද්‍යාල, කාර්මික විද්‍යාල සහ අනෙකුත් ආයතන සමග සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම.

4.3 2025 වර්ෂයේ ජයග්‍රහණයන්

- I. පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන සහ තාක්ෂණික සේවාවන්හි වසර 70 ක විශිෂ්ටත්වය සනිටුහන් කරමින් ITI විසින් සිය 70 වන සංවත්සරය, ජලාටිතම් ජුබිලිය සාඩම්බරයෙන් සමරන ලදී.
- II. ව්‍යාපාර දියත් කිරීමට ක්ෂුද්‍ර, සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ කර්මාන්ත බලගැන්වීම සහ පවතින ව්‍යාපාරවල හැකියාවන් සහ විෂය පථය පුළුල් කිරීම සඳහා විවිධ කර්මාන්ත සඳහා තාක්ෂණික හුවමාරු කිරීම් 40 කට වඩා සාර්ථකව සිදු කරන

- ලදී. මෙම තාක්ෂණයන් ආහාර පාන වර්ග, ඖෂධ පැළෑටි ආශ්‍රිත රූපලාවන්‍ය නිෂ්පාදන සහ ආහාර අතිරේක සහ ගෘහ ආරක්ෂණ නිෂ්පාදන ඇතුළු පුළුල් පරාසයකින් හෙබි කර්මාන්ත අංශ වෙත හුවමාරු විය.
- III. ජාතික නවෝත්පාදනයන් මෙහෙයවීම සඳහා විදේශීය සහයෝගීතාවයන් සහ රජයේ අරමුදල් මගින් සහාය ලබන පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති 50 කට අධික සංඛ්‍යාවක් දැනට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින අතර ඒවා යටතේ නව නිෂ්පාදන, ක්‍රියාවලීන් සහ විද්‍යාත්මක ක්‍රම කෙරෙහි අවධානය යොමු කෙරේ.
- IV. කාර්මික කුසලතා සහ ධාරිතාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා විවිධ කර්මාන්තවලින් සහභාගී වූවන් 500ක් ආකර්ෂණය කර ගනිමින් පුහුණු වැඩසටහන් 150කට වැඩි සංඛ්‍යාවක් පවත්වන ලදී.
- V. තාක්ෂණික සේවා අංශයේ ප්‍රතිඵලය ලත් රසායනාගාර, අපනයන කේන්ද්‍රීය අංශ සහ රජයේ සංවිධාන ඇතුළු කර්මාන්ත සඳහා පරීක්ෂණ සහ ක්‍රමාංකන වාර්තා 14467ක් සාර්ථකව නිකුත් කර ඇත.
- VI. කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය විසින් පුළුල් පරාසයක පාරිසරික තාක්ෂණය සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ විෂයයන් හරහා උපදේශන සේවා 970 ක් පවත්වන ලදී. අවට වායු තත්ත්ව තක්සේරුව, විමෝචන අධීක්ෂණය, අපජල සහ සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය, ජල තත්ත්ව අධ්‍යයන, අන්තරායකර අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ මූලික සමීක්ෂණ සිදු කරන ලදී.
- VII. කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය විසින් විවිධ විෂය ක්ෂේත්‍රයන්හි කොන්ත්‍රාත් ව්‍යාපෘති 175 ක් සාර්ථකව සිදු කරන ලදී.
- VIII. පර්යේෂණ ලිපි 20ක් පමණ ඉහල බලපෑමක් සහිත/ සමාලෝචිත සහරාවල ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද අතර දේශීය හා ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ක්‍රියාදාමයන් තුළ සාරාංශ 70 කට වැඩි සංඛ්‍යාවක් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.
- IX. දේශීය ජේටන්ට් බලපත්‍ර 2 ක් ඉදිරිපත් කරන ලදී.
- X. මෙම කාල සීමාව තුළ ජනාධිපති සම්මාන ඇතළු විද්‍යාත්මක සම්මාන 10 ක් පමණ ලැබී ඇත.

4.4. කාර්යසාධනය

I. පර්යේෂණ හා සංවර්ධනය

අංකය	පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍ර	2024 වසරේ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති		2025 වසරේ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති	
		ඉලක්කය	නිමකල සංඛ්‍යාව	ඉලක්කය	නිමකල සංඛ්‍යාව
1.	ආහාර තාක්ෂණ	15	-	14	-
2.	ශාකසාර තාක්ෂණ	10	-	8	-
3.	ද්‍රව්‍ය තාක්ෂණ	11	2	7	1
4.	ජෛව තාක්ෂණය	4	-	4	-
5.	භෞතික/රසායනික තාක්ෂණය	1	-	23	-
6.	පරිසර තාක්ෂණය	3	-	2	1

II. පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ප්‍රතිඵල තාක්ෂණ හුවමාරුව/ වාණිජකරණය

අංකය	පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රය	2024		2025	
		සංඛ්‍යාව	කර්මාන්ත අංශයේ හවුල්කරු	සංඛ්‍යාව	කර්මාන්ත අංශයේ හවුල්කරු
1.	ආහාර තාක්ෂණ	16	සෙරන්ඩිබ් ග්ලෝබල් ප්‍රෙඩින් (පුද්) සමාගම, ලිබර්ටි රීට් (පුද්) සමාගම, මෙන්ටෙ (පුද්) සමාගම, සී ග්‍රීන් ඉංජිනියරින් (පුද්) සමාගම,	20	කාගිල්ස් රිටේල් පුද්ගලික සමාගම, සිග්‍රින් ඉංජිනියරින් පුද්ගලික සමාගම, ආරෝග්‍යා ෆාමිස් පුද්ගලික සමාගම, හරිස්වන්ද්‍ර මිල්ස් පුද්ගලික සමාගම, කීල්ස් ෆුඩ් ප්‍රොඩක්ට්ස් පීඑල්සී සහ ව්‍යවසායකයින් 13 දෙනෙකු.
2.	ශාකසාර තාක්ෂණය/ තාක්ෂණ ව්‍යවසායකත්වය	12	වෝටර්ලන්ට් ප්‍රොපර්ටීස් (පුද්) සමාගම, ආටිගල ආයුර්වේද (පුද්) සමාගම	10	උරුවෙල චතුරාය (කුරුඳු තේ), පැනසියා හර්බල්ස්, චින්කෝ ඉන්ටර්නැෂනල් පුද්ගලික සමාගම. මිඳකල් නැවුරල් හර්බල් කෙයාර් පුද්ගලික සමාගම, නෙස්කෙම් ලංකා පුද්ගලික සමාගම සහ ව්‍යවසායකයින් 05 දෙනෙකු
3.	ද්‍රව්‍ය තාක්ෂණ	5	සකුරා ග්‍රැෆයිට් (පුද්) සමාගම, ශ්‍රී ලංකා රතු කුරුස සංගමය,	16	විදානා (විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය), කොලිටිමැක්ස් කන්සොලිඩේටඩ්

		තැප්‍රොබෙන් ඉන්ටර්නැෂනල් (පුද්) සමාගම	(පුද්ගලික) සමාගම සහ ව්‍යවසායකයින් 13 දෙනෙකු
--	--	--	--

III. ඉදිරිපත් කරන ලද/ ලබා ගත් ජේටන්ට් බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව

අංකය	ක්‍රමය	2024		2025	
		ඉලක්කය	ලබාගත් සංඛ්‍යාව	ඉලක්කය	ලබාගත් සංඛ්‍යාව
1.	ඉදිරිපත් කරන ලද ජේටන්ට්	6	10	5	4
2.	ලබා ගත් ජේටන්ට්		2		-

IV. විද්‍යාව ප්‍රවේශකිරීම

අංකය	ක්‍රමය	2024		2025	
		ඉලක්කය	නිමකල සංඛ්‍යාව	ඉලක්කය	නිමකල සංඛ්‍යාව
1.	කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනයේ කාර්යභාරය පිළිබඳව මහජනතාවගේ දැනුවත් භාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා- පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා රැස්වීම්/ ආරාධිත දේශන/ දැනුවත් කිරීමේ සැසි/ ප්‍රදර්ශන/ තාක්ෂණික සායනයන්/ විවෘත දිනයන්/ පුවත්පත්/ ජර්නල ලිපි/ රූපවාහිනී/ ගුවන්විදුලි වැඩසටහන්	20	110	30	82

V. විද්‍යාත්මක ප්‍රකාශන

අංකය	පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍ර	2024 ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාව		2025 ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාව	
		ඉලක්කය	ප්‍රකාශිත	ඉලක්කය	ප්‍රකාශිත
1.	ආහාර තාක්ෂණ	40	22	20	20
2.	ශාකසාර තාක්ෂණ				
3.	ද්‍රව්‍ය තාක්ෂණ				
4.	පෞච්ඡ තාක්ෂණය				
5.	භෞතික/රසායනික තාක්ෂණය				
6.	පරිසර තාක්ෂණය				

VI. නව නිපැයුම් හා නවෝත්පාදන ප්‍රවර්ධනය

අංකය	ක්ෂේත්‍ර	2024 නවෝත්පාදන සංඛ්‍යාව			2025 නවෝත්පාදන සංඛ්‍යාව		
		ඉලක්කය	අත්කරගත්	කර්මාන්ත සබඳතා	ඉලක්කය	අත්කරගත්	කර්මාන්ත සබඳතා
1.	ආහාර තාක්ෂණ	20	44	12	25	25	20
2.	ශාකසාර තාක්ෂණ						
3.	ද්‍රව්‍ය තාක්ෂණ						

VII. වෙනත් විශේෂ වැඩසටහන්

- I. නුදුරේදීම ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු ප්‍රතිත්‍යය ලත් GMO පරීක්ෂණ පහසුකම බවට පත්වීමට නියමිත GMO පරීක්ෂණ රසායනාගාරය විසින් ධාන්‍ය වර්ග සහ ඇට වර්ගවල GMO පරීක්ෂණ පිළිබඳ ප්‍රතිත්‍යය ලබාගැනීම සඳහා වන සිය අවසාන ඇගයීම සාර්ථකව නිම කරනු ලැබීණි.
- II. තෝරාගත් අයිතම 30 ක් සඳහා ඖෂධ විද්‍යාත්මක පරීක්ෂණ පැවැත්වීම සඳහා ඖෂධ විද්‍යා රසායනාගාරය විසින් ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරිය (NMRA) සමඟ අවබෝධතා ගිවිසුමක් අත්සන් කරන ලදී.
- III. 2025 සැප්තැම්බර් මාසයේදී කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය එහි 2 වන ජාත්‍යන්තර/ 7 වන ද්විවාර්ෂික පර්යේෂණ සම්මන්ත්‍රණය පවත්වන ලද අතර, එහිදී කාර්මික තාක්ෂණ ආයතන කාර්ය මණ්ඩලය ඇතුළු ජාත්‍යන්තර සහ දේශීය ආයතනවලින් ඉදිරිපත් කිරීම් 90 කට අධික සංඛ්‍යාවක් ඉදිරිපත් කරන ලදී.

- IV. ජාතික තත්ත්ව යටිතල පහසුකම් (NQI) අයවැය හරහා පහත කාර්යයන් සිදු කිරීමට කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය වෙත අරමුදල් සපයාදීම සඳහා අනුමැතිය ලැබී ඇත.
- නව LC/MS/MS පද්ධතියක් ලබාගැනීම හරහා අවශේෂ විශ්ලේෂණ රසායනාගාරය වැඩිදියුණු කිරීම
 - රසායනික විමර්ශන රසායනාගාරයක් ස්ථාපිත කිරීම
 - ජාතික ක්ෂුද්‍රජීවී රෝපිත එකතුවක් ස්ථාපිත කිරීම
 - ඖෂධ නියාමන අධිකාරිය සඳහා අවශ්‍ය කෙරෙන සේවාවන් සැපයීම සඳහා ඖෂධවිද්‍යා රසායනාගාරය වැඩිදියුණු කිරීම
 - ප්‍රවාහ, ස්කන්ධ, උෂ්ණත්වය, බලය සහ ජෛව වෛද්‍ය උපකරණ යන ක්ෂේත්‍රවල ක්‍රමාංකිත පහසුකම් සහ ප්‍රතිඵල වැඩිදියුණු කිරීම
 - වෘත්තීය සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව සුපරීක්ෂණය සඳහා ප්‍රතිඵලය ලබා ගැනීම
- V. විශ්ලේෂණය සඳහා සාම්පල පිටරට යැවීම වළක්වමින් ගල් අඟුරු පරීක්ෂණ සඳහා නොරොච්චෝල බලාගාර රසායනාගාරය සමඟ ඒකාබද්ධ රසායනාගාරයක් ඇති කිරීම සඳහා ITI ආයතනය සි/ස ලංකා ගල් අඟුරු සමාගම සමඟ සාකච්ඡා පවත්වමින් සිටී.
- VI. GIZ අරමුදල් භාවිතා කරමින් ITI හි ස්ථාපිත කරන ලද පාංශු/පොහොර රසායනාගාරය, සාම්පල 250 කට වැඩි ප්‍රමාණයක් විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර සේවාදායකයින් දෙදෙනෙකු වන cigar සහ inbar සමඟ ගිවිසුම් අත්සන් කරන ලදී.

4.5. 2026 වසර සඳහා ඉලක්කයන්

- ව්‍යාපාර විවිධාංගීකරණය: සමස්ත මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය වර්ධනය කිරීම සඳහා ආයතනයේ ආදායම් මූලාශ්‍ර සහ නව ආදායම් අවස්ථා පහත අයුරින් විවිධාංගීකරණය කිරීම
 - තාක්ෂණ වාණිජකරණ තත්ත්වය ළඟා කර ගැනීමෙන්
 - නිෂ්පාදන සහතිකකරණ ක්‍රමයක්/ ක්‍රම හඳුන්වා දීමෙන්
 - ආහාර සුරක්ෂිතතා කළමනාකරණ පහසුකමක් ස්ථාපිත කිරීම
 - ISO17025:2017 රසායනාගාර තත්ත්ව කළමනාකරණ පද්ධතියේ විෂය පථය පුළුල් කිරීම
 - ප්‍රවීණතා පරීක්ෂණ (PT) සැපයුම්කරුවෙකු ලෙස ISO 17043:2010 ප්‍රතිඵලයේ විෂය පථය පුළුල් කිරීම
- ජාතික ප්‍රතිපත්තිය/ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමුඛතාවලට අනුකූලව, නව නිෂ්පාදන, ක්‍රියාවලි සංවර්ධනය ඉලක්ක කර ගනිමින් අවම වශයෙන් මෙහා පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති 3ක් ආරම්භ කිරීම.
මේ අතර, ආයතනය විසින් ජාත්‍යන්තර අරමුදල් සපයන සංවිධාන හරහා බාහිර අරමුදල් සහ උපායමාර්ගික හවුල්කාරිත්වයන් පිළිබඳ සොයා බැලීමට නියමිතය
 - සිලිකා/ මැටි සඳහා අගය එකතු කිරීම - KIPA
 - ගෝලීය අධිමිල වෙළඳපල සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩිපුරම වෙළඳාම් කරන කුළුබඩු සැපයුම් දාමයන් ශක්තිමත් කිරීම
 - පටල යෙදීම හරහා අපජල ආකෘති නිර්මාණය
 - වඩා හොඳ ආහාර සහ පෝෂණය - ඕස්ට්‍රේලියාවේ සිඩ්නි විශ්ව විද්‍යාලය සමඟ සහයෝගීතාවයෙන්
- කුඩා හා මධ්‍යම පරිමාණ ව්‍යාපාර ආශ්‍රිත මධ්‍යම පහසුකම් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති දෙකක් ආරම්භ කිරීම
 - ශුන්‍ය අපද්‍රව්‍ය සංකල්පය යටතේ කරන්දෙණියේ කුරුඳු සඳහා මධ්‍යම පිරිසැකසුම් පහසුකම
 - නිසි වටිනාකම් දාම සංකල්පය හඳුන්වාදෙමින් බණ්ඩාරවෙල පිහිටි නැවුම් එළවළු සඳහා ආදර්ශ ඇසුරුම් නිවාස පහසුකම
- විද්‍යා හා තාක්ෂණ ව්‍යාපාර මධ්‍යස්ථානය හරහා තාක්ෂණ බැංකුවෙන් අවම වශයෙන් තාක්ෂණයන් 5ක් (රුපියල් මිලියන 2.0 ට අඩු) වාණිජකරණය කිරීම
- නව ව්‍යාපාර ආරම්භයන් සඳහා සහාය වනු පිණිස නිෂ්පාදන/ ක්‍රියාවලි සහායක සහ ආධාරක මධ්‍යස්ථාන සහ ත්වරක ස්ථාපිත කිරීම, ආහාර සහ ඖෂධීය තාක්ෂණයන් පුළුල් කිරීම සඳහා නියමු බලාගාර පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සහ ශක්තිමත් කිරීම සහ කොන්ත්‍රාත් නිෂ්පාදන සඳහා චීන-ශ්‍රී ලංකා ඒකාබද්ධ ජෛව තාක්ෂණ රසායනාගාර පහසුකමේ ක්‍රියාකාරකම් ශක්තිමත් කිරීම
- කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනයේ තාක්ෂණික පුස්තකාලය ඩිජිටල්කරණය කිරීම සහ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීම
- විදුලි පිරිවැය අඩු කිරීම සඳහා ITI රසායනාගාරවලට සූර්ය බල පද්ධති හඳුන්වා දීම
- පශ්චාත් උපාධි සුදුසුකම් ලබා ගැනීමෙන් කාර්ය මණ්ඩලයේ ධාරිතා සංවර්ධනය

5. ජාතික විද්‍යා හා තාක්ෂණ කොමිෂන් සභාව (NASTEC)

5.1 හැඳින්වීම

ජාතික විද්‍යා හා තාක්ෂණ කොමිෂන් සභාව 1994 අංක 11 දරන විද්‍යා හා තාක්ෂණ සංවර්ධන පනත මගින් ස්ථාපනය කරන ලද ආයතනයකි. 1998 දෙසැම්බර් මස 06 වන දින විධිමත් පරිදි අරඹන ලද එය 1999 ජනවාරි මාසයේදී සක්‍රීය කොමිෂන් සභාවක් බවට පත්විය. දැනට බත්තරමුල්ල පිහිටි සෙන්සිටිවයා දෙවන අදියරෙහි 6 වන මහලෙහි පිහිටුවා ඇත. ජාතික විද්‍යා හා තාක්ෂණ කොමිෂන් සභාව ශ්‍රී ලංකා රජය වෙත විද්‍යා හා තාක්ෂණ කරුණු සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීමේ හා උපදෙස් ලබාදීමේ ප්‍රමුඛතම ආයතනය ලෙස නම් කොට ඇත. කොමිෂන් සභාව ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනජයේ අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් පත්කරනු ලබන සාමාජිකයන් සත් දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ.

දැක්ම

ශ්‍රී ලාංකික ජනතාවගේ යහපත හා සමෘද්ධිය නංවාලනු පිණිස වූ විභවතාව හා ඒ සඳහා විද්‍යාව හා තාක්ෂණය යොදා ගැනීම සඳහා රජයට උපදෙස් ලබාදෙන අති විශිෂ්ට උපදේශනායතනයක් බවට පත්වීම

මෙහෙවර

නිරසර සංවර්ධනය උදෙසා යොදාගනු පිණිස විද්‍යා හා තාක්ෂණ අංශයන්ගේ උසස් ජාතික හැකියාවන් ගොඩනැගීම උදෙසා රජය වෙත ප්‍රතිපත්ති, ක්‍රමෝපාය හා සැලසුම් සම්පාදනය

5.2 ආයතනයේ කාර්යයන්

- I. පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍රයන්ට අදාළ ප්‍රතිපත්ති හා සැලසුම්ද ඇතුළත්ව විද්‍යා හා තාක්ෂණ සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා සැලසුම් සම්බන්ධයෙන් රජයට උපදෙස් ලබාදීම:
 - ආර්ථික අභිවෘද්ධිය උත්තේජනය කරනු පිණිස විද්‍යාව හා තාක්ෂණය යොදා ගැනීම;
 - කර්මාන්ත, කෘෂිකර්ම, සේවා හා ආර්ථික ක්ෂේත්‍රයන්ට අදාළ කාර්යක්ෂමතාවය හා තරගකාරීත්වය සම්බන්ධයෙන් විද්‍යා හා තාක්ෂණ අංශයේ බලපෑම;
 - ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය නගා සිටුවනු පිණිස සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දුගීබව දුරැලීම යන ක්ෂේත්‍රයන් මත විද්‍යාවේ හා තාක්ෂණයේ බලපෑම;
 - අධ්‍යාපන, පුහුණු හා පර්යේෂණ සඳහා වගකිව යුතුවන බලධාරීන්ගේ උපදේශනය සමග විද්‍යාව හා තාක්ෂණය සඳහා අවශ්‍ය මානව හා සෙසු සම්පත් සංවර්ධනය;
 - ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වභාවික සම්පත් සංවර්ධනය හා කළමනාකරණය;
 - ජාතික වැදගත්කමකින් යුතු විය හැකි විද්‍යා හා තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍රයන් හඳුනා ගැනීම හා ප්‍රමුඛතාගතකරණය;
 - විද්‍යා හා තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය ගොඩනැගීම, පවත්වා ගැනීම හා ආකර්ශනය සඳහා තුඩු දෙන පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම;
 - විද්‍යාව හා තාක්ෂණය ඵලදායක ලෙස යෙදාගැනීම සඳහා තුඩුදෙන කළමනාකරණ ක්‍රමෝපායන් ස්ථාපනය;
 - විද්‍යා හා තාක්ෂණ ආයතනයන්හි පර්යේෂණ සඳහා අවශ්‍ය අරමුදල්කරණය සඳහා ප්‍රමුඛත්වය ලබාදීම ඇතුළත්ව විද්‍යාව හා තාක්ෂණය සඳහා අරමුදල් වෙන් කිරීම.
- II. පෙර වසරේ ශ්‍රී ලංකාවේ විද්‍යා හා තාක්ෂණ කටයුතු සමාලෝචනය කරමින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය සඳහා වූ ක්‍රියාමාර්ගයන්හි ඵලදායකත්වය, විද්‍යා හා තාක්ෂණ ආයතනයන්හි කාර්ය සාධනය, විද්‍යාව හා තාක්ෂණය සඳහා වූ රජයේ වියදම්හි ඵලදායකත්වය හා රාජ්‍ය අංශය විසින් විද්‍යාව හා තාක්ෂණය යොදා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් රජයට වාර්ෂිකව වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කිරීම;
- III. විද්‍යා හා තාක්ෂණ සංවර්ධන පනතේ 2 වන කොටස තුළ දක්වා ඇති අරමුණු සම්බන්ධයෙන් විද්‍යා හා තාක්ෂණික ආයතනයන්හි ප්‍රගතිය සමාලෝචනය;
- IV. විද්‍යා හා තාක්ෂණික ආයතනයන්ට අදාළ ප්‍රතිපත්ති හා සැලසුම් පිළිබඳව රජයට උපදෙස් ලබා දීමට ප්‍රථම අදාළ එවන් ආයතනයන්හි අදහස් විමසීම;
- V. අමාත්‍යවරයාගේ පූර්ව අනුමැතිය සහිතව වසර දෙකකට වරක් ශ්‍රී ලංකා විද්‍යා හා තාක්ෂණ සමුළුව කැඳවා පනතේ 2 වන කොටස තුළ දක්වා ඇති අරමුණු හා සම්බන්ධව ශ්‍රී ලංකාවේ විද්‍යාව හා තාක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් සාකච්ඡා කිරීමේ සංසදයක් ඇති කිරීම; හා එම සාකච්ඡාවන් සම්බන්ධ වාර්තාවක් අමාත්‍යවරයා වෙත ඉදිරිපත් කිරීම.

5.3 2025 වර්ෂයේ ජයග්‍රහණයන්

- I. ජාතික පර්යේෂණ ප්‍රමුඛතා රාමුව ස්ථාපිත කිරීමත් සමග ජාතික පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ප්‍රතිපත්තිය සකස් කිරීම අවසන් කර ඇත
- II. ජාතික බුද්ධිමය දේපල ප්‍රතිපත්තිය කෙටුම්පත් කිරීම ආරම්භ කිරීම

- III. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව (FD), ජල සම්පත් මණ්ඩලය (WRB), භූ විද්‍යා හා පතල් කැනීම් කාර්යාංශය (GSMB), වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය (MRI), ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය (SLSI), වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව (ID), නවීන තාක්ෂණය පිළිබඳ ආතර් සී ක්ලාක් ආයතනය (ACCIMT), ජාතික සෞඛ්‍ය විද්‍යාතනය (NIHS), කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව (MD), ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය (SLSEA) යන ආයතන 10ක් සඳහා විද්‍යා හා තාක්ෂණ (S&T) ආයතනික සමාලෝචනය ආරම්භ කිරීම සහ ඉන් 04ක් සම්පූර්ණ කර ඇති අතර වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම අවසන් අදියරේ පවතී
- IV. බෙන්ගාල බොක්ක ආශ්‍රිත රටවල බහු ආංශික තාක්ෂණික ආර්ථික සහයෝගිතාව සඳහා වන එකමුතුව (BIMSTEC) යටතේ විද්‍යාව, තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදනය (STI) පිළිබඳ තෙවන විශේෂඥ සමුළුව පැවැත්වීම
- V. විද්‍යා හා තාක්ෂණ ආයතනික සමාලෝචන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වැඩමුළුවක් සහ රජයේ ආයතන සමග පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීමක් පවත්වන ලදී
- VI. තරුණ විද්‍යාඥයන්ගේ සංසදයේ (YSF) 13 වන පර්යේෂණ සම්මන්ත්‍රණය
- VII. විද්‍යා හා තාක්ෂණ අතරා දත්ත රැස් කිරීමේ පද්ධතිය (දත්ත සමුදාය) සංවර්ධනය කිරීම
- VIII. 2023 සහ 2024 විද්‍යා හා තාක්ෂණ තත්ත්ව වාර්තා සම්පාදනය කිරීම සඳහා දත්ත රැස් කිරීම අවසන් කරන ලදී

BIMSTEC

ආරම්භක රැස්වීම - විද්‍යා හා තාක්ෂණ ආයතනික සමාලෝචන කාර්ය සාධන සමාලෝචන රැස්වීම

5.4 කාර්යසාධනය

I. විද්‍යාව ප්‍රවලිත කිරීම

ප්‍රවලිත කිරීමේ ක්‍රමවේදය	2024 වැඩසටහන්			2025 වැඩසටහන්		
	ඉලක්කගත වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	සම්පූර්ණ කරන ලද සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	ඉලක්කගත වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	සම්පූර්ණ කරන ලද සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව
1. 9 වන BICOST සම්මන්ත්‍රණය	-	-	-	-	-	-

1.2 පශ්චාත් සම්මන්ත්‍රණ ක්‍රියාකාරකම් (ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම්)	6	4	300	-	-	-
2. තරුණ විද්‍යාඥයින්ගේ සංසදයේ පර්යේෂණ සම්මන්ත්‍රණය	1	1	80	01	01	80
3. නැගී එන විද්‍යා හා තාක්ෂණ කාරණා පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ මාර්ගගත සම්මන්ත්‍රණ	4	4	400	04	03	120
4. විද්‍යා හා තාක්ෂණ වැඩමුළු	4	4	350	03	01	25

II. විද්‍යාත්මක ප්‍රකාශන

අනු අංකය	කේෂ්‍රය	වර්ගය	2024		2025	
			ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාව	ප්‍රකාශන	ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාව	ප්‍රකාශන
1	පර්යේෂණ හා සංවර්ධන	ජාතික ප්‍රතිපත්ති	-	-	01	Final Draft
2	පර්යේෂණ හා සංවර්ධන	ජාතික පර්යේෂණ ප්‍රමුඛතා	-	-	01	01
3	කෘෂිකර්මය	ප්‍රතිපත්ති නිර්දේශ වාර්තාව	01	-	-	-
4	බලශක්තිය	ප්‍රතිපත්ති නිර්දේශ වාර්තාව	01	-	-	-
5	සෞඛ්‍යය	ප්‍රතිපත්ති නිර්දේශ වාර්තාව	01	-	-	-
6	බනිජ සම්පත්	ප්‍රතිපත්ති නිර්දේශ වාර්තාව	01	-	-	-
7	විද්‍යා හා තාක්ෂණ	තත්ත්ව වාර්තාව 2021,2022,2023,2024	02	02	02	-
8	විද්‍යා හා තාක්ෂණ ආයතන වල කාර්ය සාධන සමාලෝචනය	සමාලෝචන වාර්තා	04	01	10	03
9	විද්‍යා හා තාක්ෂණ : YSFසම්මන්ත්‍රණය	සම්මන්ත්‍රණ පත්‍රිකා ප්‍රකාශනය	01	01	01	01
10	විද්‍යා හා තාක්ෂණ උපදේශන සංසද - YSFසම්මන්ත්‍රණය	තේමාත්මක විද්‍යුත් ග්‍රන්ථ	01	01	-	-
11	විද්‍යා හා තාක්ෂණ ආශ්‍රිත මහජන අවධානය යොමු වූ ලිපි	අන්තර්ජාල/රී-පුවත්පත් ලිපි	02	-	02	01
12	විද්‍යා හා තාක්ෂණ - ප්‍රතිපත්ති පර්යේෂණ	විද්‍යාත්මක සාරාංශසහරා ලිපි /	02	01	05	03
13	විද්‍යා හා තාක්ෂණ ආයතන වල කාර්ය සාධන සමාලෝචනය	නිරීක්ෂණ වාර්තා සමාලෝචනය	01	01	-	-

III. වෙනත් විශේෂ වැඩසටහන්

කේෂ්‍රය	2024 වෙනත් වැඩසටහන්		2025 වෙනත් වැඩසටහන්	
	ඉලක්කය	සඵල කර ගත් සංඛ්‍යාව	ඉලක්කය	සඵල කර ගත් සංඛ්‍යාව
ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය / උපදේශනය	03	01	02	02

ජාත්‍යන්තරසබඳතා - බිම්ස්ටෙක් සමුළුව සම්බන්ධ විද්‍යා,තාක්ෂණ හා නවෝත්පාදන ක්‍රියාකාරකම්	02	02	03	02
ජාත්‍යන්තරසබඳතා පුහුණු වැඩමුළු - සම්බන්ධීකරණය-NAM මධ්‍යස්ථානය	06	04	07	06

5.5 2026 වර්ෂයේ ඉලක්ක

- විද්‍යාව, තාක්ෂණය හා නවෝත්පාදනය අදාළ වාර්තාගත තොරතුරු ජාතික දත්ත පද්ධතියකට ඇතුළත් කිරීම
- පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළව පර්යේෂණ හා සංවර්ධන පනත සම්පාදනය කිරීම
- ජාතික පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනය පිහිටුවීම (NIRD)
- රටේ ප්‍රමුඛතා ඉලක්ක වලට අනුකූලව අමාත්‍යාංශ රාජ්‍ය අංශයේ ආයතන, විශ්ව විද්‍යාල සහ කර්මාන්ත සඳහා ජාතික පර්යේෂණ ප්‍රමුඛතා පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම
- ජාතික බුද්ධිමය දේපල ප්‍රතිපත්තිය සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන සම්පූර්ණ කිරීම
- ආයතන සමාලෝචන 15ක් පැවැත්වීම සහ සම්පූර්ණ කිරීම: මිනුම් ඒකක ප්‍රමිති සහ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව (DMUSS), ජාතික බුද්ධිමය දේපල කාර්යාලය (NIPO), තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ නියෝජිත ආයතනය(ICTA), රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාව (SPMC), ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය (DMC), තිරසාර සංවර්ධන සභාව (SDCSL), සත්ත්ව නිෂ්පාදන සහ සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව (DAPH), ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය (NLDB), හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිජන පර්යේෂණ සහ පුහුණු ආයතනය (HARTI), ක්ෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය (FCRDI), ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය (NARA), උක් පර්යේෂණ ආයතනය (SRI), ශ්‍රී ලංකා රෙදිපිළි හා ඇඟලුම් ආයතනය (SLITA), තල් පර්යේෂණ ආයතනය (PRI), පොල් පර්යේෂණ ආයතනය (CRI)
- ද්විවාර්ෂිකව විද්‍යා තාක්ෂණ සමුළුව 10 වන වරට පැවැත්වීම
- 2025/2026 විද්‍යා හා තාක්ෂණ තත්ත්ව වාර්තා සඳහා දත්ත එක් රැස් කිරීම සහ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම
- 2024/2025 සඳහා විද්‍යා හා තාක්ෂණ තත්ත්ව වාර්තා අමාත්‍ය මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කිරීම
- 15 වන තරුණ විද්‍යාඥ සංසදයේ (YSF) සම්මන්ත්‍රණය කැඳවීම
- BIMSTEC යටතේ විද්‍යාව, තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදනය (STI) පිළිබඳ සිව්වැනි විශේෂඥ සමුළුව පැවැත්වීම

6. ශ්‍රී ලංකා ජාතික ඉංජිනේරු, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය (NERDC)

6.1 හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රමුඛතම ඉංජිනේරු, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය වන ශ්‍රී ලංකා ජාතික ඉංජිනේරු, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය (NERDC) 1957 අංක 49 දරන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය කාර්මික සංස්ථා පනත යටතේ 1974 අගෝස්තු 14 වන දින ආරම්භ කරන ලද අතර වර්තමානයේ විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශයේ විෂය පථය යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. 2025 ජනවාරි සිට සැප්තැම්බර් දක්වා සිදු කරන ලද පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සම්පූර්ණ කිරීම, වාණිජකරණය කිරීම, ජෛවත්ව බලපත්‍ර ලබාගැනීම, ප්‍රවලිත කිරීම සඳහා ජාතික ඉංජිනේරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ ඉලක්ක සහ ජයග්‍රහණ පිළිබඳ දත්ත මෙම වාර්තාවෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ. මෙම කාල පරිච්ඡේදය තුළ ලබා ගත් විශේෂ ජයග්‍රහණ ද එයට ඇතුළත් ය.

දැක්ම

දකුණු ආසියානු කලාපයේ ඉංජිනේරු පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන විශිෂ්ටතා මධ්‍යස්ථානය බවට පත්වීම

මෙහෙවර

ශ්‍රී ලංකාවේ සමාජ-ආර්ථික සංවර්ධනයට සෘජු බලපෑමක් ඇති කරන ඉංජිනේරු තාක්ෂණයන් සංවර්ධනය කිරීම, අත්පත් කර ගැනීම, අනුවර්තනය කිරීම සහ පවරා දීම සඳහා පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වෙමින් සේවකයින්ගේ සහ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ නවෝත්පාදනය සහ නිර්මාණශීලීත්වය උපයෝගී කර ගැනීම සඳහා ආයතනය තුළ සංස්කෘතියක් නිර්මාණය කිරීම

6.2 ආයතනයේ කාර්යයන්

ශ්‍රී ලාංකික කර්මාන්ත, සිසුන් සහ මහජනතාව අතර තාක්ෂණය භාවිතා කිරීම සහ විද්‍යා අධ්‍යාපනය ප්‍රවර්ධනය කරන අතරම, ජාතික වශයෙන් වැදගත් ඉංජිනේරු පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති, නියමු මූලාරම්භයන් සහ තාක්ෂණික සේවාවන් NERDC ආයතනය විසින් සිදු කරනු ලැබේ.

1. ජාතික අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා ඉංජිනේරු පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන දායකත්වය සහතික කිරීම
2. NERDC ආයතනය ව්‍යවසාය කේන්ද්‍රීය සහ කර්මාන්තයේ අවශ්‍යතාවන්ට වඩා හොඳින් අනුගත කිරීම
3. ඉංජිනේරු විද්‍යාව තුළින් දේශීය අපනයන කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම
4. බලශක්ති සහ පාරිසරික සංරක්ෂණය සඳහා ඉංජිනේරු මැදිහත්වීම
5. පර්යේෂණ, සැලසුම් සහ සංවර්ධනයට අදාළ ඉංජිනේරු දැනුම වැඩිදියුණු කිරීමේ ගෝලීය ප්‍රවණතා හා සමගාමීව NERDC ආයතනය ගෝලීය වශයෙන් තරඟකාරී පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනයක් බවට පත් කිරීම

6.3 2025 වර්ෂයේ ජයග්‍රහණයන්

- I. නැනෝ විෂන් අනුරාධපුර (පුද්ගලික) සමාගම සඳහා වීරවිල විවෘත බන්ධනාගාරයේ පූර්වයෙන් භාවිතා කරන ලද ජුල් 5 ආකෘතිය මත ගොඩනැගූ, ජුල් 20 ක විදුලි අලි වැට සඳහා භාවිතා කෙරෙන එනජයිසර් යන්ත්‍රයක් සංවර්ධනය කරන ලදී; මූලාකෘති ට්‍රාන්ස්ෆෝමරය නිෂ්පාදනය කර පරීක්ෂා කරන ලදී.
- II. පෙට්‍රල් ත්‍රිරෝද රථ විදුලි බලයෙන් ක්‍රියාත්මක වන රථ බවට පරිවර්තනය කිරීම පිළිබඳ පර්යේෂණ සිදු කරන ලද අතර, ඒ සඳහා පරිවර්තන කට්ටල සහ බැටරි ඇසුරුම්වල දේශීය සැලසුම ද ඇතුළත් විය ; මූලාකෘති පරීක්ෂාවට ලක්කර BMICH කාර්මික ප්‍රදර්ශනයේදී ප්‍රදර්ශනය කරන ලදී.
- III. ස්වයංක්‍රීය ධාවක පද්ධතියක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලය සමඟ අවබෝධතා ගිවිසුමක් අත්සන් කරන ලදී; drive-by-wire සහ brake-by-wire ඒකාබද්ධ කිරීම සමඟ වේදිකා එකලස් කිරීම සම්පූර්ණ කරන ලද අතර ක්‍රියාකාරී පරීක්ෂණ පවත්වන ලදී.
- IV. දශක පහක තාක්ෂණික ජයග්‍රහණ සහ දැනට සිදු කරනු ලබන පර්යේෂණ දායකත්වයන් ප්‍රදර්ශනය කරමින් 2024 ජාත්‍යන්තර කර්මාන්ත ප්‍රදර්ශනයේදී NERDC ආයතනයේ 50 වන සංවත්සරය සැමරීම සිදු කෙරිණි.

පෙරනිම් බිත්ති පුවරු පද්ධතිය

නැනෝ විෂන් අනුරාධපුර (පුද්ගලික) සමාගම සඳහා 20J විදුලි අලි වැට සඳහා භාවිත කෙරෙන එනර්ජයිසර් යන්ත්‍රයක්

EV ත්‍රි රෝද රථය

6.4.කාර්යසාධනය

I. පර්යේෂණ යොමුව - පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති

අංකය	පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රය	2024 වසරේ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව		2025 වසරේ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	
		ඉලක්කය	නිමකළ ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	ඉලක්කය	නිමකළ ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව
1	සිවිල් ඉංජිනේරු	2	2	1	-
2	යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු	7	2	3	1
3	බලශක්ති සහ පාරිසරික ඉංජිනේරු	-	-	-	-
4	යාන්ත්‍ර ඉලෙක්ට්‍රොනික විද්‍යාව සහ රොබෝ තාක්ෂණය	3	1	1	-
5	විදුලි සහ ඉලෙක්ට්‍රොනික ඉංජිනේරු	7	1	3	-

II. පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන පවරාදෙනු ලැබූ/ වාණිජකරණය කරන ලද

අංකය	වාණිජකරණයන් සිදුකළ පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රය	2024		2025	
		සංඛ්‍යාව	කර්මාන්ත අංශයේ හවුල්කරු	සංඛ්‍යාව	කර්මාන්ත අංශයේ හවුල්කරු
1	සිවිල් ඉංජිනේරු	2	4	2	1
2	යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු	1	1	-	-
3	බලශක්ති සහ පාරිසරික ඉංජිනේරු	4	3	2	2

III. ගොනු කරනු ලැබූ/ ලබාගත් පේටන්ට්

ක්ෂේත්‍රය	ක්‍රමය	2024		2025	
		ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
සිවිල් ඉංජිනේරු	ඉදිරිපත් කරන ලද පේටන්ට්	-	2	-	-
	ලබා ගත් පේටන්ට්	-	-	-	-
යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු	ඉදිරිපත් කරන ලද පේටන්ට්	-	-	-	-
	ලබා ගත් පේටන්ට්	1	-	-	-
යාන්ත්‍ර ඉලෙක්ට්‍රොනික විද්‍යාව සහ රොබෝ තාක්ෂණය	ඉදිරිපත් කරන ලද පේටන්ට්	-	-	1	-
	ලබා ගත් පේටන්ට්	1	-	-	-
විදුලි සහ ඉලෙක්ට්‍රොනික ඉංජිනේරු	ඉදිරිපත් කරන ලද පේටන්ට්	-	-	-	-
	ලබාගත් පේටන්ට්	-	-	-	-

IV. විද්‍යාව ප්‍රවලිත කිරීමේ වැඩසටහන්

ප්‍රවලිත කිරීමේ ක්‍රමය	2024 වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව			2025 වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව		
	ඉලක්කගත	නිමකළ	ප්‍රතිලාභීන්	ඉලක්කගත	නිමකළ	ප්‍රතිලාභීන්
1. දැනුම්වත්කිරීම්/ පුහුණු	11	15	970	15	10	2,500
2. තාක්ෂණ උද්‍යානය සහ කෞතුකාගාරය වෙත පැමිණි නරඹන්නන්	5000	3751	3751	10,000	-	3138
3. මාධ්‍ය වැඩසටහන්	2	2	-	60	9	-
4. ප්‍රදර්ශන	2	5	-	4	4	-
5. පාසල් ගුරුවරුන් සඳහා Maths Cafe වැඩසටහන	2	5	250	4	6	240
6. පර්යේෂණ සම්මන්ත්‍රණ	1	-	-	1	-	-

V. ප්‍රකාශන

අංකය	ක්ෂේත්‍රය	2024 ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාව		2025 ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාව	
		ඉලක්කය	ප්‍රකාශිත	ඉලක්කය	ප්‍රකාශිත
1	සිවිල් ඉංජිනේරු	-	1	-	-
2	යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු	-	-	-	-
3	බලශක්ති සහ පාරිසරික ඉංජිනේරු	-	-	-	-
4	යාන්ත්‍ර ඉලෙක්ට්‍රොනික විද්‍යාව සහ රොබෝ තාක්ෂණය	-	-	-	-
5	විදුලි සහ ඉලෙක්ට්‍රොනික ඉංජිනේරු	-	-	-	-
6	NERDC පුවත්ලිපි	3	4	4	1
7	වෙනත් (පර්යේෂණ පත්‍රිකා)		2	10	12

VI. නවනිපැයුම් සහ නවෝත්පාදන

ක්ෂේත්‍රය	2024 නවනිපැයුම් සහ නවෝත්පාදන			2025 නවනිපැයුම් සහ නවෝත්පාදන		
	ඉලක්කය	අත්කර ගත්	කර්මාන්ත අංශයේ හවුල්කරු	ඉලක්කය	අත්කර ගත්	කර්මාන්ත අංශයේ හවුල්කරු
1. සිවිල් ඉංජිනේරු		-	-	-	-	
2. යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු		3	-	-	-	
3 බලශක්ති සහ පාරිසරික ඉංජිනේරු		-	-	-	-	
4 යාන්ත්‍ර ඉලෙක්ට්‍රොනික විද්‍යාව සහ රොබෝ තාක්ෂණය		-	-	-	-	
5. විදුලි සහ ඉලෙක්ට්‍රොනික ඉංජිනේරු		7	-	-	-	

VII. වෙනත් විශේෂ වැඩසටහන්

- 2025 ජනවාරි 23 වන දින NERDC තාක්ෂණ බලපත්‍රලාභීන් සඳහා වාර්ෂික සංසඳයක් පවත්වන ලදී
- වීරවිල විවෘත ප්‍රියෝගී NERDC ආයතනය විසින් සංවර්ධනය කරන ලද අලි වැට සඳහා භාවිත කෙරෙන එන්ටර්ප්‍රයිසර් යන්ත්‍රයේ පළමු වරට වීරවිල විවෘත බන්ධනාගාර භූමියේදී ස්ථාපනය කෙරිණි
- BMICH හි පැවති කර්මාන්ත ප්‍රදර්ශනය 2025 ප්‍රදර්ශනයට සහභාගී වීම
- 2024 අගෝස්තු 14 වන දින නෙළුම් කුළුණේදී NERDC ආයතනයේ 50 වන සංවත්සරය සැමරීම සිදු කෙරිණි

6.5 2026 වර්ෂය සඳහා ඉලක්ක

- කර්මාන්ත සඳහා සපයනු ලබන සේවාවන්හි ප්‍රමාණය සහ ගුණාත්මකභාවය වැඩි කිරීම
- බලශක්ති සංරක්ෂණය සහ පරිසර දූෂණ පාලනය මෙන්ම පරිසර හිතකාමී සංවර්ධනය සඳහා මග පෙන්වීම තුළින් සංවිධානවලට මූල්‍යමය ප්‍රතිලාභ ලබා දීම අපේක්ෂා කෙරේ
- මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුවට සහාය වීම සඳහා විදුලි වාහන පරීක්ෂණ රසායනාගාරයේ පහසුකම් ශක්තිමත් කිරීම
- SLSEA සහ SLSI සමඟ කටයුතු කරන කර්මාන්තයන්ට සහාය වීම සඳහා පොම්ප සහ මෝටර් පරීක්ෂා කිරීමේ පහසුකම් ශක්තිමත් කිරීම
- විශේෂඥතාව බෙදා ගැනීම, දැනුම හුවමාරු කිරීම සහ තාක්ෂණය පවරාදීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම අරමුණු කරගනිමින් විශ්වවිද්‍යාල සමඟ සහයෝගීතාවයෙන් උසස් තාක්ෂණයන් පිළිබඳ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කාර්යයන් සිදු කිරීම
- ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ කර්මාන්තකරුවන්ගේ සුවිශේෂී දායකත්වය හඳුනාගෙන තරඟකාරී වෙළඳපොළක් සඳහා දියුණු තාක්ෂණය සහ විශේෂඥතාව ලබා දීමෙන් ඔවුන්ට සහාය වීම
- දේශීය අගය එකතු කිරීම ඇතුළත් ආනයන ආදේශන නිෂ්පාදන හරහා දේශීය ව්‍යවසායකයින් බිහි කිරීම

7. ජාතික නවෝත්පාදන නියෝජ්‍යායතනය (NIA)

7.1 හැඳින්වීම

සමාජීය, විද්‍යා හා තාක්ෂණ, ආරක්ෂාව, පරිසර හා සේවා යන ක්ෂේත්‍රයන්හි නවෝත්පාදනයන් සහ රටෙහි ආර්ථිකය මත ඒවායේ බලපෑම පිළිබඳ මනා අවබෝධයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ නිශ්චිත අරමුණ සහිතව 2019 අංක 22 දරන පනත යටතේ ජාතික නවෝත්පාදන නියෝජ්‍යායතනය ස්ථාපනය කරන ලදී.

7.2 ආයතනයේ කාර්යයන්

- I. නියෝජ්‍යායතනයේ අරමුණු හා සබැඳි වැදගත් අංග හා අදාළ රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයේ ආයතන සමඟ සම්බන්ධතා පවත්වා ගැනීම
- II. නිර්මාණශීලී ආර්ථිකයක් සඳහා සහාය වීමේ අරමුණින් ජාතික නවෝත්පාදන වැඩසටහන් ආරම්භ කිරීම සහ ඒ සඳහා අරමුදල් සපයනු පිණිස රජය වෙත නිර්දේශ ලබාදීම
- III. අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලත් ශ්‍රී ලංකා නවෝත්පාදන සහ ව්‍යවසායකත්ව ක්‍රමෝපාය සමඟ අනුකූලත්වය දක්වමින් ජාතික නවෝත්පාදන පරිසර පද්ධතියක් වැඩිදියුණු කිරීම සහ පවත්වා ගැනීම
- IV. පර්යේෂණ සහ තාක්ෂණ පැවරුම් තුළින් මතු වූ උසස් තාක්ෂණ ව්‍යාපාර සඳහා පහසුකම් සලසා දීම හරහා ජාතික නවෝත්පාදන සහ ව්‍යවසායකත්ව ක්‍රමෝපාය යටතේ දක්වා ඇති අරමුණු සඳහා සහාය වීම
- V. නවෝත්පාදන හා ව්‍යවසායකත්වය පිළිබඳ ආයෝජන, ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රමෝපායයන්හි ඵලදායිතාවය පිළිබඳ සුපරීක්ෂණය සහ ඇගයීම
- VI. නවෝත්පාදන ක්‍රියාකාරකම්හි ප්‍රතිඵලයන් වානිජකරණය දිරිගැන්වීම අරමුණු කර ගනිමින් ශ්‍රී ලංකාවේ අදාළ අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු සහ අනෙකුත් නවෝත්පාදන ආයතන සහ ජාත්‍යන්තර ආයතන සමඟ නවෝත්පාදන ක්ෂේත්‍රයේ ජාත්‍යන්තර ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධීකරණය සහ සුසංගත කිරීම
- VII. අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලත් ශ්‍රී ලංකා නවෝත්පාදන සහ ව්‍යවසායකත්ව ක්‍රමෝපාය සමඟ අනුකූලත්වය දක්වමින් ශක්තිමත් ආර්ථික තත්ත්වයක් සහතික කරනු පිණිස ගෝලීය නවෝත්පාදන දර්ශකයන්හි ඉහළ මට්ටම් කරා ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රගතිය ඉහළ නැංවීමට ක්‍රියා කිරීම
- VIII. ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධතා සහ පැවැත්ම පිළිබඳ අවධානය යොමු කරමින්, පරිසර පද්ධතිය ආවරණය කරමින් ශ්‍රී ලංකා වාර්ෂික නවෝත්පාදන සහ ව්‍යවසායකත්ව වාර්තා ලබාගැනීම, ඒකරාශී කිරීම, ඇගයීමට ලක් කිරීම සහ ප්‍රකාශයට පත්කිරීම

7.3 2025 වර්ෂයේ ජයග්‍රහණයන්

I. ජාතික නවෝත්පාදන වාර්තාව 2024

2024 ජාතික නවෝත්පාදන වාර්තාව එළිදැක්වීමේ උත්සවය 2025 ජනවාරි 29 වන දින BMICH හි ජැස්මින් ශාලාවේදී පැවැත්විණි. මෙම උත්සවයේ මූලිකත්වය ගනු ලැබුවේ මහාචාර්ය අජිත් ද අල්විස් සහ ජාතික නවෝත්පාදන නියෝජ්‍යායතනය (NIA) විසිනි. 2018 සිට 2023 දක්වා කාලය තුළ සංවර්ධනය කරන ලද පරිවර්තනීය නවෝත්පාදන 107 ක් මෙම වාර්තාව මගින් ඉදිරිපත් කර ඇති අතර, එමගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික හා තාක්ෂණික ප්‍රගතිය සඳහා ඒවායින් ලද සැලකිය යුතු දායකත්වය අවධාරණය කෙරේ. විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යතුමන්, ජනාධිපති ලේකම්තුමන්, විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්, පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් මෙන්ම ප්‍රමුඛ විද්‍යාත්මක ආයතනවල නායකයින් සහ ජාතික සම්මානලාභීන් ඇතුළු සම්භාවනීය අමුත්තන් රැසක් මෙම උත්සවයට සහභාගී වූහ.

II. “Scale Up Your IP” වැඩමුළුව

ජාතික නවෝත්පාදන නියෝජ්‍යායතනය (NIA), ලෝක බුද්ධිමය දේපළ සංවිධානය (WIPO) සමඟ සහයෝගීතාවයෙන්, 2025 පෙබරවාරි 18 සිට 20 දක්වා කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ UCFM ටවර්හිදී පවත්වනු ලැබූ “Scale Up Your IP” වැඩමුළුව සාර්ථකව අවසන් විය. මෙම තෙදින වැඩසටහන සැලසුම් කර ඇත්තේ විශ්ව විද්‍යාල ඇසුරෙන් බිහිවන ව්‍යාපාර ආරම්භයන් හට ඔවුන්ගේ වාණිජකරණ ක්‍රියාවලීන් තුළට බුද්ධිමය දේපළ (IP) උපාය මාර්ග ඒකාබද්ධ කිරීමට උපකාර කිරීමෙන් - රසායනාගාරය සහ වෙළඳපොළ අතර පරතරය පියවීම අරමුණු කර ගනිමිනි. ශ්‍රී ලංකාව පුරා රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන විශ්ව විද්‍යාලයන්හි ව්‍යාපාර ආරම්භයන් 20 ක් සහ තාක්ෂණ පැවරුම් වෘත්තිකයන් ඇතුළුව 40 දෙනෙකු මෙම පුහුණු වැඩසටහන සඳහා සහභාගී විය. ලෝක බුද්ධිමය දේපළ සංවිධානයේ (WIPO) කීර්තිමත් සම්පත්දායකයින් දෙදෙනෙකු වන IP වාණිජකරණ ප්‍රධානී ඇලිසන් මේජස් මහත්මිය සහ IP සහ නවෝත්පාදන පරිසර පද්ධති අංශයේ IP වාණිජකරණ විශේෂඥ මාගරිටා මරිනි මහත්මිය වැඩමුළුව අතරතුර ඔවුන්ගේ විශේෂඥ දැනුම ලබා දෙන ලදී.

III. ශ්‍රී ලංකාවේ නවෝත්පාදන ශ්‍රේණිගත කිරීම ඉදිරියට රැගෙන යාම: 2025 GII උපදේශන රැස්වීම

ජාතික නවෝත්පාදන නියෝජ්‍යායතනය (NIA) විසින් ගෝලීය නවෝත්පාදන දර්ශකය (GII) සඳහා දත්ත අවශ්‍යතා පිළිබඳ උපදේශන රැස්වීම 2025 අගෝස්තු 14 වන දින BMICH හි රුබි ශාලාවේ දී සාර්ථක ලෙස පවත්වන ලදී. මෙම අවස්ථාවට ගරු විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍ය මහාචාර්ය ක්‍රිෂාන්ත අබේසේන, ජනාධිපති ලේකම් සහ NIA මෙහෙයුම් මණ්ඩලයේ සභාපති ආචාර්ය නන්දික කුමාරායක සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අධිපති ආචාර්ය පී. නන්දලාල් විරසිංහ යන මහත්වරු ගෞරවනීය ආරාධිත අමුත්තන් ලෙස සහභාගී වූ අතර, ලෝක බුද්ධිමය දේපළ සංවිධානයේ (WIPO) ආචාර්ය සාවා චුන්ෂ්-චින්සන්ට් විසින් විශේෂ විඩියෝ පණිවිඩයක් ද ඉදිරිපත් කරන ලදී. ලංකාවේ නවෝත්පාදන දත්ත පරිසර පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම, තොරතුරු පරතරයන් පියවීම සහ ගෝලීය නවෝත්පාදන දර්ශකයේ මෙරටට හිමි ස්ථානය ඉහළ නැංවීම සඳහා සම්බන්ධීකරණය වැඩි දියුණු කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් අමාත්‍යාංශ, රාජ්‍ය ආයතන සහ පෞද්ගලික අංශයේ ප්‍රධාන ජාතික දත්ත සපයන්නන් මෙම රැස්වීමට එක් වූ අතර මෙම රැස්වීම හරහා සාක්ෂි මත පදනම් වූ ජාතික නවෝත්පාදන රාමුවක් ඉදිරියට රැගෙන යාම සඳහා NIA හි කැපවීම නැවත තහවුරු විය.

IV. Industry Expo 2025 හි Innovation Arena

ජාතික නවෝත්පාදන නියෝජ්‍යායතනය විසින් BMICH හි පැවති Industry Expo 2025 හි Innovation Arena සාර්ථකව සංවිධානය කළ අතර, එහිදී ත්‍රිත්ව හෙලිකේස් ආකෘතියට අනුකූලව ප්‍රධාන කාණ්ඩ තුනක් වන අධ්‍යයන, කර්මාන්ත සහ රජය හරහා විශිෂ්ට මට්ටමේ නවෝත්පාදන නියෝජනය කළ ප්‍රදර්ශක 178 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් ප්‍රදර්ශනය කෙරිණි. නවෝත්පාදකයින්, ව්‍යවසායකයින්, ව්‍යාපාර ආරම්භයන් සහ කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා ඔවුන්ගේ ප්‍රගතිය ප්‍රදර්ශනය කිරීමට, අදහස් හුවමාරු කර ගැනීමට සහ විවිධ අංශ හරහා සහයෝගීතාවන් වර්ධනය කිරීමට මෙම ප්‍රදර්ශනය ක්‍රියාශීලී වේදිකාවක් ලෙස ක්‍රියාත්මක විය. මෙහිදී කැපී පෙනෙන නවෝත්පාදන ප්‍රයත්නයන් ඇගයීමට ලක් කරන ලද අතර, එමඟින් විචිත්‍රවත් නවෝත්පාදන පරිසර පද්ධතියක් ගොඩනැගීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ කැපවීම තවදුරටත් ශක්තිමත් කරන ලදී.

Industry Expo 2025 හි Innovation Arena

8. ජාතික මූලික අධ්‍යයන ආයතනය (NIFS)

8.1 හැඳින්වීම

මූලික හා උසස් අධ්‍යයනයන් සඳහා උනන්දුවක් ඇති කිරීමට සහ පහසුකම් සැපයීම සඳහා 1981 දී පාර්ලිමේන්තු පනතක් (පනත් අංක 55) මගින් ජාතික මූලික අධ්‍යයන ආයතනය (පූර්වයෙන් IFS) පිහිටුවන ලදී. පනවන ලද පනත මගින් NIFS ආයතනයට මූලික පර්යේෂණ සිදු කිරීමට බලය පවරා ඇත. 1997 (පනත් අංක 05) සහ 2014 (පනත් අංක 25) දී පාර්ලිමේන්තුව විසින් NIFS පනතට සංශෝධන සිදු කරන ලද අතර, ඒ හරහා ආයතනය විසින් පවත්වනු ලබන අධ්‍යයනයන්ට අදාළ යෙදුම් සංවර්ධනය කිරීම සහ උපාධිධාරී සිසුන් පුහුණු කිරීම උදෙසා රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීමට ආයතනයට හැකියාව උදාවිය.

දැක්ම

මූලික අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයේ පර්යේෂණ සඳහා ලොව ප්‍රකට විශිෂ්ටතා මධ්‍යස්ථානයක් බවට පත්වීම

මෙහෙවර

විද්‍යාත්මක දැනුම, මානව සම්පත් සහ සංවර්ධනය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා මූලික අධ්‍යයනයන්හි උසස් පර්යේෂණ ආරම්භ කිරීම, ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ඒවායේ නිරත වීම

8.2 ආයතනයේ ප්‍රධාන කාර්යයන්

- I. ගණිතය, භෞතික හා රසායන විද්‍යාව, ජීව විද්‍යාව, සමාජ විද්‍යාව සහ කායික විද්‍යාව කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් පොදුවේ මූලික අධ්‍යයනයන්හි පර්යේෂණ සහ මුල් විමර්ශන ආරම්භ කිරීම, ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ පැවැත්වීම සහ සිදු කරන ලද අධ්‍යයනවලට අදාළ යෙදුම් සංවර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය විය හැකි පරිදි රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම
- II. තම පර්යේෂණ කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහ විද්‍යාත්මක දැනුම ව්‍යාප්තිය සඳහා දේශන, රැස්වීම්, සම්මන්ත්‍රණ සුදානම් කිරීම
- III. නිර්මාණාත්මක කාර්යයන්හි සක්‍රීයව නියැලී සිටින ශ්‍රී ලාංකික හා විදේශීය විද්‍යාඥයන්ට දේශන පැවැත්වීමට සහ NIFS හි ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සහභාගී වීමට ආරාධනා කිරීම.
- IV. ආයතනයෙහි ඉලක්ක, අරමුණු සහ ජාතික අවශ්‍යතාවයන් සඳහා විසඳුම් ලබා දීම වෙනුවෙන් විදේශීය විද්‍යාඥයින් සහ විද්‍යාත්මක ආයතන සමඟ සම්බන්ධීකරණය සිදු කිරීම සහ අදාළ කාර්යයන්හි දී අන්තර්ජාතික සහයෝගිතාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- V. සිදු කරන ලද අධ්‍යයනයන්ට අදාළ යෙදුම් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි පරිදි රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම
- VI. 1978 අංක 16 දරණ විශ්ව විද්‍යාල පනත මගින් පිහිටුවන ලැබූ විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිසම විසින් පිළිගනු ලබන ආයතනයන්හි පශ්චාත් උපාධි පිරිනැමීමට සුදුසු වන පර්යේෂණ සඳහා පුහුණුව, මාර්ගෝපදේශ සහ සහාය සැපයීම
- VII. ආයතනයෙහි ඉලක්ක සහ අරමුණු ප්‍රවර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය යැයි සැලකෙන අනෙකුත් කාර්යයන් සහ ක්‍රියාකාරකම් සිදුකිරීම

8.3 2025 වර්ෂයේ ජයග්‍රහණයන්

- I. Alper-Doger (AD) විද්‍යාත්මක දර්ශකයට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු විශ්ව විද්‍යාල සහ පර්යේෂණ ආයතන පහ අතර හිඳිමින් ජාතික මූලික අධ්‍යයන ආයතනය තම ඉහළම ශ්‍රේණිගත කිරීම අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යනු ලබයි. මෙමගින් ජාත්‍යන්තර පැවැත්ම සහ එහි පර්යේෂණයන්හි ඇති ඉහළ ගෝලීය බලපෑම පිළිබිඹු කරයි.
- II. 2025 සැප්තැම්බර් වන විට ප්‍රකාශන කාර්ය සාධනය සඟරා පත්‍රිකා 57ක්, සම්මන්ත්‍රණ සාරාංශ 56ක් සහ පොත් පරිච්ඡේද 7ක් සමඟ ඉහළ මට්ටමකින් පවත්වා ගෙන යයි. මෙම කාර්ය සාධන දත්ත ආයතනයේ පර්යේෂණ ගුණාත්මකභාවය සහ අනුකූලතාව යන දෙකම ඉස්මතු කරයි.
- III. පශ්චාත් උපාධි පුහුණුව NIFS හි ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකමක් වන අතර, දැනට Ph.D./ M.Phil. 70 ක් සහ අපේක්ෂකයින් 134 දෙනෙකු අනෙකුත් උපාධි සම්පූර්ණ කිරීමට පර්යේෂණ කටයුතුවල නියැලී සිටිති. මෙය අනාගත විද්‍යාත්මක නායකයින්ගේ සංවර්ධනය සහතික කරයි.
- IV. මෙම වසරේ උපාධිධාරීන් අතරට M.Phil. උපාධිධාරීන් 2 දෙනෙකු සහ උපාධි අපේක්ෂකයින් 51 දෙනෙකු ඇතුළත් වේ. මෙම ප්‍රතිඵල මගින් ධාරිතා වර්ධනයේ සහ මානව සම්පත් සංවර්ධනයේ ස්ථාවර ප්‍රගතියක් පෙන්නුම් කෙරේ.
- V. එල්සෙවියර්-ස්ටැන්ෆර්ඩ් විශ්ලේෂණයට අනුව, NIFS හි විද්‍යාඥයින් සිව්දෙනෙකු ලෝකයේ ඉහළම විද්‍යාඥයින් 2% අතරට ශ්‍රේණිගත කර ඇත. මෙම ජයග්‍රහණය ආයතනික කාර්යභාරයේ ගෝලීය තරඟකාරිත්වයට අගයක් එක්කරනු ලබයි.
- VI. ශ්‍රී ලංකාවේ MPhil සහ PhD අධීක්ෂණය සඳහා ලබාදුන් කැපී පෙනෙන දායකත්වයන් අගයමින්, පශ්චාත් උපාධි අධීක්ෂණය සඳහා NSF SUSRED සම්මානය 2024 ජූලි 16 වන දින NIFS හි පර්යේෂණ මහාචාර්යවරයෙකුට පිරිනමන ලදී.
- VII. Highly Cited Paper Award සම්මානය: NIFS පර්යේෂණ මහාචාර්යවරුන් දෙදෙනෙකුට NIFS සහ CRISL අතර සහයෝගී පර්යේෂණ අගයමින්, ශ්‍රී ලංකා ජාතික විද්‍යා පදනමේ ජර්නලයෙන් 2019 Highly Cited Paper Award සම්මානය හිමි විය.
- VIII. සම්මාන සහ පිළිගැනීම්: 2025 දී ලැබූ සම්මාන සහ පිළිගැනීම් 83ක් සමගින් NIFS විද්‍යාඥයන් නිරන්තරව සුවිශේෂී ජයග්‍රහණ ලබා ඇති අතර, ආයතනයේ ගෞරවනීය විද්‍යාඥයෙකු වන මහාචාර්ය ලක්ෂ්මන් දිසානායක මහතා ජේරාදේණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ කුලපති ධුරයට පත් වීම ආයතනයේ කීර්ති නාමය තවත් ශක්තිමත් කළ සන්ධිස්ථානයක් ලෙස සනිටුහන් වේ.
- IX. මහජනතාව අතර විද්‍යාව ප්‍රචලිත කිරීමේ අරමුණින් වැඩසටහන් 27ක් සහ ප්‍රජා සම්බන්ධතා සිදුවීම් 18ක් හරහා 321,000කට අධික පිරිසක් සඳහා දැනුම ලබා දීම සිදු කර ඇත. එවැනි උත්සාහයන් ශ්‍රී ලංකාවේ විද්‍යාව සමඟ මහජන සම්බන්ධතාවය පුළුල් කරයි.
- X. නියැදි විශ්ලේෂණය – CHN, ICP-OES හා රාමන් වර්ණාවලීක්ෂය වැනි පර්යේෂණ සේවාවන් විවිධ පර්යේෂණ අවශ්‍යතා සඳහා අත්‍යවශ්‍ය සහාය ලබා දීමට සමත් වූ අතර, එමගින් CHN විශ්ලේෂණ 163ක්, ICP-OES විශ්ලේෂණ 77ක් සහ රාමන් වර්ණාවලීක්ෂ විශ්ලේෂණ 17ක් සිදු කරන ලදී.

8.4 කාර්යසාධනය

වාර්ෂික සමාලෝචනය 2024

ඉන්දියානු, ශ්‍රී ලංකා මහ කොමසාරිස්වරයාගේ NIFS සංචාරය

අන්තර්ජාතික ජෛව විවිධත්ව දිනය 2025

පූර්ව විශ්වවිද්‍යාල පර්යේෂණ සහකාර වැඩසටහනේ 35 වසර සැමරීම

මිනිත්තු තුනේ නිබන්ධන (3MT) තරඟය 2025

ජාතික පරිසර දින පාසල් විද්‍යා වැඩමුළුව 2025, මහනුවර ධර්මරාජ විද්‍යාලය

I. පර්යේෂණ යොමුව පර්යේෂණ හා සංවර්ධන

අංකය	පර්යේෂණ වැඩසටහන / ව්‍යාපෘතිය	2024 පර්යේෂණ සංඛ්‍යාව			2025 පර්යේෂණ සංඛ්‍යාව		
		ඉලක්කය	නිම කළ	ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින	ඉලක්කය	නිම කළ	ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින
1	සූර්ය ශක්ති විද්‍යා සහ සූර්ය රසායන විද්‍යාව පිළිබඳ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය	5	5	0	7	3	4
2	බලශක්ති සහ උසස් ද්‍රව්‍ය රසායන විද්‍යා පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය	4	-	4	4	-	4
3	පාරිසරික විද්‍යා පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය: ජල තත්ත්ව පර්යේෂණ	4	1	3	4	-	4
4	ආහාර රසායන විද්‍යා පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය	4	3	1	3	-	3
5	ද්‍රව්‍ය සැකසුම්කරණය සහ උපාංග පිරිසැකසුම්කරණ පිළිබඳ සැකසීම සහ උපාංග නිෂ්පාදන පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය	4	1	3	4	1	3
6	ක්ෂුද්‍රජීවී ජෛව තාක්ෂණ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය	2	-	2	2	-	2

7	ක්ෂුද්‍රජීව විද්‍යාව සහ පාංශු පරිසර පද්ධති පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය	5	-	5	6	-	6
8	අණුක ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාව සහ මානව රෝග පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය	9	6	3	5	1	4
9	ස්වභාවික නිෂ්පාදන පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය	5	2	3	3	-	3
10	නැනෝ තාක්ෂණය සහ උසස් ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ භෞතික විද්‍යාව පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය	2	-	2	2	-	2
11	පරිණාමය, පරිසර විද්‍යාව සහ ජෛව විවිධත්ව පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය	2	-	2	2	-	2
12	ශාක වර්ගීකරණය සහ සංරක්ෂණ පර්යේෂණ	3	1	2	8	2	6
13	පෘථිවි සම්පත් සහ පුනර්ජනනීය බලශක්ති පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය	3	1	2	3	-	3
14	පෝෂණ ජෛව රසායන පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය	4	2	1	4	-	4
15	ද්‍රව්‍ය සංවර්ධනය සහ දූෂක ප්‍රතිකර්ම	3	1	2	4	2	3

II. පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන පවරා දෙනු ලැබූ / වාණිජකරණය කරන ලද

පවරා දෙනු ලැබූ/ වාණිජකරණය කළ තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍රය හෝ ආකාරය	2024		2025	
	සංඛ්‍යාව	කර්මාන්ත අංශයේ හවුල්කරු	සංඛ්‍යාව	කර්මාන්ත අංශයේ හවුල්කරු
ජල පිරිපහදු තාක්ෂණය සඳහා පොදු පාලකයක් සකස් කිරීම	1	පියුරල් වෝටර්ස් (යෝජිත)	1	පියුරල් වෝටර්ස් (යෝජිත)

III. ගොනු කරන ලද / ලබා ගත් ජේටන්ට් බලපත්‍ර

ක්ෂේත්‍රය	ආකාරය	2024 වර්ෂය		2025 වර්ෂය	
		ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
නැනෝ තාක්ෂණය සහ උසස් ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ භෞතික විද්‍යාව පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය	ගොනු කරනු ලැබූ 23401	1	1	1	-
ක්ෂුද්‍රජීව ජෛව තාක්ෂණ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය	ගොනු කරනු ලැබූ 23382	1	1	-	-
ද්‍රව්‍ය සැකසුම්කරණය සහ උපාංග පිරිසැකසුම්කරණ පිළිබඳ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය	ගොනු කරනු ලැබූ 23169 , 23170	2	2	-	-

IV. විද්‍යාව ප්‍රවලිත කිරීමේ වැඩසටහන්

ප්‍රවලිත කිරීමේ ක්‍රමවේදය	2024 සංඛ්‍යාව			2025 සංඛ්‍යාව		
	ඉලක්ක ගත	සම්පූර්ණ කරන ලද	ප්‍රතිලාභීන්	ඉලක්කගත	සම්පූර්ණ කරන ලද	ප්‍රතිලාභීන්
අන්තර් ජාතික සමුළුසම්මන්ත්‍රණ / විශේෂ දේශන / පර්යේෂණ සාකච්ඡා වැඩමුළු	2	2	370	2	2	345
වැඩමුළු	8	10	486	18	7	221
පාසැල් සිසුන් සඳහා වැඩමුළු	5	2	92	10	1	239
විද්‍යාගාර නැරඹුම්	5	5	472		4	245
විද්‍යාත්මක ප්‍රදර්ශන	ඉල්ලුම අනුව	5	196	ඉල්ලුම අනුව	6	198
විද්‍යාත්මක ප්‍රදර්ශන	1	-	-	ඉල්ලුම අනුව	1	75,000
විද්‍යාත්මක තරගාවලිය (3MT)	1	-	-	1	1	60
විශේෂ වැඩසටහන්	ඉල්ලුම අනුව	2	300	ඉල්ලුම අනුව	3	156
විද්‍යුත් වැඩසටහන් (වෙබ් පිටුව, යු ටියුබ් (NIFS), Face Book, Instagram, E magazine, Blog, Vidu Nana Dasuna YouTube channel)	3	සිදුවෙමින් පවතී	195,250	7	සිදුවෙමින් පවතී	321,099

V. විද්‍යාත්මක ප්‍රකාශන

අංකය	පර්යේෂණ වැඩසටහන/ ව්‍යාපෘතිය	2024				2025			
		පර්යේෂණ පත්‍රිකා		වෙනත් විද්‍යාත්මක ප්‍රකාශන		පර්යේෂණ පත්‍රිකා		වෙනත් විද්‍යාත්මක ප්‍රකාශන	
		ඉලක්කය	ප්‍රකාශිත	ඉලක්කය	ප්‍රකාශිත	ඉලක්කය	ප්‍රකාශිත	ඉලක්කය	ප්‍රකාශිත
01	සෞඛ්‍ය ද්‍රව්‍ය භෞතික විද්‍යා සහ සෞඛ්‍ය ද්‍රව්‍ය රසායන විද්‍යාව පිළිබඳ පර්යේෂණ වැඩසටහන	04	09	04	09	02	03	01	06
02	පෘථිවි සම්පත් සහ පුනර්ජනනීය බලශක්ති පර්යේෂණ වැඩසටහන	03	03	05	03	02	03	03	04
03	බලශක්ති සහ උසස් ද්‍රව්‍ය රසායන විද්‍යා පර්යේෂණ වැඩසටහන	04	01	03	03	04	02	04	-
04	පාරිසරික විද්‍යා පර්යේෂණ වැඩසටහන ජල තත්ත්ව පර්යේෂණ	03	12	05	17	01	07	03	02
05	පරිණාමය, පරිසර විද්‍යාව සහ ජෛව විවිධත්ව පර්යේෂණ වැඩසටහන	12	05	03	03	01	06	03	01
06	ආහාර රසායන විද්‍යා පර්යේෂණ වැඩසටහන	04	07	03	23	02	03	02	03
07	ද්‍රව්‍ය සැකසුම්කරණය සහ උපාංග පිරිසැකසුම්කරණ පිළිබඳ පර්යේෂණ වැඩසටහන	04	07	05	09	03	05	04	09
08	ක්ෂුද්‍රජීවී ජෛව තාක්ෂණ පර්යේෂණ වැඩසටහන	04	06	08	21	04	05	04	16
09	ක්ෂුද්‍රජීවී විද්‍යාව සහ පාංශු පරිසර පද්ධති පර්යේෂණ වැඩසටහන	03	02	03	07	03	01	11	08
10	අණුක ජීව විද්‍යාව සහ මානව රෝග පර්යේෂණ වැඩසටහන	04	03	08	06	03	01	07	04
11	නැනෝ තාක්ෂණය සහ උසස් ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ භෞතික විද්‍යාව පර්යේෂණ වැඩසටහන	04	-	12	04	01	02	05	01
12	ස්වභාවික නිෂ්පාදන පර්යේෂණ වැඩසටහන	08	10	16	22	01	07	-	01
13	පෝෂණ ජෛව රසායන පර්යේෂණ වැඩසටහන	03	02	04	06	01	04	01	02
14	ශාක වර්ගීකරණය සහ සංරක්ෂණ පර්යේෂණ වැඩසටහන	04	08	02	04	04	05	01	06
15	ද්‍රව්‍ය සංවර්ධනය සහ දූෂක ප්‍රතිකර්ම පර්යේෂණ වැඩසටහන	04	05	08	05	02	03	02	01

VI. නව නිපැයුම් හා නවෝත්පාදන ප්‍රවර්ධනය

පර්යේෂණ වැඩසටහන	නව නිපැයුම් හා නවෝත්පාදන ප්‍රවර්ධනය 2024			නව නිපැයුම් හා නවෝත්පාදන ප්‍රවර්ධනය 2025		
	ඉලක්කය	සඵල කර ගත් සංඛ්‍යාව	කර්මාන්ත හා සබැඳි සංඛ්‍යාව	ඉලක්කය	සඵල කර ගත් සංඛ්‍යාව	කර්මාන්ත හා සබැඳි සංඛ්‍යාව
ක්ෂුද්‍රජීවී ජෛව තාක්ෂණ පර්යේෂණ වැඩසටහන	01	01	අභ්‍යවකාශ ගවේෂණය	01	-	ජෛව ප්‍රතිකර්ම
ජල තත්ත්ව පර්යේෂණ වැඩසටහන(ලවණ ඉවත් කිරීමේ බලාගාරය)	01	01	ලවණ ඉවත් කිරීමේ බලාගාරය	01	-	පාලක යන්ත්‍ර සංවර්ධනය

8.5 2026 වර්ෂයේ ඉලක්ක

- සම-සමාලෝචනය කරන ලද සඟරා ලිපි (peer-reviewed journal articles) සහ සම්මන්ත්‍රණ පත්‍රිකා 300ක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම
- ජාතික ප්‍රමුඛතා ආමන්ත්‍රණය කරන මූලික සහ ව්‍යවහාරික පර්යේෂණ ඉදිරියට රැගෙන යාම
- ඉහල නිපුණතා සහිත විද්‍යාත්මක ශ්‍රම බලකායක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා උපාධි අපේක්ෂක සහ පශ්චාත් උපාධි අපේක්ෂක සිසුන් අධීක්ෂණය කිරීම සහ පුහුණු කිරීම
- ධාරිතා වර්ධනය සඳහා පුහුණු වැඩමුළු සහ විශේෂිත පර්යේෂණ වැඩසටහන් පැවැත්වීම
- රෝග ජෛව සලකුණු (උදා: ක්ෂය රෝගය) පිළිබඳ උසස් අධ්‍යයනයන් සිදු කිරීම
- සෞඛ්‍යය හා යහපැවැත්ම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා පෝෂණීය ආහාර අතිරේක සහ ජෛව නිෂ්පාදන සංවර්ධනය කිරීම
- මහජන සෞඛ්‍යය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ආහාර රසායන විද්‍යාව සහ පෝෂණ පර්යේෂණ වැඩි දියුණු කිරීම
- ආරක්ෂිත ජල ප්‍රතිකර්ම සහ දූෂණ පාලන තාක්ෂණයන් සංවර්ධනය කිරීම
- ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය සහ පරිසර පද්ධති පර්යේෂණ ශක්තිමත් කිරීම
- ජෛව පටල ජෛව පොහොර සහ පරිසර හිතකාමී පළිබෝධ කළමනාකරණ පද්ධති නවීකරණය කිරීම
- පුනර්ජනනීය බලශක්ති භාවිතයන් සහ තිරසර ද්‍රව්‍ය සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- බලශක්ති ආරක්ෂාව සහ පුනර්ජනනීය බලශක්ති වාණිජකරණය ශක්තිමත් කිරීම
- පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල, වෙළඳපොළ සඳහා සුදානම් තාක්ෂණයන් සහ නිෂ්පාදන බවට පරිවර්තනය කිරීම

9. ජාතික පර්යේෂණ සභාව (NRC)

9.1 හැඳින්වීම

1999 දී ස්ථාපනය කරන ලද සහ 2016 අංක 11 දරන පනත මගින් ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයක් බවට පත් කරන ලද ශ්‍රී ලංකා ජාතික පර්යේෂණ සභාව (NRC), පර්යේෂණ සඳහා අරමුදල් සපයන රටේ ප්‍රධානතම ආයතනය වේ. එය විශ්වවිද්‍යාලවල සහ රජයේ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනවල රාජ්‍ය අංශයේ විද්‍යාඥයින්ට මූල්‍යමය සහාය සපයන අතර ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික විද්‍යාත්මක ප්‍රජාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා විද්‍යාව හා තාක්ෂණය පිළිබඳ පර්යේෂණ සැලසුම් කිරීම, සම්බන්ධීකරණය කිරීම සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා කටයුතු කරයි.

දැක්ම

විද්‍යාව සහ දැනුම පදනම් කරගත් සංවර්ධිත රටක තත්ත්වය ලබා ගැනීමට ශ්‍රී ලංකාවට හැකියාව ලබා දීම

මෙහෙවර

විද්‍යාව සහ දැනුම පදනම් කරගත් සංවර්ධිත රටක තත්ත්වය ළඟා කර ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ මූලික සහ ව්‍යවහාරික පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීම, අරමුදල් සැපයීම, පහසුකම් සැලසීම, අධීක්ෂණය කිරීම සහ මානව සම්පත සංවර්ධනය කිරීම

9.2. ආයතනයේ කාර්යයන්

- I. රට තුළ විද්‍යාව හා තාක්ෂණයෙන් බලගැන්වූ ප්‍රජාවක් ගොඩනැගීම සඳහා විද්‍යාවට සහ තාක්ෂණයට අදාළ පර්යේෂණ පහසුකිරීම් සඳහා රජයට සහාය වීම
- II. ජාතික අවශ්‍යතාවලට දායක වන පර්යේෂණ පදනමක් සංවර්ධනය කිරීමට හැකිවන පරිදි උසස් අධ්‍යාපන ආයතනවල, රාජ්‍ය අංශයේ පර්යේෂණ ආයතනවල සහ වෙනත් රාජ්‍ය ආයතනවල විද්‍යාව සහ තාක්ෂණයට අදාළ පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ඊට පහසුකම් සැලසීම
- III. විද්‍යාව සහ තාක්ෂණයට අදාළ පර්යේෂණ වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා පෞද්ගලික අංශයේ සහයෝගය ඉල්ලා සිටීම

9.3 2025 වර්ෂයේ ජයග්‍රහණයන්

- I. 2025 වසර සඳහා අන්වේෂක මත පදනම් වූ ප්‍රදාන සඳහා පර්යේෂණ කැඳවන ලද අතර යෝජනා 121 ක් ලැබුණි.
- II. රාජ්‍ය පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව (PPP) ප්‍රදාන සඳහා (දැන්වීම්) යෝජනා කැඳවා ඇති අතර තෝරාගත් යෝජනා සඳහා ප්‍රදානයන් ලබා දීමේ ක්‍රියාවලිය සිදුකෙරේ.
- III. 2025 වර්ෂය සඳහා ඉලක්ක මත පදනම් වූ (TO) ප්‍රදාන වැඩසටහන සඳහා පූර්ව යෝජනා කැඳවන ලදී. පූර්ව යෝජනා EOI පනස් අටක් (58) ලැබුණු අතර, මූලික ඇගයීමෙන් පසු සුදුසු ව්‍යාපෘති පහක් (05) සඳහා අරමුදල් සපයා දෙනු පිණිස සම්පූර්ණ පර්යේෂණ යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා දහයක් (10) කෙටි ලැයිස්තුගත කරන ලදී.

පයිරොලයිසර් (TO 18-21) ඇතුළුව ව්‍යාපෘතියේ ඡායාරූප

9.4. කාර්යසාධනය

I. පර්යේෂණ යොමුව - පර්යේෂණ හා සංවර්ධන

අංක	පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍ර	2024 ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව		2025 ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	
		ඉලක්ක	ප්‍රදානය කරන ලද	ඉලක්ක	ප්‍රදානය කරන ලද
1	අන්වේෂක මත පදනම් වූ ප්‍රදාන	10	10	50	29 (පෙර වසරේ සිට ඉදිරියට ගෙන යන ලද ව්‍යාපෘති)
2	රාජ්‍ය පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව ප්‍රදාන	2	-	15	02ක් ප්‍රදානය කර ඇති අතර තවත් ව්‍යාපෘති 02ක් සඳහා අරමුදල් සපයා දීමට සභාවේ අනුමැතිය ලැබී ඇත. (පෙර වසරේ සිට ඉදිරියට ගෙන යන ව්‍යාපෘති). 2025 ව්‍යාපෘති ඇගයීම් සිදුවෙමින් පවතී.
3	ඉලක්ක මත පදනම් වූ ප්‍රදාන	1	-	5	පූර්ව යෝජනා 10 ක් කෙටි ලැයිස්තුගත කර ඇති අතර, ඒවායේ අයදුම්කරුවන්ගෙන් සම්පූර්ණ යෝජනා ඉදිරිපත් කරන ලෙස ඉල්ලීමක් කර ඇත.
4	සම්පූර්ණ කරන ලද ප්‍රදානවල බලපෑම තක්සේරු කිරීම	4	4	4	3

II. පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන තාක්ෂණය පවරා දෙනු ලැබූ / වාණිජකරණය කරන ලද වැඩසටහන්

අංකය	පවරා දෙනු ලැබූ/ වාණිජකරණය කළ තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍රය	2024		2025	
		සංඛ්‍යාව	කර්මාන්ත සහකරු	සංඛ්‍යාව	කර්මාන්ත සහකරු
1	වෛද්‍ය විද්‍යාව	2	පුද්ගලික හවුල්කරුවන්ගෙන් EOI ලැබීණි.	3	බැසිලර් ටී එක්ස්පෝර්ට්ස් (පුද්ගලික) සමාගම, මතකදර (පුද්ගලික) සමාගම, ජීන්ලැබ්ස් (පුද්ගලික) සමාගම
2	ඉංජිනේරු විද්‍යාව	2	පුද්ගලික හවුල්කරුවන්ගෙන් EOI ලැබීණි.	-	-
3	පරිසර	11	පුද්ගලික හවුල්කරුවන්ගෙන් EOI ලැබීණි.	1	පියුරියල් වෝටර්ස් (පුද්) සමාගම

III. ගොනු කරන ලද/ ලබා ගත් පේටන්ට් බලපත්‍ර

ක්ෂේත්‍රය	පේටන්ට්	2024		2025	
		ඉලක්ක	ප්‍රගතිය	ඉලක්ක	ප්‍රගතිය
සියලු ක්ෂේත්‍ර	ඉදිරිපත් කරන ලද පේටන්ට්	4	2	4	1
	ලබාගත් පේටන්ට්	2	0	2	-

IV. විද්‍යාව ප්‍රවලිත කිරීමේ වැඩසටහන

ක්ෂේත්‍රය	ක්‍රමය	2024			2025		
		ඉලක්ක	සම්පූර්ණ කල	ප්‍රතිලාභීන්	ඉලක්ක	සම්පූර්ණ කල	ප්‍රතිලාභීන්
සියලු ක්ෂේත්‍ර	1.මාර්ගගත වැඩමුළු සහ සම්මන්ත්‍රණ	04	04	420	04	පර්යේෂණ සහ කර්මාන්ත හවුල්කරුවන් සමඟ ජාතික උපදේශන රැස්වීමක් සහ ප්‍රදර්ශනයක් පැවැත්වීමට සැලසුම් කර ඇත.	කර්මාන්ත හවුල්කරුවන් 90 ක්

සියලු ක්ෂේත්‍ර	2. NRC වෙබ් අඩවියට යාවත්කාලීන කිරීම	04	02	ගණනය කර නොමැත.	04	03 නව කවුන්සිලයේ විස්තර සහිත යාවත්කාලීන කිරීම් , PPP අංශයේ යාවත්කාලීන කිරීම්, පෝරම ආකෘති සඳහා ප්‍රදානලාභීන්ගේ පිවිසුම් යාවත්කාලීන කිරීම් .	ගණනය කර නොමැත..
සියලු ක්ෂේත්‍ර	3. NRC YouTube නාලිකාවට උඩුගත කිරීම	04	මූලික සුදානම් කිරීමේ සාකච්ඡා පැවැත්විණි..	-	04	ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. NRC වාර්තාමය විධියෙන් නිෂ්පාදනය කර උඩුගත කෙරෙනු ඇත.	-
සියලු ක්ෂේත්‍ර	4. NRC පුවත්ලිපිය	04	කලාප 04	ගණනය කර නොමැත.	04	ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. 2025 පළමු සහ දෙවන කාර්තු පුවත්ලිපි සඳහා කර්තෘ කමිටුවේ අනුමැතිය ලැබීමට නියමිතව පවතී.	ගණනය කර නොමැත.
සියලු ක්ෂේත්‍ර	5. අරමුදල් සපයනු ලැබූ අනෙකුත් සිදුවීම්/වැඩ සටහන්	04	Sri Lanka Research Nexus හි කුඩා සම්මන්ත්‍රණ 02 . පාතිය ජලය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සඳහා 2024 විද්‍යා දින වැඩසටහන.	කුඩා සම්මන්ත්‍රණය සඳහා විද්‍යාඥයින් 75 ක්. විද්‍යා දින වැඩසටහන සඳහා පාසල් සිසුන් 200 ක්.	04	04 ප්‍රජා සන්කාරක කමිටු රැස්වීම් 04ක් පවත්වන ලදී. පර්යේෂණ දායකතාව සඳහා NRC විද්‍යා දින වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.	පර්යේෂණ හවුල්කරුවන් 30 (ඇස්තමේ ත්තුගත)

V. විද්‍යාත්මක ප්‍රකාශන

ප්‍රකාශන	2024			2025		
	ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	පර්යේෂණ ප්‍රකාශන	පුවත්පත් ලිපි/පොත් පරිච්ඡේද	ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	පර්යේෂණ ප්‍රකාශන	පුවත්පත් ලිපි/පොත් පරිච්ඡේද
වෛද්‍ය විද්‍යාව/ ආහාර සහ පෝෂණය	6	23	1	8	29	1
කෘෂිකර්මය/ වැවිලි/ පශු සම්පත් සහ ධීවර කටයුතු	9	34	5	7	29	1
ඉංජිනේරු තාක්ෂණය/ තොරතුරු තාක්ෂණය/ භෞතික විද්‍යාව සහ ඉලෙක්ට්‍රොනික විද්‍යාව	2	12	0	4	15	2
පරිසර විද්‍යාව සහ පරිසරය/ භූ විද්‍යාව/ රසායනික විද්‍යාව/ වෙනත්/ ජීව විද්‍යාව/ අණුක ජීව විද්‍යාව	11	53	4	2	3	0

VI. නව නිපැයුම් සහ නවෝත්පාදන

ක්ෂේත්‍රය	2024 නව නිපැයුම් / නවෝත්පාදන සංඛ්‍යාව			2025 නව නිපැයුම් / නවෝත්පාදන සංඛ්‍යාව		
	ඉලක්ක	සඵල කරගත් සංඛ්‍යාව	කර්මාන්ත හා සබැඳි සංඛ්‍යාව	ඉලක්ක	සඵල කරගත් සංඛ්‍යාව	කර්මාන්ත හා සබැඳි සංඛ්‍යාව
රසායනික විද්‍යාවන්/ වෙනත්/ ජීව විද්‍යාව/ අණුක ජීව විද්‍යාව	-	1 (කොම්පෝස්ට් සකස් කිරීම සඳහා අමුද්‍රව්‍යයක් ලෙස සහ අපද්‍රව්‍ය	1	-	-	-

		(රොන් මඩ) සැකසීමේ ශක්‍යතා ඇගයීම)				
වෛද්‍ය විද්‍යාව/ ආහාර සහ පෝෂණය	-	1 (වයස අවුරුදු 3 සිට 6 දක්වා ශ්‍රී ලාංකික දෙමළ කතා කරන ළමුන් සඳහා කථන ශබ්ද (උච්චාරණය සහ ශබ්ද විද්‍යාව) තක්සේරුවක් සංවර්ධනය කිරීම සහ වලංගු කිරීම)	-	-	-	-
කෘෂිකර්මය / වැවිලි / පශු සම්පත් සහ ධීවර කටයුතු	-	1(අපද්‍රව්‍ය පොල් කොහු ආශ්‍රිත බහුකාර්ය නැනෝ ජල පෙරහන්)	1	-	-	-
ඉංජිනේරු තාක්ෂණය / තොරතුරු තාක්ෂණය / භෞතික විද්‍යාව සහ ඉලෙක්ට්‍රොනික විද්‍යාව	-	-	-	-	1 (අතේ ගෙන යා හැකි, ස්වයංක්‍රීය ගෘහස්ථ කොම්පෝස්ට් නිපදවීමේ යන්ත්‍රයක් නිර්මාණය සහ නිෂ්පාදනය සහ ආකලන ද්‍රව්‍යයක් ලෙස ක්ෂුද්‍රජීවී එන්නත් නිෂ්පාදනය කිරීම)	1
පරිසර විද්‍යාව සහ පරිසරය / භූ විද්‍යාව	-	1 (දූෂණය අවම කිරීම සහ අගය එකතු කිරීම සඳහා මධ්‍යම හා කුඩා පරිමාණ විවෘත කසළ බැහැර කිරීමේ ස්ථාන සඳහා පුළුල් විසඳුමක්)	1	-	1 (ජල පිරිපහදු කිරීම සඳහා උසස් ද්‍රව්‍ය මත පදනම් වූ පෙරහන් වැඩිදියුණු කිරීම)	-

9.5. 2026 වර්ෂය සඳහා ඉලක්ක

- පුළුල් පරාසයක කර්මාන්ත සහභාගීත්වයක් ඇතුළත් කරගැනීමට හැකිවන පරිදි ජාතික පර්යේෂණ සභාවේ රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව වැඩසටහන පුළුල් කිරීම සහ ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතා සපුරාලීම
- මූලික සහ ව්‍යවහාරික පර්යේෂණ යන දෙකටම සහාය වීම සඳහා ප්‍රදාන ප්‍රමාණයන් වැඩි කිරීම
- වඩා සැලකිය යුතු හා අර්ථවත් බලපෑමක් ඇති කිරීමේ හැකියාවක් තිබීම හේතුවෙන්,ඉලක්කමත පදනම් වූ ප්‍රදාන හරහා වඩා විශාල මූලාරම්භයන් සඳහා අරමුදල් සැපයීම කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම
- කාර්යක්ෂමතාව සහ වගවීම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ලේඛන මත පදනම් වූ ආයතනයක් ඩිජිටල් මත පදනම් වූ පද්ධතියක් බවට පරිවර්තනය කිරීම
- සියල්ලන් ඇතුළත් වීම වැඩි දියුණු කිරීම සහ පර්යේෂකයින්ගේ දායකත්වය සඳහා පිළිගැනීමක් ලබා දීම අරමුණු කර ගනිමින් වත්මන් සම්මාන යෝජනා ක්‍රම සංශෝධනය කිරීම
- විද්‍යාඥයින්ට සහ සමාජයට උපරිම ප්‍රතිලාභ ලැබෙන පරිදි දැනට ක්‍රියාත්මකව පවතින ප්‍රජා සන්නිවේදන ප්‍රදාන වැඩසටහන පරිවර්තනයට ලක් කිරීම
- උසස් තත්ත්වයේ පර්යේෂණ ප්‍රතිදානයන් ඉලක්ක කරගත් නව යෙදුමක්, ඇගයීමක් සහ අධීක්ෂණ හා ඇගයීම් ආකෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම

10. ජාතික විද්‍යා පදනම (NSF)

10.1 හැඳින්වීම

ජාතික විද්‍යා පදනම (NSF) යනු 1994 අංක 11 දරන විද්‍යා හා තාක්ෂණ සංවර්ධන පනත මගින් 1998 දී පිහිටුවන ලද ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයකි, එය 1981 දී පිහිටුවන ලද ශ්‍රී ලංකා ස්වභාවික සම්පත්, බලශක්ති සහ විද්‍යා අධිකාරියේ අනුප්‍රාප්තිකයා (NARESA) ලෙස ස්ථාපිත විය. 1968 දී ස්ථාපිත කරනලද ජාතික විද්‍යා සභාවේ (NSC) අනුප්‍රාප්තිකයා ලෙස NARESA බිහිවිය. විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශයේ විෂය පථය යටතේ ක්‍රියාත්මක වෙමින් රට තුළ විද්‍යාව, තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදන ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ ප්‍රමුඛ කාර්යභාරය NSF විසින් ඉටුකරයි. එය අංක 47/5, විද්‍යා මාවත, කොළඹ 7 හි පිහිටා ඇත.

දැක්ම

ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික හා සමාජීය සමෘද්ධිය සඳහා විද්‍යාව, තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදන ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ ජාතියේ ප්‍රමුඛතම ගාමක බලවේගය බවට පත්වීම

මෙහෙවර

පහත දැ ඉටු කිරීම මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසියන්ගේ යහපැවැත්ම සහතික කිරීම සඳහා විද්‍යාව, තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදන පරිසර පද්ධතියේ ප්‍රගතිශීලී දියුණුව ප්‍රවර්ධනය කිරීම

- සමාජ විද්‍යාව ඇතුළු සියලුම විද්‍යා ක්ෂේත්‍රවල පර්යේෂණ, සංවර්ධනය සහ නවෝත්පාදන සහ ධාරිතා වර්ධනය
- තොරතුරු ව්‍යාප්තිය සහ දැනුම බලමුලු ගැන්වීම
- ගෝලීය වටිනාකම් දාමය සමඟ හොඳින් සම්බන්ධ වූ ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාව සහ හවුල්කාරිත්වයන්
- විද්‍යාව ජනප්‍රිය කිරීම සහ විද්‍යා අධ්‍යාපනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- විද්‍යාව, තාක්ෂණය සහ අනෙකුත් ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය සඳහා ප්‍රතිපත්ති පර්යේෂණ සිදුකිරීම සහ සාක්ෂි මත පදනම් වූ තොරතුරු සැපයීම

පාර්ශවකරුවන්ගේ අපේක්ෂාවන් සපුරාලන අතරම, තිරසාරත්වයේ මූලික වටිනාකම් සහ මූලධර්ම සහතික කරමින් දක්ෂ කාර්ය මණ්ඩලයක් මෙහෙයවීම

10.2 ආයතනයේ කාර්යයන්

- I. ජාතික නවෝත්පාදන පරිසර පද්ධතියේ ප්‍රගතිශීලී ප්‍රගමනය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රදාන යෝජනා ක්‍රම හරහා පර්යේෂණ, සංවර්ධනය සහ නවෝත්පාදන පෝෂණය කිරීම. එමගින් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නිමැවුම්, නව දැනුම නිර්මාණය සහ බලමුලු ගැන්වීම, වැඩිදියුණු කිරීමට දායකවීම, පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන වාණිජකරණය සහ තාක්ෂණික හුවමාරුව සමාජ-ආර්ථික සංවර්ධනයට දායකවීම.
- II. විද්‍යා හා තාක්ෂණ හා නවෝත්පාදන ක්ෂේත්‍රයේ නියැලෙන්නන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා විද්‍යුත් දත්ත ගබඩාවන්, මාර්ගගත වේදිකා, ජාතික විද්‍යා පදනමේ (JNSF) සහරාව සහ ශ්‍රී ලංකා සමාජ විද්‍යා සහරාව හරහා STI තොරතුරු රැස් කිරීම, සැකසීම සහ බෙදා හැරීම.
- III. පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නිමැවුම් උපයෝගී කර ගැනීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ විද්‍යා, තාක්ෂණ හා නවෝත්පාදන භූ දර්ශනයේ ගෝලීය දායකත්ව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ගෝලීය කුසලතා සංවිනය උපයෝගී කර ගනිමින් අති නවීන දැනුම, පර්යේෂණ සහයෝගීතාව, තාක්ෂණික සහයෝගීතාව දේශසීමා හරහා හුවමාරු කිරීම සඳහා පහසුකම් සැලසීම.
- IV. ජාතික නවෝත්පාදන පරිසර පද්ධතියේ අභිවෘද්ධිය සඳහා පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ශ්‍රම බලකායේ (R&D workforce) ධාරිතා වර්ධනය සහ ඉහළ ප්‍රමුඛතා සහිත ජාතික අවශ්‍යතා ආමන්ත්‍රණය කරමින් පර්යේෂණ ශිෂ්‍යත්ව සහ අධිශිෂ්‍යත්ව ප්‍රදානය කිරීම.
- V. විද්‍යා හා තාක්ෂණ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියක් පවත්වාගෙන යාම, STI ප්‍රතිපත්ති දර්ශක උත්පාදනය කිරීම සඳහා ජාතික පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන සමීක්ෂණ සහ ප්‍රතිපත්ති පර්යේෂණ සිදු කිරීම.

VI. ජාතියේ විද්‍යා සාක්ෂරතාවය වැඩි දියුණු කිරීම අරමුණු කරගනිමින් නිර්මාණශීලීත්වය සහ නවෝත්පාදනය සහ විද්‍යාව ජනප්‍රිය කිරීම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා STEAM කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් විද්‍යා අධ්‍යාපනය පෝෂණය කිරීම.

10.3 2025 වර්ෂයේ ජයග්‍රහණයන්

- I. ජාතික නවෝත්පාදන සහ තාක්ෂණ සුදානම ශක්තිමත් කිරීම සඳහා පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන සහ තාක්ෂණ සංවර්ධන ප්‍රදාන 59ක් කළමනාකරණය කර අධීක්ෂණය කරන ලදී.
- II. කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර නවෝත්පාදනය සහ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ දායකත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සංවර්ධනය සඳහා වූ හවුල්කාරිත්ව යටතේ ප්‍රදාන 5ක් ලබා දෙන ලදී.
- III. යුනෙස්කෝ සංඛ්‍යාලේඛන සැපයීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ගෝලීය නවෝත්පාදන දර්ශක ශ්‍රේණිගත කිරීම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා 2022 ජාතික පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන සමීක්ෂණය පැවැත්වීම
- IV. කර්මාන්තය අංශයට සෘජු දායකත්වයක් දක්වන පහත සඳහන් තාක්ෂණික ප්‍රදාන දැනට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී:

- අ *AI-Powered Medical Care Plan Platform for Elder Care Givers*
- ආ *WORO – Bypass Network Adapter*
- ඇ *IntelliScript – The Personal AI Partner of Your Company*
- ඈ *Advanced Agricultural Management Systems for Sustainable Farming*

- V. ICT ව්‍යාපාර ආරම්භයන් සහ කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා ජාත්‍යන්තර වෙළඳපල පුළුල් කර දීම අරමුණු කර ගනිමින් ගෝලීය සහතිකකරණයන් ලබාගනු පිණිස අරමුදල් සපයා දීම උදෙසා අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය සමඟ හවුල්කාරිත්වයන් ඇතිකර ගැනීම
- VI. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය සහ සමාජ-ආර්ථික සංවර්ධනය ඉහළ නැංවීම සඳහා ප්‍රමුඛතා ක්ෂේත්‍ර ආමන්ත්‍රණය කරමින් බහුවිධ මුලපිරීම් දියත් කරන ලදී.
- VII. කිරි නිෂ්පාදන සහ උක් අංශවල මුසිලය සමඟ ඇතිකර ගැනීමට නියමිත තාක්ෂණ පැවරුම් වැඩසටහනෙහි අවබෝධතා ගිවිසුම් සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය අපේක්ෂාවෙන් පසුවේ.
- VIII. විදේශගත ශ්‍රී ලාංකික විද්‍යාඥයින් සමඟ සැපයුම් දාමය සඳහා AI, සෞඛ්‍ය සේවා ක්ෂේත්‍රයේ AI සහ අණුක තර්කන ගණනය කිරීම් සඳහා දැනුම හුවමාරු වැඩසටහන් 3ක් පවත්වන ලදී.
- IX. ජාතික පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ශ්‍රම බලකාය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා NSF පර්යේෂණ ශිෂ්‍යත්ව මගින් MPhil සිසුන් 10 දෙනෙකු සහ PhD සිසුන් 3 දෙනෙකු සඳහා අරමුදල් සපයයි.
- X. ඩිජිටල් ආර්ථිකයට සහාය වීම සඳහා නවීන තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ (ICT) භාවිතා කරමින් විද්‍යා හා තාක්ෂණ පුස්තකාල ඩිජිටල්කරණයට නායකත්වය දීම.
- XI. අව්‍යාජ විද්‍යා වාර්තාකරණය සහ සාක්ෂරතාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා විෂය ක්ෂේත්‍ර 14 ක් නියෝජනය කරමින් විද්‍යාඥයින් 171 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත OSR නාමාවලිය දියත් කරන ලදී.
- XII. චින NSFC සමඟ 2 වන ඒකාබද්ධ ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා පර්යේෂණ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.
- XIII. විශිෂ්ට මට්ටමේ පර්යේෂණ අධීක්ෂණය කිරීම පිළිගැනීමට ලක්කිරීම සහ ජාතික පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ධාරිතාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා NSF SUSRED සම්මාන 47ක් පිරිනමන ලදී.

10.4. කාර්යසාධනය

I. පර්යේෂණ ප්‍රදාන

අංකය	පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රය	2024 පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව		2025 පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	
		ඉලක්කය	නිම කළ සංඛ්‍යාව	ඉලක්කය	නිම කළ සංඛ්‍යාව
1	කෘෂිකර්මය	02	02	14	2
2	මූලික විද්‍යා	04	01	08	1
3	පෞර්ව තාක්ෂණය	-	-	03	-
4	පාරිසරික හා පෞර්ව විවිධත්ව	02	02	01	2
5	ඉංජිනේරු, ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය සහ ICT	06	02	15	1
6	සෞඛ්‍ය විද්‍යා	02	02	05	1
7	සමාජ විද්‍යා	-	-	-	-

II. තාක්ෂණය පවරා දෙනු ලැබූ/ වාණිජකරණය කරන ලද

අංකය	ක්ෂේත්‍රය සහ ආකාරය	2024		2025	
		සංඛ්‍යාව	කර්මාන්ත අංශයේ හවුල්කරු	සංඛ්‍යාව	කර්මාන්ත අංශයේ හවුල්කරු
1	බෙදාහැරීමේ ජාල වෙතට වහල මත සවිකළ සූර්ය PV ඒකාබද්ධ කිරීම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ගතික රේඛාවේ සහ සූර්ය PV ඉන්වර්ටර් පාලකයේ ඒකාබද්ධ යෙදුමක්.	01	CEB සහ LECO	-	-
2	පිළිකා නාශක ක්‍රියාකාරීත්වයක් සහිත ස්වාභාවික සංයුක්ත ලිනොලෙයික් අම්ලය (CLA) මගින් බිත්තර කහ මදයේ ලිපිඩ පොහොසත් කිරීම හරහා කුකුළු බිත්තරයට අගය එකතු කිරීම සහ අගය එකතු කළ නිෂ්පාදනය වාණිජකරණය කිරීම	01	මෙම තාක්ෂණය UBL-පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ ව්‍යාපාර සබඳතා ඒකකය (UBL) වෙත ප්‍රදානලාභියා විසින් භාර දී ඇත.		
3	ඉහළ අගය එකතු කිරීමක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ මිනිරන් පිරිසිදු කිරීම.	01	Ra Gedara Graphite (පුද්) සමාගම		

III. පහසුකම් සලසන ලද පේටන්ට් බලපත්‍ර (පර්යේෂණ ප්‍රදාන හරහා)

ක්ෂේත්‍රය	2024		2025	
	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
පහසුකම් සපයන ලද පේටන්ට් බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව (ක්ෂේත්‍රය)	-	-	-	-
පහසුකම් සපයන ලද පේටන්ට් බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව (ලබාගෙන ඇති)	03	01	05	-

IV. විද්‍යාව ප්‍රවලිත කිරීම

ප්‍රවලිත කිරීමේ ක්‍රමවේදය	2024 වැඩසටහන්			2025 වැඩසටහන්		
	ඉලක්කගත වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	සම්පූර්ණ කරන ලද සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	ඉලක්කගත වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	සම්පූර්ණ කරන ලද සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව
විද්‍යා පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති පුහුණුව සහ තරඟය	1	1	837	1	දැනට ක්‍රියාත්මක ව පවතී	626
ළමා පරිසරවේදියා වැඩසටහන	1	1	4995	දැනට ක්‍රියාත්මක ව පවතී		
විද්‍යා තරඟ	1	1	1546	1	1	1292
ප්‍රජා වැඩසටහන	1	1	350	2	දැනට ක්‍රියාත්මක ව පවතී	825
SEPP ප්‍රදානය - යටිතල	2	දැනට ක්‍රියාත්මක ව පවතී		2	දැනට ක්‍රියාත්මක ව පවතී	
ලෝක විද්‍යා දින වැඩසටහන සහ පාසල් පර්යේෂණ සමුළුව	1	1	450	1	සූදානම් වීමේ අදියරේ පවතී.	
විද්‍යාව ප්‍රවලිත කිරීම සඳහා වූ සම්මාන ප්‍රධානෝත්සවය	1	1	750	1	සූදානම් වීමේ අදියරේ පවතී.	
ජාත්‍යන්තර වැඩසටහන් සඳහා වූ සහභාගීත්වය	2	2	9	2	2	11

V. විද්‍යාත්මක ප්‍රකාශන

කෂේත්‍රය	වර්ගය	2024 ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාව		2025 ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාව	
		ඉලක්කය	ප්‍රකාශිත	ඉලක්කය	ප්‍රකාශිත
කෘෂිකර්මය සහ ආහාර විද්‍යාව, මූලික විද්‍යාව, පෞරුෂය, පරිසරය සහ පෞරුෂ විවිධත්ව ඉංජිනේරු, ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය සහ ICT, සෞඛ්‍ය විද්‍යාව, සමාජ විද්‍යා, දේශගුණික විපර්යාස සහ ස්වභාවික විපත්	Journal of National Science Foundation - ජර්නලය	4	4	4	2
	Sri Lanka Jpurnal of Social Science ජර්නලය	2	2	2	1
	"විදුරාව" සඟරාව	සිංහල, ඉංග්‍රීසි සහ දමිළ භාෂා වලින් කලාප 2 බැගින්	6	2	4

10.5 2026 වර්ෂයේ ඉලක්ක

- පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ප්‍රතිලාභ සමාජය වෙත ලබා දීම සහතික කිරීම සඳහා ‘research into practice’ සහ ‘lab to market’ ආකෘති අඛණ්ඩව ඉදිරියට රැගෙන යාම
- නව දැනුම නිර්මාණය කිරීම අරමුණු කරගත් නව ප්‍රදාන 20ක් ලබා දීම
- නවෝත්පාදනයන් මත පදනම් වූ ආර්ථිකයකට දායක වෙමින්, කර්මාන්ත අවශ්‍යතා සහ ඉහළ ප්‍රමුඛතාවයෙන් යුත් ජාතික අවශ්‍යතා සපුරාලන, තාක්ෂණ සංවර්ධනය, තාක්ෂණ පවරාදීම, පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන වාණිජකරණය සහ ව්‍යාපාර ආරම්භයන් සඳහා නව ප්‍රදාන 20ක් ලබා දීම
- අපනයන ආදායම් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා දායක වෙමින් අපනයන කේන්ද්‍ර කරගත් කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාරවල නවෝත්පාදන ධාරිතාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ප්‍රදාන 5 ක් ලබාදීම
- පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නිලධාරීන්ගේ ධාරිතා වර්ධනය අරමුණු කරගත් නව පර්යේෂණ ශිෂ්‍යත්ව 12ක් ප්‍රදානය කිරීම
- පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නිමැවුම් වැඩිදියුණු කිරීම සහ ගෝලීය දෘශ්‍යතාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා 05ක් ස්ථාපිත කිරීම
- නව උපකරණ 2000ක් එකතු කිරීමෙන් ජාතික උපකරණ දත්ත සමුදාය යාවත්කාලීන කිරීම
- SCEI හි සුවිශේෂ කර ඇති ශ්‍රී ලංකාවේ එකම සඟරාව වන ජාතික විද්‍යා පදනමේ (JNSF) සඟරාවේ කලාප 4ක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම
- නවෝත්පාදන පරිසර පද්ධතියේ අභිවෘද්ධිය උදෙසා සඳහා NSF ගෝලීය ඩිජිටල් වේදිකාව හරහා විදේශගත ශ්‍රී ලාංකික විදේශිකයන්ගේ විභවය උපයෝගී කර ගැනීම
- නවෝත්පාදන පරිසර පද්ධතියේ දියුණුව සඳහා ගෝලීය විද්‍යා, තාක්ෂණ හා නවෝත්පාදන සංවිධාන සමඟ ජාලකරණය ශක්තිමත් කිරීම
- Sri Lanka Journal Online වේදිකාව හරහා පර්යේෂණ ප්‍රකාශන සඳහා පුළුල් හා පහසු ප්‍රවේශයක් ලබා දීම තුළින් ඩිජිටල් ආර්ථිකයට දායක වීම.
- පර්යේෂණ ප්‍රකාශන සහ විද්‍යා හා තාක්ෂණ සාහිත්‍ය සඳහා පුළුල් හා වේගවත් ප්‍රවේශයක් ලබා දෙමින් ඩිජිටල් පුස්තකාල පෝෂණය කිරීම සහ පුස්තකාල වෘත්තිකයන්ගේ ධාරිතාව ගොඩනැගීම තුළින් ඩිජිටල් ආර්ථිකයට දායක වීම
- ජාතික පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන සමීක්ෂණය සිදු කිරීම, සංඛ්‍යාතමය අත්පොත ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සහ ජාතික පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන සංඛ්‍යාලේඛන යුනෙස්කෝ සංඛ්‍යාලේඛන ආයතනයට ඉදිරිපත් කිරීම මගින් ගෝලීය නවෝත්පාදන දර්ශකයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රේණිගත කිරීම වැඩිදියුණු කිරීම
- ජාතියේ නිර්මාණශීලීත්වය සහ නවෝත්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා STEAM කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් විද්‍යා අධ්‍යාපනය පෝෂණය කිරීම
- රටේ විද්‍යා සාක්ෂරතාවය ඉහළ නැංවීම අරමුණු කර ගනිමින් විද්‍යාව ජනප්‍රිය කිරීම සඳහා ප්‍රජා සන්නිවේදන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

11. ශ්‍රී ලංකා ඉන්ස්ටිටියුට් ඔෆ් බයෝටෙක්නොලොජී - SLIBTEC

11.1 හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ගනු ලැබූ ප්‍රතිපත්තිමය තීරණයක් පදනම් කර ගනිමින් 2020 ඔක්තෝබර් 12 වැනි දින භාණ්ඩාගාර ලේකම්ගේ පූර්ණ කොටස් හිමිකාරීත්වය යටතේ රජයට අයත් සමාගමක් ලෙස 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනත යටතේ ශ්‍රී ලංකා ඉන්ස්ටිටියුට් ඔෆ් බයෝටෙක්නොලොජී ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ් (SLIBTEC Pvt Ltd) සංස්ථාපනය කෙරිණි. ශ්‍රී ලංකා ජෛව තාක්ෂණ ආයතනය 2024 නොවැම්බර් 24 වන දින දක්වා අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය යටතේ නිල වශයෙන් ගැසට් කරන ලද අතර ඉන් පසුව විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය යටතේ ගැසට් කරනු ලැබ ඇත. ලොව පුරා විශ්ව විද්‍යාල, පර්යේෂණ ආයතන සහ අනෙකුත් පොදු ආයතන සමඟ දේශීය හා ජාත්‍යන්තර විද්‍යාත්මක හවුල්කාරීත්වයන් සහ පර්යේෂණ සහයෝගීතා ඇති කර ගැනීමට සමාගම වෙත නියෝගාත්මකව බලතල ලැබී ඇත. ජෛව තාක්ෂණය මත පදනම් වූ ව්‍යවසායකත්වයන් කෙරෙහි දැඩි අවධානයක් යොමු කරමින්, පෞද්ගලික අංශය සමඟ වාණිජ හවුල්කාරීත්වයන් වර්ධනය කිරීම කෙරෙහිද SLIBTEC ආයතනයේ අවධානය යොමු වී ඇත.

දැක්ම

ජෛව තාක්ෂණය හා සබැඳි කාර්යයන් උදෙසා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් පිළිගැනුමට ලක්වූ ගමනාන්තයක් ලෙස ක්‍රියාකරමින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ නවෝත්පාදන මත පදනම් වූ ජෛව-ආර්ථිකයක් ස්ථාපනය සඳහා ප්‍රමුඛත්වය ගැනීම

මෙහෙවර

ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය සැලකිය යුතු මට්ටමින් ඉහළ නැංවීමට සමත් නව්‍ය ජෛවතාක්ෂණ නිෂ්පාදන සහ සේවාවන් වර්ධනය කරනු පිණිස අනෙකුත් අති නවීන තාක්ෂණික අංශ සමඟ සහජීවනයෙන් කටයුතු කරමින් සහ ශ්‍රී ලංකාව ගෝලීය ජෛවතාක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස ස්ථානගත කරනු පිණිස නිපුණතා සපිරි මානව සම්පත් සංවිනයක් වැඩිදියුණු කිරීම සහ රඳවා තබා ගැනීමට ක්‍රියා කරමින් භෞතික වශයෙන් එක ස්ථානයක අති නවීන ජෛවතාක්ෂණ නවෝත්පාදන පරිසර පද්ධතියක් නිර්මාණය කිරීම

11.2 ආයතනයෙහි කාර්යයන්

ගෝලීය ප්‍රශස්ත භාවිතයන් හා අනුකූලත්වය දක්වමින් සියලු ක්ෂේත්‍රයන්හි තිරසාර බව ඉහළ නංවමින්, භෞතිකව පිහිටුවා ඇති එක ස්ථානයක උසස් තාක්ෂණික නිෂ්පාදන පිළිබඳ පර්යේෂණ සහ නවෝත්පාදන, නියමු බලාගාර සහ වැඩිදියුණු කිරීම් සිදු කිරීමේ හැකියාව ලබාදෙනු පිණිස උපයෝගීතාවන්, කාර්ය සම්පාදනය සහ සියලු සහායක පද්ධතීන් සපයාදීම හරහා හෝමාගම, පිටිපන පිහිටුවා ඇති ජාතික මට්ටමේ මධ්‍යගත ජෛවතාක්ෂණ නවෝත්පාදන පහසුකමක් ආශ්‍රිතව උසස් මට්ටමේ ජෛව තාක්ෂණ නවෝත්පාදන සඳහා හිතකර පරිසර පද්ධතියක් නිර්මාණය කිරීමට SLIBTEC ආයතනය අපේක්ෂා කරයි. SLIBTEC ආයතනය විසින් පහත අරමුණු සපුරාගැනීම උදෙසා ක්‍රියාත්මක වේ.

- I. අති නවීන ජෛවතාක්ෂණ නවෝත්පාදන උදෙසා ප්‍රශස්ත භාවිතයන් යොදාගනිමින් හිතකර අති නවීන පරිසර පද්ධතියක් ස්ථාපනය, ඒ සඳහා පහසුකම් සැලසීම සහ සහයය ලබාදීම
- II. උසස් මට්ටමේ ජෛවතාක්ෂණ කර්මාන්තයන්හි සංවර්ධනය කඩිනම් කරවනු පිණිස නවෝත්පාදන සංස්කෘතියක් වැඩිදියුණු කිරීම
- III. විශේෂිත ක්ෂේත්‍ර තුළ ගෝලීය වෙළඳපල අවශ්‍යතාවන් සපුරාලීම උදෙසා නව්‍ය ජෛවතාක්ෂණ කර්මාන්ත වැඩිදියුණු කිරීම
- IV. රටතුළ විවිත්‍රවත් ඉහළ මට්ටමේ ජෛව තාක්ෂණ ව්‍යාපාර ආරම්භයන් සහ කුඩා සහ මාධ්‍ය පරිමාන ව්‍යවසායක සංස්කෘතියක් වැඩිදියුණු කිරීම
- V. ජෛව තාක්ෂණික මෙවලම් භාවිතයෙන් ධාරිතා ගොඩනැංවීම්, ගුණාත්මක අධ්‍යාපනය, පර්යේෂණ සහ සුභසාධන ක්‍රියාකාරකම් වැඩිදියුණු කිරීම හරහා රටෙහි ආර්ථික සංවර්ධනය දිරිගැන්වීම
- VI. විශ්වවිද්‍යාල, රාජ්‍ය පර්යේෂණ ආයතන, පෞද්ගලික අංශය සහ ගෝලීය විශිෂ්ටත්ව ජෛවතාක්ෂණ මධ්‍යස්ථාන සමඟ උපායමාර්ගික හවුල්කාරීත්වයන් වැඩිදියුණු කිරීම
- VII. 2025 වසරේදී 1% කින් අපනයන වෙළඳපල ඉහළ නැංවීම අරමුණු කර ගනිමින් ශ්‍රී ලාංකීය උසස් තාක්ෂණික ජෛව තාක්ෂණ නිෂ්පාදන සඳහා ඇති පෙළඹවීම සඳහා සහායය ලබා දීම

11.3 2025 වර්ෂයේ ජයග්‍රහණයන්

- I. “Elevating Infectious Disease Research in Developing Nations with Spectral Flow Cytometry: Insights and Applications” යන මැයෙන් නේවාසික වැඩමුළුවක් සඳහා ICGEB/ රැස්වීම සහ පාඨමාලා වෙනත් ප්‍රදානයක් ලබා ගන්නා ලදී. මෙම වැඩමුළුව 2025 ඔක්තෝබර් 19 සිට 24 දක්වා ශ්‍රී ලංකාවේදී පැවැත්වේ.
- II. වාණිජ ව්‍යාපෘති සංවර්ධනය කිරීම සඳහා පෞද්ගලික අංශය සමඟ රහස්‍ය භාවය රැකීමේ ගිවිසුම් පහක් අත්සන් කරන ලදී.
- III. ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලයේ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන වාණිජකරණය සඳහා වූ ජාතික මූලාරම්භයෙහි (NIRDC) මූලිකත්වයෙන්, ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රතිත්‍යය සහ තත්ත්ව සහතික කිරීමේ වැඩසටහනක් සහිත රසායනාගාර පහසුකමක් සඳහා රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වයක් ස්ථාපිත කර BOT පදනම මත ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා STEMedical SL (Private) Limited සමඟ අවබෝධතා ගිවිසුමක් (MoU) අත්සන් කරන ලදී.
- IV. ජාන විද්‍යාව කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් සහයෝගී විද්‍යාත්මක සබඳතා ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ඉලිනොයි විශ්ව විද්‍යාලය සමඟ අවබෝධතා ගිවිසුමක් (MoU) අත්සන් කරන ලදී.
- V. දේශීය වශයෙන් අරමුදල් සැපයෙන පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති හයක් සහ ජාත්‍යන්තර ප්‍රදාන හරහා ලබා දුන් පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති තුනක් ක්‍රියාත්මකව පවතී.

11.4 කාර්යසාධනය

- I. පර්යේෂණ යොමුව - පර්යේෂණ හා සංවර්ධන

අංකය	පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රය	2024 පර්යේෂණ සංඛ්‍යාව		2025 පර්යේෂණ සංඛ්‍යාව	
		ඉලක්කය	සම්පූර්ණ කරනු ලැබූ පර්යේෂණ සංඛ්‍යාව	ඉලක්කය	සම්පූර්ණ කරනු ලැබූ පර්යේෂණ සංඛ්‍යාව
1.	ආහාර, පෝෂණය සහ කෘෂිකර්මාන්තය	1	ක්‍රියාත්මකව පවතී.	2	ක්‍රියාත්මකව පවතී.
2.	සෞඛ්‍යය	2	ක්‍රියාත්මකව පවතී.	4	ක්‍රියාත්මකව පවතී.

- II. පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන තාක්ෂණය පවරන ලද ද/ වාණිජකරණය කරන ලද

වාණිජ ව්‍යාපෘති NDA යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ.

- III. විද්‍යාව ප්‍රචලිත කිරීම

ප්‍රචලිත කිරීමේ ක්‍රමවේදය	2024 වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව			2025 වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව		
	ඉලක්කගත වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	සම්පූර්ණ කරනු ලැබූ සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	ඉලක්කගත වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	සම්පූර්ණ කරනු ලැබූ සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව
ජාත්‍යන්තර වැඩමුළුව	1	1	20	2	1, ඔක්තෝබර් මාසයේ දී පැවැත්වේ	30
සිසුන් සඳහා විද්‍යා සමාජ සන්නායක වැඩසටහන්	2	2	70	4	2	60

- IV. විද්‍යාත්මක ප්‍රකාශන

අංකය	ක්ෂේත්‍රය	2024 ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාව		2025 ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාව	
		ඉලක්කය	ප්‍රකාශිත	ඉලක්කය	ප්‍රකාශිත
1.	පෞර්ව තාක්ෂණ හා ආශ්‍රිත ක්ෂේත්‍ර	1	1	4	-

11.5 2026 වර්ෂය සඳහා ඉලක්ක

- SLIBTEC නවෝත්පාදන උද්‍යානයේ සංවර්ධන කටයුතු ආරම්භ කිරීම සහ ආයෝජකයින් සමඟ ගිවිසුම් අත්සන් කිරීම
- ගොඩනැගිලි ගැටළු නිරාකරණය කිරීමෙන් පසු ආයෝජකයින් ගෙන් එමින් SLIBTEC හි ව්‍යාපාර ආරම්භයන සඳහා වන තාක්ෂණ සේවා හා ආධාරක මධ්‍යස්ථානයේ කටයුතු සම්පූර්ණ කිරීම
- 2024 සහ 2025 දී ආරම්භ කරන ලද පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම
- නිෂ්පාදන සංවර්ධනය ඉලක්ක කරගත් නව පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීම
- NDA හරහා වාණිජ නිෂ්පාදන සංවර්ධනය කෙරෙහි අවධානය යොමු කෙරෙන කොන්ත්‍රාත් පර්යේෂණ
- පර්යේෂණ හා සේවා සඳහා රසායනාගාර ස්ථාපිත කිරීම සහ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම සහ ගෝලීය රසායනාගාර ප්‍රමිතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- පුළුල් පරාසයක සේවාවන් ලබා දීම සඳහා අපගේ සේවා හැකියාවන් උපායමාර්ගිකව පුළුල් කිරීම
- බාහිර පාර්ශ්වයන්ගේ සහාය හරහා බුද්ධිමය දේපල පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය සංවර්ධනය කිරීම
- බාහිර පාර්ශ්වයන්ගේ සහාය හරහා රිවෝල්ටා සේවා හා ආධාරක පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම

12. ශ්‍රී ලංකා නව නිපැයුම්කරුවන්ගේ කොමිසම (SLIC)

12.1 හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකා නව නිපැයුම්කරුවන්ගේ කොමිසම දේශීය නව නිපැයුම්කරුවන්ගේ නව නිපැයුම් පරිවර්ධනය හා දිරිගැන්වීම සහ ඒවාට සම්බන්ධ අනුශාංගික කරුණු සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීමත් වෙනුවෙන් 1979 අංක 53 දරන ශ්‍රී ලංකා නව නිපැයුම්කරුවන් දිරිගැන්වීමේ පනත යටතේ පිහිටුවා ඇති ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයකි. වර්තමානයේ 05 වන මහල මෙහෙවර පියස ගොඩනැගිල්ල, කොළඹ - 05 යන ලිපිනයේ කාර්යාල පරිශ්‍රය පිහිටා ඇති අතර එය විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ.

දැක්ම

නව නිපැයුම් සහ නවෝත්පාදන තුළින් සෞභාග්‍ය උදා කිරීම

මෙහෙවර

ශ්‍රී ලාංකිකයන් ගේ නවෝත්පාදන හැකියාවන් ප්‍රවර්ධනය කරවීම ප්‍රධාන උත්ප්‍රේරකය ලෙස ක්‍රියාකරමින්, අදහස් ප්‍රායෝගික යෙදවුම් බවට පරිවර්තනය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා පහසුකම් සැලසීමේ පුරෝගාමියා ලෙස කටයුතු කිරීම

12.2 ආයතනයේ කාර්යයන්

- I. කොමිසමේ නියමයන්ට හා කොන්දේසිවලට යටත්ව, නව නිපැයුම් සඳහා පේටන්ට් බලපත්‍ර අයදුම්කිරීමේ දී අදාළ කරුණු පරීක්ෂා කර බලා ඒ ඒ නව නිපැයුම්කරුවන්ට අවශ්‍ය තාක්ෂණික ආධාර ලබාදීම සහ පේටන්ට් අයදුම් පත් පිළියෙල කිරීම වෙනුවෙන් උපකාර කිරීම.
- II. පේටන්ට් බලපත්‍ර නිකුත් කර ඇති නව නිපැයුම් හෝ පේටන්ට් අපේක්ෂිත නව නිපැයුම් වැඩි දියුණු කිරීම, පරිපූර්ණ කිරීම හා නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා කොමිසමේ නියමයන්ට යටත්ව මුදල් ආධාර ලබා දීම.
- III. නව නිපැයුම්කරුවන්ගේ පේටන්ට් බලපත්‍ර දේශීයව හෝ විදේශීයව ඉදිරිපත් කිරීමේ දී ඔවුන් නියෝජනය කිරීමෙන් සහ පේටන්ට් අයිතීන් උල්ලංඝනය කිරීම්වලදී මෙන්ම පේටන්ට් අයිතිය පිළිබඳ නඩු වල දී කොමිසමේ නියමයන්ට යටත්ව ඔවුන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා නීති ආධාර දීම.
- IV. නව නිපැයුම්වල ගුණාත්මකභාවය මත පදනම්ව එම පේටන්ට් අයිතීන් පමණක් ඇපයට තබාගනිමින් රාජ්‍ය ණය දෙන ආයතන වෙතින් නව නිපැයුම්කරුවන්ට දීර්ඝ කාලීන ණය ලබාගැනීමට හැකි වන පරිදි නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කිරීම. නව නිපැයුමෙහි වැදගත්කම සහ අලෙවිය පිළිබඳව කොමිසම විසින් දෙනුලබන තීරණය මත රඳා පවතිමින් ණය මුදලේ ප්‍රමාණය නිර්ණය කරනු ලැබේ.
- V. දේශීය නව නිපැයුම් ශ්‍රී ලංකාවේ සහ විදේශයන්හි අලෙවි කිරීම සඳහා නව නිපැයුම්කරුවන්ට උපකාර කිරීම.
- VI. කෘෂිකර්මය, රසායන විද්‍යාව, වෛද්‍ය විද්‍යාව, ජාතික ආරක්ෂාව, සුභ සාධනය හා ජාතික ආරක්ෂාව, ඖෂධවේදය, භෞතික විද්‍යාව, මහජන ආරක්ෂාව සහ සුබසාධනය, පොදු කර්මාන්ත පහසුකම්, ප්‍රවාහනය යන ක්ෂේත්‍ර වල සහ වෙනත් එවැනි විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍ර වල එක් එක් වර්ෂයන්හි ශ්‍රී ලංකාවේ දී පේටන්ට් බලපත්‍ර දෙන ලද සියළු ශ්‍රී ලාංකික නව නිපැයුම්කරුවන්ගේ නිපැයුම් සඳහා වාර්ෂිකව ජනාධිපති සම්මාන පිරිනැමීම හරහා දේශීය නව නිපැයුම් ප්‍රකට කිරීම වෙනුවෙන් ඔවුන් ඇගයීම හා ධෛර්ය දීම.
- VII. බලය දෙන ලද නව නිපැයුම්කරුවන්ට සහ පර්යේෂකයන්ට ස්වකීය අනුමත කළ නව නිපැයුම් සහ පර්යේෂණ කරගෙන යාම සඳහා හෝ ඒවා පරිපූර්ණ කිරීම සඳහා පර්යේෂණ රසායනාගාර හෝ අන්‍යදා බැලීමේ මධ්‍යස්ථාන පහසුකම් හා සේවා ලබා ගත හැකි වන පරිදි පොදු පර්යේෂණ රසායනාගාරයක් සහ අන්‍යදා බැලීමේ මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීම හා පවත්වාගෙන යාම.
- VIII. “නව නිපැයුම් පිළිබඳ ජනාධිපති ප්‍රදාන” තරඟවල ඒ ඒ විනිශ්චයකරුවන් විසින් තෝරාගනු ලබන ජයග්‍රාහකයන්ට මුදල් ත්‍යාග හා පදක්කම් පිරිනැමෙන “නිර්මාණාත්මක පර්යේෂණ තරඟයක්” වාර්ෂිකව පැවැත්වීමෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ජනතාව අතර නව නිපැයුම් කිරීම, නිර්මාණශීලීත්වය වැඩි දියුණු කිරීම, ඊට ධෛර්ය

දීම සහ කෘෂිකර්මය, රසායන විද්‍යාව, වෛද්‍ය විද්‍යාව ආදී වූ විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍රවල නව නිපැයුම් නිර්මිත කිරීමට ඔවුන්ට සහාය දීම.

- IX. නව නිපැයුම් සහ පර්යේෂණ පිළිබඳවත් පොදුවේ විද්‍යාව පිළිබඳවත් තොරතුරු පළකිරීම සහ පහල කර හැරීම.
- X. නව නිපැයුම්කරුවන් අතර අදහස් හුවමාරු කරගැනීම සඳහා මාසික රැස්වීම් නීතිපතා පැවැත්වීම.
- XI. නව නිපැයුම් සහ පර්යේෂණ සඳහා පැවැත්වෙන අන්තර්ජාතික තරඟවලට සහභාගිවීමට ශ්‍රී ලාංකික නව නිපැයුම්කරුවන්ට උපකාරීවීම හෝ එවැනි තරඟවලට ඔවුන් නිර්දේශ කිරීම.
- XII. ශ්‍රී ලාංකික යෞවනයන් අතර නිර්මාණශීලීත්වය වැඩිදියුණු කිරීම සහ ඊට ධෛර්ය දීම සඳහා පාසල්වල, විශ්වවිද්‍යාල වල නිර්මාණාත්මක සමිති සංවිධානය කිරීම.

12.3 2025 වර්ෂයේ ජයග්‍රහණයන්

I. “සහසක් නිමැවුම් නව නිපැයුම් සහ නවෝත්පාදන ප්‍රදර්ශනය සහ තරඟාවලිය”

සහසක් නිමැවුම් නව නිපැයුම් සහ නවෝත්පාදන ප්‍රදර්ශනය සහ තරඟාවලිය 2025 වර්ෂයේ අප්‍රේල් මස 25 සිට 27 දක්වා බණ්ඩාරණායක ජාත්‍යන්තර අනුස්මරණ සම්මන්ත්‍රණ ශාලා පරිශ්‍රයේ දී සාර්ථකව පවත්වන ලදී. මෙම ප්‍රදර්ශනය සහ තරඟාවලිය සඳහා පාසල්, විශ්ව විද්‍යාල සහ තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන වෙතින් විවෘත, වාණිජකරණ සහ ආයතනික යන අංශ නියෝජනය කරමින් තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍ර දාහතරක් (14) යටතේ දේශීය නව නිපැයුම්කරුවන් හයසිය හතළිස් දෙදෙනෙකුගේ සහභාගිත්වයෙන් සිදු කෙරිණි. නව නිපැයුම් සහ නවෝත්පාදන ප්‍රවර්ධනය කරන ශ්‍රී ලංකාවේ එකම වාර්ෂික ජාතික මට්ටමේ ප්‍රදර්ශනය ලෙස, මෙමගින් ත්‍රිවිධ හමුදා, අමාත්‍යාංශයට අනුබද්ධ ආයතන සහ අනෙකුත් පර්යේෂණ ආයතනයන්හි නව නිපැයුම් ප්‍රදර්ශනය කෙරිණි. මෙම ප්‍රදර්ශනය විවෘත කිරීම ගරු විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යතුමන් වන මහාචාර්ය ක්‍රිශාන්ත අබේසේකර මැතිතුමන්ගේ ආරාධනය මත ගරු කර්මාන්ත හා ව්‍යවසාය සංවර්ධන අමාත්‍ය සුනිල් හඳුනාගන්නා ඇමතිතුමන් සිදු කරන ලද අතර මේ සඳහා ඩිජිටල් ආර්ථික නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය, අග්‍රාමාත්‍ය ලේකම්, අමාත්‍යාංශ ලේකම්, බලශක්ති අමාත්‍ය සහ කර්මාන්ත හා ව්‍යවසායකත්ව නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය ඇතුළු සම්භාවනීය අමුත්තන් සහභාගී විය.

II. දකුණු පළාත තුළ නවෝත්පාදන ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා වූ ප්‍රවේශය (Southern InnovaBiz)

2025 වසරේදී, දකුණු පළාත් නව නිපැයුම්කරුවන්ගේ නිර්මාණ ආර්ථිකය නංවාලීම සඳහා නවෝත්පාදනයන් බවට පරිවර්තනය කිරීම අරමුණුකර ගනිමින් සහයෝගීතා ව්‍යාපෘතියක් දියත් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා නව නිපැයුම්කරුවන්ගේ කොමිසම, දකුණු පළාත් කාර්මික සංවර්ධන අධිකාරිය, ග්‍රාමීය කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය, රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලයේ දක්ෂිණ තාක්ෂණ බීජජාලය මධ්‍යස්ථානය, අධ්‍යාපන හා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු මේ සඳහා හවුල්කරුවන් ලෙස එක් විය. ආයතනික සහ ආණ්ඩුකාර අනුමැතිය සහිතව, අයදුම්පත් 35 ක් සැප්තැම්බර් 17 වන දින දෙබරවැව මධ්‍ය මහා විද්‍යාලයේදී ඇගයීමට ලක් කරන ලද අතර, මෙම නිෂ්පාදන වෙළඳපොළට ගෙන ඒමට අවශ්‍ය සහාය හඳුනා ගන්නා ලදී.

III. නව නිපැයුම් සමාජ 100 ක් හඳුන්වා දීමේ ජාතික ව්‍යාපෘතිය

ශ්‍රී ලංකා නව නිපැයුම්කරුවන්ගේ කොමිසම, ගරු අමාත්‍ය මහාචාර්ය ක්‍රිශාන්ත අබේසේන මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් එහි පාසල් නව නිපැයුම් සමාජ ව්‍යාපෘතියේ නව අදියරක් දියත් කරන ලදී. මේ සඳහා පාසල් 100 ක නියැදියක් තෝරා ගන්නා ලද අතර, සෑම පාසලකින්ම විදුහල්පතිවරුන්, ගුරුවරුන් සහ සිසුන් තිදෙනෙකු බැගින් සහභාගී විය. මෙහි සමාරම්භක උත්සවය 2025 සැප්තැම්බර් 8 වන දින කොළඹ වෛද්‍ය පීඨයේදී පැවති අතර, එහි ප්‍රධාන ආරාධිත අමුත්තා ලෙස ගරු අග්‍රාමාත්‍ය ආචාර්ය හරිනි අමරසූරිය මහත්මිය සහභාගී වූ අතර, විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යතුමන්, අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරුන් සහ අනෙකුත් සම්භාවනීය අමුත්තන් ද ඊට එක් විය.

“සහසක් නිමැවුම්” නව නිපැයුම් සහ නවෝත්පාදන ප්‍රදර්ශනය සහ තරඟාවලිය”

දකුණු පලාත තුළ නවෝත්පාදන ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා InnovaBiz ව්‍යාපෘතිය

යොවුන් නව නිපැයුම් සමාජ 100 ක් හඳුන්වා දීමේ ජාතික ව්‍යාපෘතිය

12.4 කාර්යසාධනය

I. ගොනු කරන ලද/ ලබා ගත් ජේටන්ට බලපත්‍ර

ක්ෂේත්‍රය	ආකාරය	2024 වර්ෂය		වර්ෂය 2025	
		ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
නව නිපැයුම් හා නවෝත්පාදනය	දැනුවත් කිරීමේ/ පුහුණු වැඩසටහන්	10	21	6	4
	ලබාගෙන ඇති	12	42	2	16

II. විද්‍යාව ප්‍රවලිත කිරීම

ප්‍රවලිත කිරීමේ ක්‍රමවේදය	2024 වැඩසටහන්			2025 වැඩසටහන්		
	ඉලක්කගත වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	සම්පූර්ණ කරන ලද සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	ඉලක්කගත වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	සම්පූර්ණ කරන ලද සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව
නව නිපැයුම් පිළිබඳ දේශණ හා වැඩමුළු	15	16	30000	10	08	1100

III. විද්‍යාත්මක ප්‍රකාශන

අංකය	ක්ෂේත්‍රය	වර්ගය	2024 ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාව		2025 ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාව	
			ඉලක්කය	ප්‍රකාශිත	ඉලක්කය	ප්‍රකාශිත
01	නව නිපැයුම්	ලිපි	-	-	-	03

IV. නව නිපැයුම් හා නවෝත්පාදන ප්‍රවර්ධනය

ක්ෂේත්‍රය	2024 නව නිපැයුම් හා නවෝත්පාදන			2025 නව නිපැයුම් හා නවෝත්පාදන		
	ඉලක්කය	සඵල කර ගත් සංඛ්‍යාව	කර්මාන්ත හා සබැඳි සංඛ්‍යාව	ඉලක්කය	සඵල කර ගත් සංඛ්‍යාව	කර්මාන්ත හා සබැඳි සංඛ්‍යාව
නව නිපැයුම්	40	70	-	-	-	-

V. වෙනත් විශේෂ වැඩසටහන්

- නව නිපැයුම්කරුවන්ට තාක්ෂණික සහය සැපයීම සඳහා වන තාක්ෂණ බිජුරුගතාර ව්‍යාපෘතිය
- නව නිපැයුම්කරුවන්ට මූල්‍ය සහය සැපයීමේ ව්‍යාපෘතිය
- රටෙහි කාලීන ගැටළු වලට විසඳුම් සැපයීම සඳහා වන ව්‍යාපෘතිය

12.4 2026 වර්ෂයේ ඉලක්ක

- ආයෝජකයින්ගේ සහය ඇතිව “සහසක් නිමැවුම්” ප්‍රදර්ශනයේ ශක්‍යතාවයක් සහිත සියලුම නව නිපැයුම් වාණිජකරණය කිරීම සහ ඒ අනුව වාණිජකරණය ඉලක්ක කර ගනිමින් ප්‍රදර්ශනය පැවැත්වීම
- ජේටන්ට් බලපත්‍ර ලබාගත් නව නිපැයුම්කරුවන් සඳහා ජනාධිපති සම්මාන ප්‍රදානය
- රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික මූල්‍ය ආයතන සමඟ සහයෝගීතාවයෙන් දේශීය නව නිපැයුම්කරුවන් සඳහා නිසි මූල්‍ය ආධාර යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීම
- දේශීය නව නිපැයුම්කරුවන්ගේ බුද්ධිමය දේපළ අයිතිය සුරක්ෂිත කර ගැනීම සඳහා විධිමත් සේවාවක් සැපයීම

13. සී/ස ශ්‍රී ලංකා නීතිනි තාක්ෂණ ආයතනය (පෞද්.) සමාගම (SLINTEC)

13.1 හැඳින්වීම

සී/ස ශ්‍රී ලංකා නීතිනි තාක්ෂණ ආයතනය (පෞද්.) සමාගම (SLINTEC) 2009 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකා රජයේ කැබිනට් පත්‍රිකාවක් යටතේ ස්ථාපනය කරනු ලැබූ අතර විද්‍යා, තාක්ෂණ සහ පර්යේෂණ අමාත්‍යාංශයේ සහ ප්‍රමුඛ පෙළේ ශ්‍රී ලාංකීය සමාගම් අතර ඇතිකර ගනු ලැබූ ප්‍රථම රාජ්‍ය-පෞද්ගලික සහයෝගීතාවයද මෙය වේ. මෙම සමාගම් වනුයේ MAS හෝල්ඩින්ග්ස් සී/ස, බ්‍රැන්ඩික්ස් ලංකා සමාගම, සී/ස කැම්සෝ ලෝඩ්ස්ටාර් (පෞද්.) සමාගම, ඩයලොග් ඇක්ෂියාටා, හේලිස් PLC, ලංකෙම් සිලෝන් PLC, බ්‍රවුන්ස් PLC සහ LOLC PLC යන සමාගම්ය. 2011 මාර්තු 31 දින SLINTEC ආයතනය සී/ස NANCO (පෞද්.) සමාගම සමඟ ඒකාබද්ධ කරනු ලැබූ අතර එලෙස සංයුක්ත කරනු ලැබූ සමාගම සී/ස NANCO (පෞද්.) සමාගම යන නාමය යටතේ ස්ථාපනය කරනු ලැබ පසු කලකදී සී/ස ශ්‍රී ලංකා නීතිනි තාක්ෂණ ආයතනය (පෞද්.) සමාගම (SLINTEC) ලෙස නැවත නම් කරනු ලැබිණි.

දැක්ම

නවෝත්පාදනයෙන් ක්ෂිතිජයෙන් ඔබ්බට

මෙහෙවර

අපගේ දිවි පෙවෙතෙහි වෙනස්කම් ඇති කිරීමට සමත් නිෂ්පාදනයන් සොයාගැනීමේ සහ ඒවා වැඩි දියුණු කිරීමේ අපගේ ප්‍රයත්නයෙහි දී විශිෂ්ට චින්තනයන් සහ විශිෂ්ට තාක්ෂණයන් එක් කිරීම හරහා රටෙහි නීතිනි තාක්ෂණ පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රගතිය උදෙසා ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉටුකිරීම

13.2 ආයතනයෙහි කාර්යයන්

- I. නීතිනි සහ උසස් තාක්ෂණයන් පිළිබඳ විශේෂිතව ගෝලීය මට්ටමේ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයක් ගොඩනැගීම
- II. නීතිනි සහ උසස් තාක්ෂණයන් භාවිතයෙන් නිෂ්පාදන වඩා තරඟකාරී කරවීම
- III. නීතිනි තාක්ෂණය සමඟ ඛනිජ එක්කිරීම තුළින් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ ප්‍රදර්ශනය කිරීම හරහා ශ්‍රී ලංකාවේ ඛනිජ සම්පත් සඳහා අගයන් එක්කිරීම
- IV. පර්යේෂණ, සංවර්ධන සහ වාණිජකරණය සඳහා නීතිනි තාක්ෂණ සහ විද්‍යා උද්‍යානයක් නිර්මාණය සහ කළමනාකරණය

13.3 2025 වර්ෂයේ ජයග්‍රහණයන්

මෙහෙවර හා බැඳුණු පර්යේෂණ

සමාලෝචිත කාල පරිච්ඡේදය තුළ බාහිර අරමුදල් ඇසුරෙන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ ව්‍යාපෘතීන්හි වත්මන් තත්ත්වය පහතින් දක්වා ඇත.

ව්‍යාපෘති නාමය	අරමුදල් සපයන ආයතනය	ව්‍යාපෘතිය සඳහා වැයවන වියදම (රු.මි.)	වත්මන් තත්ත්වය
දේශීය			
කර්මාන්ත අංශයේ යෙදීම් සඳහා කොහු කෙඳි වලින් නිස්සාරණය කරන ලද ලිග්නින් ඩයි	කර්මාන්ත අංශය	10	කර්මාන්ත අංශය සඳහා සුදුසු රෙදි සායම් කිරීමේ ක්‍රියාපටිපාටියක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා 2022 දී දියත් කරන ලද ලිග්නින් මත පදනම් වූ ස්වාභාවික සායම් ව්‍යාපෘතිය මේ වනවිට සම්පූර්ණ කර ඇති අතර තාක්ෂණය පවරාදීම සඳහා සිදුකෙරෙන සාකච්ඡා අවසන් අදියරේ පවතී.

රෙදිපිළි යෙදුම් සඳහා ස්වභාවික ඩයි වර්ග - ක්ෂුද්‍ර ජීවී	කර්මාන්ත අංශය	25	2023 දී දියත් කරන ලද රෙදිපිළි සඳහා ලොව ප්‍රථම දිලීර-චුන්පන්න ස්වභාවික ඩයි ව්‍යාපෘතිය සම්පූර්ණ කර ඇති අතර තාක්ෂණය පවරාදීම සඳහා සිදුකෙරෙන සාකච්ඡා අවසන් අදියරේ පවතී.
තෝරාගත් යෙදුම් සඳහා සංවේදක ද්‍රව්‍ය සංවර්ධනය කිරීම	විදේශීය /දේශීය	10	දැනට සිදුකෙරෙමින් පවතී
මෙහෙවර පදනම් කරගත් කාණ්ඩය යටතේ ව්‍යාපෘති යෝජනා දහයක් සඳහා 2025 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම භරණ අයවැය අනුමත කෙරේ.	ශ්‍රී ලංකා රජය	100	දැනට සිදුකෙරෙමින් පවතී.
සමුද්‍ර පරිසරයේ යෙදීම් සඳහා සාම්ප්‍රදායික ආලේපනයන්හි ප්‍රති-විබාදන ගුණ වැඩි දියුණු කිරීම.	කර්මාන්ත අංශය	10	දැනට සිදුකෙරෙමින් පවතී
කාබන් ග්‍රහණය සහ දේශගුණික විපර්යාස අවම කිරීම සඳහා නැනෝ-පෙප්ට තාක්ෂණික මෙවලම් සංවර්ධනය කිරීම.	කර්මාන්ත අංශය	10	දැනට සිදුකෙරෙමින් පවතී
කාර්මික අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිචක්‍රීකරණය සහ තක්සේරුකරණය	කර්මාන්ත අංශය	5	දැනට සිදුකෙරෙමින් පවතී
කාර්මික යෙදීම් සඳහා නව අණු සොයා ගැනීම.	කර්මාන්ත අංශය	10	දැනට සිදුකෙරෙමින් පවතී
කාර්මික යෙදුම් සඳහා නැනෝ-පෙප්ට ද්‍රව්‍ය සංවර්ධනය කිරීම.	කර්මාන්ත අංශය	5	දැනට සිදුකෙරෙමින් පවතී
රුධිරයේ සීනි නියාමනය කිරීමේ ක්‍රමයක් හඳුනා ගැනීම		5	දැනට සිදුකෙරෙමින් පවතී
සුදු හිසකෙස් ආවරණය සඳහා ශාක පදනම් කරගත් කළු හිසකෙස් සායම් වර්ගයක් සංවර්ධනය කිරීම.	කර්මාන්ත අංශය	15	වාණිජකරණය කිරීමට සූදානම්ව ඇත.
ජාත්‍යන්තර			
ආර්ථික වශයෙන් අඩු සංවර්ධනයක් සහිත රටවල ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහ තිරසර සංවර්ධනය යටපත් කිරීමේ හැකියාවක් කෘෂිකාර්මික ක්ෂුද්‍ර ජලාස්ථික් වලට පවතීද?	NERC/ GCRF	මුත්‍යාන්‍ය පවුම් 96,329.02 (SLINTE C)	මෙම ව්‍යාපෘතිය සාර්ථකව අවසන් කර ඇත.
ඉලෙක්ට්‍රොනික ක්ෂේත්‍රයේ ග්‍රැෆීන් යෙදුම් , වෛද්‍ය උපාංග, EV බැටරි, පල පිරිපහදුව, කෘෂිකර්මය, ද්‍රව්‍ය විද්‍යාව සහ බලශක්තිය	විදේශ/ අඩු ධාවි විශ්වවිද්‍යාලය	50	දැනට සිදුකෙරෙමින් පවතී

• ගිවිසුම්ගත පර්යේෂණ

- දුම්‍රිය තිරිංග කුට්ටි සඳහා බහු අවයවික සංයෝගයක් සංවර්ධනය කිරීම
දුම්‍රිය තිරිංග සපත්තු සඳහා පොලිමර් සංයුක්තයක් සංවර්ධනය කිරීමේ 2024 ව්‍යාපෘතිය යටතේ පර්යේෂණ අවසන් කර තාක්ෂණය පවරාදීම වෙත යොමු වී ඇත.
- කැල්සියම් කාබනේට් නවීකරණය කිරීම
කැල්සියම් කාබනේට් නවීකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වන්නේ වර්ණක ශ්‍රේණියේ TiO_2 හා සැසඳිය හැකි ඉහළ වර්තනාංකයක් සහිතව CaCO_3 සංවර්ධනය කිරීමයි. අවසාන ව්‍යාපෘති සමාලෝචනය සහ තාක්ෂණය පවරාදීම පිළිබඳ සාකච්ඡා දැනට සිදුකෙරෙමින් පවතී.
- ශාකසාර අතුරු නිෂ්පාදන වලින් ස්වාභාවික සායම් වර්ග නිපදවීම
මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ ශාක සාර අතුරු නිෂ්පාදන ඇසුරෙන් 100% කපු රෙදි සඳහා ස්වාභාවික ඩයි වර්ගයක මූලාකෘතියක් සංවර්ධනය කෙරෙන අතර, අවසාන සමාලෝචනය සහ තාක්ෂණය පවරාදීම පිළිබඳ සාකච්ඡා සිදුවෙමින් පවතී.
- පරිරක්ෂණය සඳහා ලුණු දැමීමේදී ගර්කින් වල හැපෙනසුළු බව නැතිව යාම පිළිබඳ විමර්ශනය.
ලුණු, pH අගය සහ පරිරක්ෂණය කිරීමේ තත්ත්වයන් ගර්කින් වල හැපෙනසුළු බව කෙරෙහි බලපාන ආකාරය විශ්ලේෂණය කර, වයනය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා පියවර නිර්දේශ කිරීමට කෙටි කාලීන ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.
- සිමෙන්ති වර්ණය සහ සැකසුම් කාලය වැඩිදියුණු කිරීම
මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් පෝට්ලන්ඩ් සිමෙන්තිවල වර්ණ නිව්‍රතාවය වැඩි දියුණු කරන ලද අතර තද පැහැයෙන් යුත්, වඩාත් ඒකාකාර නිමාවක් සහ වඩා හොඳ ක්‍රියාකාරිත්වයක් සඳහා එහි සැකසුම් කාලය ප්‍රශස්ත කරන ලදී.
- ජෛව ශාකසාර පෙති විශ්ලේෂණය
විශ්ලේෂණය සහ පරීක්ෂණ හරහා ජෛව ශාකසාර පෙත්තක කාර්යක්ෂමතාව ඇගයීමට ලක් කරන ලද පුළුල් අධ්‍යයනයක් මගින්, එහි කාර්යක්ෂමතාව පිළිබඳ අවසාන වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කරන ලදී.
- ඩයබසෝල් ව්‍යාපෘතිය - ආහාර ගැනීමෙන් පසු රුධිරයේ ග්ලූකෝස් අඩු කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාව ඇගයීම සහ අමුද්‍රව්‍ය වට්ටෝරුව වැඩිදියුණු කිරීම
ආහාර ගැනීමෙන් පසු රුධිරයේ ග්ලූකෝස් අඩු කිරීම සහ α -ඇමයිලේස් නිෂේධනය සඳහා ඩයබසෝල් උසස් තත්ත්වයේ මෘදු ජෙල් කැප්සියුලවල ක්‍රියාකාරිත්වය අධ්‍යයනයකින් තක්සේරු කරන ලද අතර, අමුද්‍රව්‍ය වට්ටෝරුව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා නිර්දේශ ද ඇතුළත් විය.
- රෙදි සඳහා ස්වයං - ඇලවුම් රෙදි කැබලි වැඩිදියුණු කිරීම
මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ යාන්ත්‍රික ගුණාංග, නැවත භාවිතා කිරීමේ හැකියාව සහ කාන්තා උඩුකය ආවරණ සඳහා යෝග්‍යතාවය ඇගයීමට ලක් කරමින් රෙදිපිළි සඳහා ඇලවුම් සංයුක්ත සංවර්ධනය කර ප්‍රශස්ත කිරීම සිදුකෙරේ. මෙහි ඊළඟ අදියර පළඳින්නන්ගේ අත්හදා බැලීම් ප්‍රතිපෝෂණ මගින් මෙහෙයවනු ලැබේ.

• සමාලෝචනයට භාජනය වන කාල සීමාව තුළ (2025) ආරම්භ කරන ලද ගිවිසුම් ගත ව්‍යාපෘති

ව්‍යාපෘති නාමය	සේවාලාභියා	මුදල
දැනට ක්‍රියාත්මකව පවතින ගිවිසුම්ගත පර්යේෂණ		
පොල් වතුර ශක්තිජනක පානය	කර්මාන්ත අංශයේ හවුල්කරු	මුළු ව්‍යාපෘති පර්යේෂණ වටිනාකම ආසන්න වශයෙන් රු. මිලියන 15 කි
හයිඩ්‍රොපොනික් පද්ධති සඳහා ලාභදායී දියර පොහොර	කර්මාන්ත අංශයේ හවුල්කරු	
ශාක අපද්‍රව්‍ය වලින් තිරසර ස්වාභාවික සායම් සංවර්ධනය කිරීම.	කර්මාන්ත අංශයේ හවුල්කරු	

ආහාර ශ්‍රේණියේ තීන්ත සංවර්ධනය	කර්මාන්ත අංශයේ හවුල්කරු
ඇලවුම් සංයෝගයක් සංවර්ධනය කිරීම	කර්මාන්ත අංශයේ හවුල්කරු
රෙදි ඇලවුම්කාරක සංවර්ධනය	කර්මාන්ත අංශයේ හවුල්කරු
සෝඩියම් අයන බැටරි සඳහා ඉලෙක්ට්‍රෝඩ ද්‍රව්‍ය සංවර්ධනය කිරීම.	කර්මාන්ත අංශයේ හවුල්කරු

• උපදේශන සහ විශ්ලේෂණ සේවා

- බීම වර්ග, ඇහලුම් හා අනෙකුත් අංශ ඇතුළු විවිධ අපනයන කර්මාන්ත සම්බන්ධයෙන් පැන නැග ඇති රසායනික ද්‍රව්‍ය ඇසුරින් අපවිත්‍ර වීම් පිළිබඳ ගැටළු නිරාකරණය කිරීම සඳහා කුඩා පරිමාණයේ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරන ලදී
- තේ සංසටක විශ්ලේෂණ ව්‍යාපෘතිය - මුළු ආදායම වශයෙන් රු.මිලියන 12 ක මුදලක් උපයා ගැනීමේ අපේක්ෂාවෙන් තේ සාම්පල 1,000 ක් හරහා සංයෝග 23 ක් විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා ගිවිසුමකට එළැඹ ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා සේවාදායකයා විසින් රුපියල් මිලියන 5 ක මූලික අත්තිකාරම් මුදලක් ගෙවා ඇත
- එක්ව ඖෂධ ආරක්‍ෂාව උදෙසා මූලිකත්වය ගැනීම : ඖෂධ ක්ෂේත්‍රය හරහා කාලෝචිත සහ උසස් ආරක්‍ෂක ප්‍රමිතීන් සහතික කරමින් ඖෂධ පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලීන් විධිමත් කරනු පිණිස NMRA සමඟ හවුල්කාරීත්වයක් ස්ථාපනය කර ගැනීමට SLINTEC විසින් කටයුතු කර ඇත. මෙම උපායමාර්ගික හවුල්කාරීත්වය හරහා ඖෂධ කර්මාන්තයේ ප්‍රමාදයන් අවම කර ගුණාත්මක භාවය ඉහළ නැංවීමේ වැදගත් ඉදිරි පියවරක් සනිටුහන් කෙරේ. නියාමන කාර්යක්ෂමතාව සහ විශ්ලේෂණ හැකියාවන් තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින්, මෙහි නව ඉදිරි ගමන් මග සම්බන්ධයෙන් දැනට සාකච්ඡාවන් සිදුකෙරෙමින් පවතී

	නිෂ්පාදනය /පරීක්ෂාවට ලක් කෙරෙන ද්‍රව්‍යය	සිදුකරන ලද නිශ්චිත පරීක්ෂණ
01.	ආහාරයට ගත හැකි තෙල් සහ කුළුබඩු, ධාන්‍ය වර්ග සහ සත්ත්ව ආහාර	Aflatoxin B1 and G1
		Aflatoxin B2 and G2
		Total Aflatoxins
02.	මේද සහ ආහාරයට ගත හැකි තෙල්	Phthalates (DMP/ DEHP/ DBP/ DNOP Phthalates (DIDP/ DINP)
03.	බීම වර්ග	Phthalates (DMP/ DEHP/ DBP/ DNOP Phthalates (DIDP/ DINP)
04.	කිරි සහ කිරි නිෂ්පාදන	ලුණු
		සමස්ත සීනි
05.	සීනි රසකැවිලි සහ කිරි නිෂ්පාදන	සමස්ත සීනි
	ධාන්‍ය වර්ග සහ බිස්කට්	
06.	සීනි රසකැවිලි	මේද
07.	ධාන්‍ය වර්ග සහ බිස්කට්	මේද

• ප්‍රතිපත්ති වැඩසටහන

නිර්ණාත්මක ආහාර සුරක්ෂිතතා විශ්ලේෂණ සම්බන්ධ සිය නිපුණතාවය තහවුරු කරමින් 2025 ජුනි 9 වන දින, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිපත්ති මණ්ඩලය (SLAB) වෙතින් ISO/IEC 17025:2017 ප්‍රතිපත්තිය ලබාගැනීමට SLINTEC හි උසස් විශ්ලේෂණ සේවා රසායනාගාරය සමත් වී ඇත. මේ වනවිට මෙම විද්‍යාගාරය ඇල්ලැටොක්සින් පරීක්ෂණ, තැල්වි හඳුනාගැනීම සහ පෝෂණ විශ්ලේෂණය සිදු කිරීමට සහතිකකරණය ලබා ඇති අතර, එමඟින් දේශීය හා ජාත්‍යන්තර ආරක්ෂණ සහ අපනයන ප්‍රමිතීන් සපුරාලීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි ආහාර අංශය වෙත ලැබෙන SLINTEC හි සහාය වැඩි දියුණු කෙරේ. ප්‍රතිපත්තියේ සවිස්තරාත්මක විෂය පථය පහත දැක්වේ.

2025 විශ්ලේෂණ සේවාවන්	සේවාදායකයින් සංඛ්‍යාව	ආදායම (රු.මිලිය.)
කර්මාන්ත, විශ්වවිද්‍යාල සහ පර්යේෂණ ආයතන	500	30

SLINTEC ආයතනය සඳහා 2024 ලංකා ස්ථාර් ඇසුරුම්කරණ සම්මාන සහ 2025 වර්ල්ඩ්ස්ටාර් ගෝලීය ඇසුරුම්කරණ සම්මාන

SLINTEC හි සෙමින් මුද්‍රා හැරෙන යූරියා නැනෝ පොහොර සඳහා කර්මාන්ත ප්‍රදර්ශනයේදී හොඳම නවෝත්පාදන සම්මානය

ආහාර සුරක්ෂිතතා පරීක්ෂණ සඳහා ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් ISO ප්‍රතීතනය
SLINTEC ආයතනය වෙත ලැබී ඇත

13.4 කාර්යසාධනය

I. පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන

පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති අටක් සාර්ථකව නිම කර ඇති අතර, දැනට හතක් වාණිජකරණය සඳහා සාකච්ඡා මට්ටමේ පවතී.

II. තාක්ෂණ පැවරුම් / වාණිජකරණය

පහතින් දක්වා ඇති පරිදි SLINTEC ආයතනය නිෂ්පාදන වාණිජකරණය තුළින් රුපියල් මිලියන 94ක් උපයා ගෙන ඇත.

- 1. ජලයේ ද්‍රාව්‍ය curcumin භාවිතයෙන් වයස්ගත වීම වැළැක්වීමේ serum
- 2. ජලයෙන් තෙල් අවශෝෂණය සඳහා ග්‍රැෆයිට් පාදක ව්‍යුත්පන්නය

III. පේටන්ට්

2024 වසරේ දී පේටන්ට් බලපත්‍ර හතරක් ගොනු කරන ලද අතර ඉන් එකක් ප්‍රදානය කරන ලදී. 2025 වසරේදී එක් පේටන්ට් බලපත්‍රයක් ගොනු කරන ලදී. සියලුම පේටන්ට් බලපත්‍ර ප්‍රධාන වශයෙන් දේශීයව ගොනු කරන ලද අතර, රෙදිපිළි, රූපලාවන්‍ය සහ ද්‍රව්‍ය විද්‍යාව යන ක්ෂේත්‍ර ඇතුළත් විය.

IV. විද්‍යාව ප්‍රචලිත කිරීම

ප්‍රචලිත කිරීමේ ක්‍රමය	2024 (No.)			2025 (No.)		
	ඉලක්කගත වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	සම්පූර්ණ කරනු ලැබූ සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	ඉලක්කගත වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	සම්පූර්ණ කරනු ලැබූ සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව
පාසල් සහ විශ්වවිද්‍යාල වාරිකා	50	56	5000ට ආසන්න	50	45	4500ට ආසන්න

නැනෝ තාක්ෂණය සහ උසස් ගුණාංගීකරණය පිළිබඳ වෘත්තීය සංවර්ධන වැඩසටහන	3	3	75	3	2	50
උපකරණ පුහුණු වැඩසටහන්	-	-	-	1	1	50
සහභාගී වූ ප්‍රදර්ශන	3	3	6000	3	3	> 5000

V. විද්‍යාත්මක ප්‍රකාශන

අංක	වර්ගය	2024		2025	
		ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාව		ප්‍රකාශන සංඛ්‍යාව	
		ඉලක්කගත	ප්‍රකාශිත	ඉලක්කගත	ප්‍රකාශිත
1	පොත් සහ පොත් පරිච්ඡේද				
2	ජර්නල ලිපි (සුවිගත)	15	12	15	2
3	සාරාංශ (සම්මන්ත්‍රණ, රැස්වීම් කටයුතු)				
4	පුවත්පත් / සඟරා ලිපි	10	22	10	8

VI. වෙනත් විශේෂ වැඩසටහන්

- AASL ප්‍රතිපත්තිය: ඇල්ලැටොක්සින්, තැලේට් සහ රථවාහන ආලෝක පෝෂණ පරීක්ෂණ සඳහා SLAB වෙනත් ISO/IEC 17025:2017 සහතිකය ලබා ඇත
- නවෝත්පාදන ප්‍රදර්ශන සංසඳ: කර්මාන්ත කේන්ද්‍ර කරගත් සංසඳ දියත් කරන ලදී; ප්‍රථම වරට බියගම (2025 මාර්තු 25) සහ කොග්ගල (2025 මැයි 22) හිදී පැවැත්විණි
- නැනෝ තාක්ෂණ පාඨමාලා: 2025 මාර්තු සහ අගෝස්තු මාසවලදී සහතික පත්‍ර පාඨමාලා දෙකක් පවත්වන ලද අතර, රසායනාගාර නිරාවරණය සපයමින් 60කට අධික සිසුන් සංඛ්‍යාවක් සඳහා පුහුණුව ලබා දෙන ලදී
- උපකරණ පුහුණුව: 2025 ජනවාරි 16 වන දින SLIIT අවසන් වසරේ ද්‍රව්‍ය ඉංජිනේරු සිසුන් සඳහා එක්දින වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී
- සහසන්නිමැවුම් 2025: ශ්‍රී ලංකා නවනිපයුම්කරුවන්ගේ කොමිසම (SLIC) විසින් සංවිධානය කරනු ලැබූ ජාත්‍යන්තර ප්‍රදර්ශනයේදී (2025 අප්‍රේල් 25-27) ශිෂ්‍ය හා පර්යේෂණ නවෝත්පාදන ප්‍රදර්ශනය කරන ලදී
- Intex ශ්‍රී ලංකා 2025: BMICH හිදී රෙදිපිළි නවෝත්පාදන ඉදිරිපත් කරන ලදී (2025 අගෝස්තු 6-8)
- Industry Expo 2025: BMICH හිදී පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කාර්යයන් ප්‍රදර්ශනය කරන ලදී (2025 සැප්තැම්බර් 18-21); නැනෝ පොහොර සඳහා හොඳම නවෝත්පාදන සම්මානය (IP කාණ්ඩය) හිමිවිය
- ඇසුරුම්කරණ සම්මාන: මොඩර්න් පැක් පුද්ගලික සමාගම සමඟ එක්ව ඉරිඟු ලෙලි සහ වී අපද්‍රව්‍ය වලින් සාදන ලද කොම්පෝස්ට් කළ හැකි ඇසුරුම් සඳහා Lanka Star 2024 හිදී රන් සහ WorldStar 2025 (මිලාන්) හි දී තිරසර සම්මානය හිමිවිය

13.5 2026 වර්ෂය සඳහා ඉලක්ක

- ජාත්‍යන්තර තාක්ෂණ පැවරුම්
- ආහාර සුරක්ෂිතතා නවෝත්පාදනයේ දේශීය නායකත්වය හිමිකර ගැනීම
- SLINTEC හි අධ්‍යයන හා පර්යේෂණ විශිෂ්ටත්වය ශක්තිමත් කිරීම
- පුද්ගලික අංශය සමඟ සහයෝගීතාව වැඩි දියුණු කිරීම
- පරිසරය සහ තිරසරභාවය සඳහා SLINTEC හි කැපවීම අවධාරණය කරමින් හරිත නවෝත්පාදනයන් කෙරෙහි අඛණ්ඩව අවධානය යොමු කිරීම

14. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය (SLSI)

14.1 හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය 1964 අංක 38 දරණ ලංකා ප්‍රමිති කාර්යාංශ පනත යටතේ ලංකා ප්‍රමිති කාර්යාංශය ලෙස ස්ථාපිත කළ අතර 1984 දී මෙම පනත, 1984 අංක 6 දරණ පනත මගින් අවලංගු කර ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය ලෙස නැවත නම් කරන ලදී. මෙම පනත මගින් ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය, ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රමිතිකරණ සහ තත්ත්ව කළමනාකරණ භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ මූලික වගකීම දරණ ආයතනය සේ බලාත්මක කර ඇත. 1984 අංක 6 දරන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතන පනත ප්‍රකාර අමාත්‍යවරයා විසින් පත්කරන ලද සභාපතිවරයෙකුගේ ප්‍රධානත්වයෙන් යුත් සාමාජිකයින් එකොළොස් දෙනෙකුගෙන් යුත් මණ්ඩලයක් මගින් ආයතනය පාලනය වේ.

දැක්ම

ආර්ථිකයෙහි සියලු අංශවල ප්‍රමිතිකරණය සහ තත්ත්වය වැඩි දියුණුව මගින් ජන ජීවිතයෙහි ගුණාත්මක බව වර්ධනය කිරීමට නායකත්වය සපයන්නා වූ රටේ ප්‍රමුඛ ජාතික ආයතනය බවට පත් වීම

මෙහෙවර

ජාතික ආර්ථිකයේ සියලුම අංශවල ප්‍රමිතිකරණය, මැනීම, තත්ත්ව සහතික කිරීම සහ ඒ ආශ්‍රිත ක්‍රියාකරකම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ පහසුකම් සැලසීම මගින්

- ඵලදායීතාව වර්ධනය කිරීම සහ සම්පත් උපයෝජනය උපරිම කිරීම
- අභ්‍යන්තර හා බාහිර වෙළඳාමට පහසුකම් සැපයීම
- නිෂ්පාදන හා සේවාවන්හි ජාත්‍යන්තර තරඟකාරීත්වය ඉහළ නැංවීම
- පාරිභෝගික අවධානය ආරක්ෂා කිරීම
- සමාජ ආර්ථික සංවර්ධනය සාක්ෂාත් කර ගැනීම

යන අභිප්‍රායන් සාක්ෂාත් කරගන්නා අතරම ආයතනයේ සේවකයන්ගේ වෘත්තීය ජීවන තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීම

14.2 ආයතනයේ කාර්යයන්

- I. ජාතික හා අන්තර්ජාතික පදනම මත ප්‍රමිති සකස් කිරීම
- II. කර්මාන්ත හා වාණිජ ක්ෂේත්‍රයන්හි ප්‍රමිතිකරණය සහ තත්ත්ව පාලනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- III. ප්‍රමිතිකරණය සහ තත්ත්ව පාලන පිළිවෙත් තවදුරටත් ඉදිරියට පවත්වා ගෙන යාම සඳහා රසායනාගාර, පුස්තකාල සහ අනෙකුත් අදාළ පහසුකම් ස්ථාපිත කිරීම
- IV. දේශීය නිෂ්පාදිත, වෙළඳ භාණ්ඩ සහ ද්‍රව්‍ය පරීක්ෂා කිරීම සහ ඒවා නිෂ්පාදනයේදී භාවිතා කරන ක්‍රියාවලි සහ පිළිවෙත් පරීක්ෂා කිරීම
- V. අදාළ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල වන පරිදි පරීක්ෂා කිරීම සඳහා භාවිතා වන මිනුම් උපකරණ ක්‍රමාංකනය සහ වෙනත් මිනුම් අවධානය සඳහා කටයුතු සැලැස්වීම
- VI. ප්‍රමිතිකරණය සහ තත්ත්ව පාලනය පිළිබඳ පර්යේෂණ සිදු කිරීම සඳහා පහසුකම් සැපයීම සහ ඒ සඳහා කටයුතු සම්පාදනය
- VII. නිෂ්පාදිත සහතිකකරණය සඳහා ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- VIII. වෙළඳ භාණ්ඩ, ද්‍රව්‍ය සහ අනෙකුත් නිෂ්පාදනවල තත්ත්වය සහතික කිරීම
- IX. ප්‍රමිතිකරණය සහ තත්ත්ව පාලනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- X. ආයතනයට සමගාමී අරමුණු ඇති ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත ඕනෑම ආයතනයක්, සමාගමක් හෝ පුද්ගලයෙකු, සමග සහයෝගීතාව පවත්වා ගෙන යාම
- XI. වෙළඳ භාණ්ඩ, ද්‍රව්‍ය, නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලි සහ ක්‍රමවේද වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා නිෂ්පාදකයින් සහ පරිශීලකයින්ගේ උත්සාහයන් සම්බන්ධීකරණය කිරීම

14.3 2025 වර්ෂයේ ජයග්‍රහණයන්

- රා ප්‍රමිතිය: සැබෑ පොල් රා කෘත්‍රිම නිෂ්පාදන වලින් වෙන්කර හඳුනා ගැනීම සඳහා රා සඳහා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති පිරිවිතර ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී
- පරිසර හිතකාමී කොසු: ආනයනික ප්ලාස්ටික් කොසු වෙනුවට අපනයන ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා දේශීයව සාදන ලද ස්වාභාවික කොසු සඳහා නව ප්‍රමිතියක් සකස් කරන ලදී
- බිත්තර සහ කිරි සඳහා වන ප්‍රමිතීන්: මේස බිත්තර (SLS 959:2025) සහ සැකසූ දියර කිරි (SLS 1815:2025) සඳහා නව ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ක්‍රමවේද සහ අන්තරායකර ද්‍රව්‍ය සඳහා සීමාවන් සමඟ ප්‍රමිතීන් සංශෝධනය කෙරිණි
- SLS ලකුණ සඳහා සහතික කරන ලද නව නිෂ්පාදන පහක් හඳුන්වා දීම
- ක්‍රමාංකන විෂය පථයේ ප්‍රතිඵලය පුළුල් කිරීම (WHO ක්‍රමය මත පදනම්ව අධෝරක්ත උෂ්ණත්වමාන ක්‍රමාංකනය සහ ශීත කාමරවල උෂ්ණත්වය අනුරූපණය)
- පරීක්ෂණ ක්‍රමවල ප්‍රතිඵල විෂය පථය පුළුල් කිරීම (10)
- නව පරීක්ෂණ ක්‍රම දහයක් හඳුන්වා දීම
- තෝරාගත් වෛද්‍ය උපකරණ සඳහා පරීක්ෂණ පැවැත්වීම සඳහා NMRA සමඟ අවබෝධතා ගිවිසුමක් අත්සන් කරන ලදී
- (BRI-USA) සමඟ සමෙහි ගල්වන ක්‍රීම් සාම්පල 164 ක් සඳහා පරීක්ෂණයක් සිදු කරන ලදී
- FSSC 22000 සහතික කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමය සඳහා ප්‍රතිඵලය ලබා ගන්නා ලදී
- GMP ක්‍රමවේදය සඳහා ප්‍රතිඵලය ලබා ගන්නා ලදී (නිෂ්පාදන භාණ්ඩ සහතික කිරීම)
- ISO 27001 තොරතුරු ආරක්ෂණ කළමනාකරණ පද්ධතිය ස්ථාපිත කරන ලදී
- පුහුණු වැඩසටහන් එලදායි ලෙස පැවැත්වීම සඳහා SMART පන්ති කාමරයක් ස්ථාපිත කරන ලදී
- කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර සඳහා සිය ක්‍රියාවලීන් වැඩිදියුණු කර ගැනීම උදෙසා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී

14.4 කාර්යසාධනය

ක්‍රියාකාරිත්වය	භෞතික (2024)		භෞතික (2025)	
	ඉලක්ක	ප්‍රගතිය	ඉලක්ක	ප්‍රගතිය
විද්‍යාත්මක හා ඉංජිනේරු ප්‍රමිති සම්පාදනය				
සම්පාදනය කරන ලද නව ප්‍රමිතීන් ගණන	300	198	300	114
සමාලෝචනය කරන ලද ප්‍රමිති ගණන	100	68	100	28
සංශෝධිත ප්‍රමිති ගණන	150	72	80	41
බලශක්ති ලේබල්කරණය				
නිකුත් කරන ලද පරීක්ෂණ වාර්තා ගණන	110	220	250	314
භාණ්ඩ සහතිකකරණය				
නිකුත් කරන ලද නව බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව	100	94	100	77
හඳුනාගත් නව භාණ්ඩ සංඛ්‍යාව	2	1	2	5
පද්ධති සහතිකකරණය				
නව සහතික නිකුත් කිරීම මගින් කළමනාකරණ පද්ධති සහතික කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.	170	182	150	152
විගණන කිරීම තුළින් සහතික කළ කළමනාකරණ පද්ධතිවල ක්‍රියාකාරිත්වය පරිපාලනය කිරීම	1229	1401	1400	835

තත්ත්ව ආරක්ෂණය				
ආනයනික නැව් තොග අනුකූලතා ඇගයීම් මගින් ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිතියට අනුකූල බවට අධීක්ෂණය කිරීම.	20, 000	21, 547	17, 000	23, 460
පරීක්ෂණාගාර සේවා				
නිකුත් කරන ලද පරීක්ෂණ වාර්තා ගණන	14, 000	17,073	16, 000	17, 233
හඳුන්වා දුන් නව පරීක්ෂණ ගණන	20	18	10	12
ක්‍රමාංකන සේවා				
නිකුත් කරන ලද ක්‍රමාංකන/මිනුම් වාර්තා ගණන	5000	5224	4000	3418
ප්‍රලේඛන සහ තොරතුරු සේවා				
විකුණන ලද ප්‍රමිති ගණන - දේශීය	3500	3974	3800	2836
පුහුණු				
පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන් ගණන	90	72	100	58
පුහුණු වූ පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව	1500	1356	1500	987
පවත්වන ලද අභ්‍යන්තර වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	60	47	50	39
ප්‍රමිති සහ සේවා ප්‍රවර්ධන				
SLSI සේවාවන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා සම්මන්ත්‍රණ/වැඩමුළු/වෙබ්නාර් පැවැත්වීම	15	36	7	8

SLSI 2011 සිට රජයේ භාණ්ඩාගාර අරමුදල් වලින් ස්වාධීනයි. (ස්වයං මූල්‍යකරණය)

14.5 2026 වර්ෂය සඳහා ඉලක්ක

- ISO 50001 සහ ISO 21000 සඳහා ප්‍රතිපත්තිය ලබා ගැනීම
- ජාතික ප්‍රමිතිකරණ උපායමාර්ගය යාවත්කාලීන කිරීම
- නිෂ්පාදන සහතික කිරීම සඳහා නව නිෂ්පාදන කාණ්ඩ හඳුනා ගැනීම
- ආනයන පරීක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමයේ ප්‍රතිපත්තිය විෂය පථය පුළුල් කිරීම
- පරිමාව, උෂ්ණත්වය සහ ස්කන්ධය යන ක්ෂේත්‍රවල ක්‍රමාංකන සඳහා ප්‍රතිපත්තිය විෂය පථය පුළුල් කිරීම
- අනුකූලතා තක්සේරුව සඳහා නව පරීක්ෂණ ක්‍රම හතක් හඳුන්වා දීම